

Nerocina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 46 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563.
Zagreb št. 39.011,
Praga-Lunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Pogled na proračune

Med železniškimi uradniki kroži sledeča slika naše uprave: Uradnik se je s svojo mizo preselil v drugo sobo. Mu je bilo že tam zaradi poslovnega dela bolj pripravo. Ima pa veliko opraviti s telefonom, ki bi ga bilo treba tudi za njim prenesti tja v drugo sobo. Toda za prenos telefona je treba mehaniku šteti nekaj dinarjev. Železniška direkcija, ki ima pod seboj toliko uradnikov, strojev in prog, za to ni pristojna, ne sme. Treba je napraviti prošnjo na prometno ministrstvo, da odobri kredit za tiste dinarje za prenos telefona. Medtem pa uradniki vpijejo iz sobe v sobo in kličejo svojega tovariša k telefonu, kar se zgodi dnevno nič kolikokrat. Saj bi tisti uradnik sam rad dal nekaj dinarjev, da dobi zopet telefon poleg svoje mize, toda če bi tako začeli, bi moral kmalu postaviti še kolodvor, kdor ga bo potreboval.

Lovci pa pripovedujejo sledečo zgodbo: Strasten lovec na divje peteline boče ustreliti eno tako lepo žival v državnem lovišču. V vsej banovini s tolikimi in tolikimi uradi, z množico banknih svetnikov, ki naj predstavljajo našo samoupravo, ni oblasti, ki bi mu to smela dovoliti. Treba je napraviti prošnjo na ministrstvo v Beograd. Šele kadar bo ta prišla ugodno rešena nazaj, bo šel lovec lahko pogledat, kje je sedaj tisti divji petelin.

Takih in podobnih dogodkov, ki osvetljujejo naš upravni sistem in obsežnost naših samouprav, je še vse polno. V finančnem odboru so končane razprave o proračunih tistih ministrstev, ki so v vsaki državi nekako temelj državne organizacije. To so: zunanje, notranje, vojno, gradbeno, pošto, prometno, kmetijsko in gozdno ministrstvo. Poročali smo že o proračunih teh ministrstev, poročali smo tudi o razpravah, ki so se ob njih razvile. Marsikaka slovenska potreba je bila ob tej priliki ponovno poudarjena. Pozoren opazovalec se ne more ubraniti vtisa, da se to vsakoletno poudarjanje potreb v Sloveniji na mnogih mestih državne uprave smatra za sitnost, lokalni patriotizem, nekateri, ki danes nimajo več tako bahate besede, bi pa tej naši skrbi celo radi rekli separatizem.

Vsakoletni zaključni računi pokažejo, da je Slovenija za državo najbolj donosna njiva. Vsakoletni proračuni in tudi letošnji, pa pokažejo, da država Sloveniji ne posveča toliko pozornosti, kakor bi jo morala že z ozirom na njene potrebe, še bolj pa z ozirom na njen pomen za državo. Ako pogledamo, kako strahno počasi pri nas rastejo nekatere pridobitve, kako hitro pa na drugi strani napreduje zlasti Južna Srbija, o čemer je bilo dovolj hvala ob 25 letnici njene osvoboditve, se tega vtisa pač ne moremo ubraniti. Koliko let se pri nas že gradi zveza z morjem! Še danes je ta del države tako daleč od njega, kakor je bil ob prvih obljubah, le edina cesta se je medtem zaradi velikega prometa, ki po sili tišči po njej k morju, tako obrabila, da ne bo pomot in nesporazumljen. Res, da ta zveza za lokalni Beograd ni važna, da pa je silno važna za državo, bi pa ob večji uvidevnosti naše uprave ne bilo treba dokazovati, ker bi to sama videla. Proga Sevnica—Št. Janž se dela, kakor da je to majhna občinska zadeva. Železniški promet v Sloveniji sicer še nekam normalno teče. Toda naj bo državna uprava prepričana, da ne toliko zaradi njene dazeljivosti, ampak mnogo bolj zaradi pridnosti in čuta dolžnosti, s katerim osebe opravljajo svojo službo. Ako bi eden iz nekega notranjega čuta večkrat ne delal za dva, bi se moral promet že zdavnaj občutno zaplesti. Poslovanje poštne organizacije čim dalje bolj moti nezadostna dotacija s strani drž. uprave, ki se ji ne zdi potrebno, da bi tu nastavila večje število uradništva. Naše neprestano dokazovanje, da so ceste pri nas med najslabšimi v Evropi, se večkrat smatra za namerno pretiravanje, češ ti Slovenci hočejo čim več izvežeti iz države, da bi si lepo uredili svoj kotiček. V resnici pa bi mi tudi tu radi videli roko države in njene milijone, h katerim vsaka panoga pri nas tako širokogrudno prispeva in katerih smo tako širokogrudno potrebni.

Pa še nekaj je, kar nam je že ob teh proračunih padlo v oči. Razmere pri nas na vseh koncih in krajih vpijejo po izobiljanju. Tudi javnost vpije, piše, zboruje, predavatelji predavajo, kdor je količkaj zmožen, piše in dokazuje, imamo skioptične slike, s katerimi pred davkoplačevalci države dokazujemo, da nujno potrebujemo še to in ono in se navdušujemo, naj država tem našim potrebam zadosti. Tega pojava ni nikjer v državi. Kdaj so Skopljanec kaj zboroval za svoj kolodvor? Kdaj so javni delavci Južne Srbije pisali, koliko bolnišnic je tam še treba? Saj jim nismo nevoščljivi, Bog obvaruj, samo čutimo razliko v roki uprave, ki je zgradila že toliko bolnišnic po državi brez zborovanj in resolucij, pri nas pa so vse bolnišnice tako slabo preskrbljene, da jih upamo pokazati samo domačim socialnim referentom. Bridko čutimo, da državna uprava za slovenski del države pozna — po našem kmečkem pogovoru — le preveč grablje, vile pa tako bridko malo.

Krivo da ta položaj valimo na sistem, na centralizem. Oblasti v Sloveniji imajo premalo odločilne besede. Njihova pravica je le preveč zgolj posvetovalna in referentovska in če se te pravice poslužujejo tako, kakor rastejo potrebe, so že sitne. Centralistična

Stojadinović med časnikarji

Polnočni obisk

v uredništvu velikega dnevnika v Monakovem

Monakovo, 22. januarja. AA. Včeraj ob 13.30 si je predsednik jugoslovanske vlade dr. Stojadinović ogledal avtomobilski vlak »Deutschland«, ki stoji stalno pred palačo nacionalsocialistične stranke, nato je pa sprejel jugoslovansko dijaško kolonijo, ki šteje kakih 30 dijakov in dijakinj, ki študirajo v Monakovem in polagajo tamkaj izpite. Ti naši dijaki so ustanovili v Monakovem »Jugoslovanski dijaški klub«. Ge. Stojadinovićev so izročili častne znake kluba. Predsednik vlade in ga. Stojadinovičeva sta prijazno govorila z vsakim dijakom in dijakinjo posebej ter se zanimala za njihove študije, njihove osebne razmere, za število dijakov na posameznih fakultetah in visokih monakovskih šolah.

Snoči je predsednik jugoslovanske vlade dr. Stojadinović s svojo soprogo in v spremstvu generala v. Eppa in bavarskega ministra Sieberta, prisotnoval v častni loži predstavi v operi »Aida«. Ko sta prišla ga in dr. Stojadinović v svojo ložo, ju je prisrčno pozdravila velika množica občinstva, ki je v svečanih oblekah napolnila dvorano do zadnjega kotička. Predstavi so prisotnovali tudi mnogi jugoslovanski častni gostje, med njimi jugoslovanski poslanik v Berlinu Cincar-Marković, kabinetni šef v zunanjem ministrstvu dr. Dragan Protić, šef centralnega presbiroja dr. Kosta Luković, guverner narodne banke Milan Radosavljević, jugoslovanski novinarji in pa gospodje nemškega častnega spremstva. Navzoči so bili nadalje blaginik nacionalno socialistične stranke Schwarz, državni minister Wagner, letalski poveljnik 5. okrožja general Sperle, baron Eberstein in dr. Dressler. Pred začetkom opere so zaigrali jugoslovansko in nemško himno. Opero je vodil ravnatelj Clemens Kraus.

Po predstavi je dr. Stojadinović v spremstvu nemškega poslanika v Beogradu v. Heerena obiskal uredništvo »Münchener Neuste Nachrichten«, kamor je prispel točno polnoč. Okrog uredništva

se je zbrala ogromna množica, ki je predsednika jugoslovanske vlade navdušeno pozdravljala. Zelo prisrčen sprejem so predsedniku jugoslovanske vlade priredili tudi v uredništvu in v tiskarni. Dr. Stojadinović si je ogledal vse oddelke uredništva in se tamkaj razgovarjal z mnogimi uredniki o njihovem delu. Nato je odšel v tiskarno ter se je dalj časa pomudil pri rotacijskih strojih. Prisotnoval je lomiti strani današnjega izdaja, na katerih so se že nahajala poročila o dr. Stojadinovičevem obisku v Monakovem in snočni predstavi v operi. Po končanem ogledu so v veliki dvorani uredništva priredili zakusko. Tu ga je pozdravil politični ravnatelj lista Wender z zelo toplimi besedami, nakar je predsednik jugoslovanske vlade odgovoril med drugim da gre nemškemu časopisju velika zasluga, da je jugoslovansko-nemško prijateljstvo sedaj tako krepko. Tudi pri tej priliki je časopisje potrdilo, da je najboljši sodelavec politikov.

Nisem mogel zapustiti Monakovega, je dejal nekako dr. Stojadinović, ne da bi pri tej priliki obiskal nemško časopisno uredništvo. Prav srečen sem, da sem to storil pri vašem listu, ki ga že dolgo poznam. Hkratu se želim zahvaliti tudi vsemu nemškemu časopisju za ljubeznivost, ki jo vedno kaže do Jugoslavije.

Hitler vodi Stojadinoviča po razstavi

Ob 11 so slovesno odprli razstavo arhitekture in umetne obrti. K svečanosti je bil povabljen kot častni gost dr. Stojadinović z vsem svojim spremstvom. Razstavo je odprl minister Göbbels z daljšim govorom, na kar je povzel besedo nemški državni kanceler Hitler in imel krajši nagovor. Po svojem govoru je Hitler povabil Stojadinoviča in

njegovo spremstvo, da si pod njegovim osebnim vodstvom ogledajo razstavo.

Malo po 11. uri sta se gospa in dr. Stojadinović odpeljala v razstavno palačo, kjer je že bilo zbrano vodstvo nacionalsocialistične stranke z najuglednejšimi osebnostmi sedanje Nemčije. Navzoči so bili mnogi zastopniki industrije in vojske, iz umetniških krogov in iz družbe. Gospa in dr. Stojadinoviča so pozdravili gg. Ribbentrop, dr. Göbbels, general v. Epp, gospa in g. Heeren in ga. Cincar-Markovičeva.

Točno ob 11.10 je fanfara napovedala Hitlerjev prihod, ki so ga vsi navzoči pozdravili z nacionalsocialističnim pozdravom in globokim molkom. Voditelj je najprvo pozdravil go. Stojadinovičeva in druge osebnosti, nakar je sedel. Na desni je sedela ga. Stojadinovičeva, na njegovi levi dr. Göbbels, poleg go. Stojadinovičeve je sedel njen soprog in druge osebnosti. Godbena predigra je bila uvod velikim govorom, ki sta jih nato imela Göbbels in Hitler sam. Ob 11.40 je Hitler razglasil, da je razstava odprta. Prosil je gospo in dr. Stojadinoviča, da si z njim ogledata razstavo. Hitler se je z gospo in dr. Stojadinovičem napotil v posamezne dvorane, kjer so stali načrti in liki ogromnih javnih stavb po novem gospodarskem načrtu. Na ta način je predsednik jugoslovanske vlade dobil popolno in jasno sliko o velikem obsegu javnih del, ki jih izvajajo v tretjem cesarstvu ter o ogromnih mostovih in drugih zgradbah v železu in betonu po vsej Nemčiji. Prav tako se je mogel dr. Stojadinović pri tej priliki prepričati, kakšen je duh nove nemške arhitekture s svojo notranjo in zunanjo dekoracijo.

Nato je Hitler odvedel svoje goste v oddelek, kjer so bili modeli velikih oceanskih in drugih ladij, zgrajenih v raznih nemških ladjedelnicah. Hitler je osebno pojasnjeval razstavljene modele dr. Stojadinoviču, omenjal njihovo tonažo, kapaciteto itd.

Žrtev pada za žrtvijo

Iz „najbolj demokratične države sveta“ - Rusije

Varšava, 22. januarja. Medtem ko so poslanci sovjetskega parlamenta v svojih govorih proslavljali »popolno demokracijo«, ki vlada v sovjetski Rusiji, nadaljuje zloglasna GPU tako zvano čiščenje s podvojenjo silo. Potem ko so ustrelili bivšega sovjetskega poslanika v Budimpešti, se pripravljajo zdaj na kazensko postopanje zoper sovjetskega poslanika v Varšavi Gruzince Davtjana, ki je bil pred časom odpoklican v Moskvo in vržen v ječo. Zdaj je bil odpoklican v Moskvo tudi njegov začasni naslednik, odpravnik poslov Vinogradov, ki se tudi ne bo več vrnil na Poljsko, ampak ga čaka po bivanju v Ljubljani, v kateri je zdaj zaprt, smrt ali pa pregnanstvo v Sibirijo. Z njim vred pa so bili odpoklicani v Moskvo tudi mnogi drugi uradniki varšavskega poslaništva, ki so bili zdaj nadomeščeni z drugimi.

Iz Osla pa poročajo, da je dobil tamkajšnji sovjetski poslanik Jakubovič tudi poziv, da se vrne v Moskvo. Jakubovič je ta poziv že pred časom dobil, se mu pa ni odzval. Stalin je na to odgovoril s tem, da je zaprl njegova sinova v Moskvi in Jakubovič je sporečil, da bosta ustreljena, če se ne vrne. Jakubovič se je zdaj ves potrt odpravil na težko pot. Njegova koleginja, gospa Kolontajeva, pa je sklenila, da se v Moskvo na noben način ne vrne. Veliko začudenje je vzbudilo, da je bil Litvinov zopet naznačen za komisarja zunanjih zadev sovjetske Rusije. Zdaj se izve, da je Stalin Litvinovu prizanesel, čeprav ga je na seji vrhovnega sveta URSS divje napadel tajnih leningrajske komunistične stranke Zdanov, zaradi tega, da ustreže ameriškim uradnim krogom, s katerimi ima Litvinov dobre zveze. Je pa Amerika Stalinu potrebna zato, ker se med obema vladama vršijo pogajanja z namenom, da se na ameriških ladjedelnicah zgradi več sovjetskih vojni ladij. To hoče Amerika narediti na kljub Japonski, izve se pa, da namerava tudi Japonska zgraditi več novih bojnih ladij z ogromno to-

nažo 40.000 ton, ki jih bo naročila v Nemčiji in Italiji, s katerimi postaja prijateljstvo Japonske čedalje bolj tesno. Litvinov pa je kljub ameriški protekciji neprestano pod najstrožjim nadzorom in ga bodo potem, ko bodo sovjetska naročila zasigurana, brez dvoma kmalu likvidirali.

Kar se tiče odnosa do prijateljske Francije, je sovjetska vlada dala francoski komunistični

stranki nalog, naj zaenkrat preneha s svojo revolucionarno delavnostjo, da ne bi okrepila desničarske reakcije in s tem izvala preorientacijo francoske vlade, čije krmilo drži zdaj v rokah radikalna stranka oziroma Chautemps. Zaradi tega komunistična stranka v francoskem parlamentu ni glasovala proti Chautempsu, ampak mu je pripomogla s svojo abstinenco do velike večine pri izglasovanju zaupnice. Bo pa sovjetska Unija zelo budno pazila na razvoj francoske politike in skušala z navidezno Chautempsu prijazno taktiko doseči, da bi francoska vlada izgnala iz Francije vse ruske emigrante in zatrla vse francoske desničarske organizacije, ki delajo zoper sovjetsko Rusijo.

1200 ljudi plove v smrt v ledenem morju 8 ladij sredi ledu v polarni noči

Kopenhagen, 22. jan. TG. Danski listi poročajo o veliki nesreči, ki se pripravlja v Ledenem morju severno od Sibirije. Tamkaj je led zajel 8 sovjetskih trgovinskih ladij in 4 ledolomilce, ki imajo okrog 1200 ljudi na krovu. Ladije nikamor ne morejo več s svojo lastno močjo in jih ledeni oklep žene proti severu v polarno noč. Četudi bi ladije pritisk ledu vzdržale, ni verjetno, da se bo dalo ljudi rešiti, ker na ladjah ni ne zadostno kuriva in ne zadostno živil, da bi mogli preživeti polarno noč. Med nesrečniki je veliko žena in otrok. Ladije so se naha-

jale na poti iz Vladivostoka ob severno sibirski obali proti Arhangelsku. Sovjetska vlada je poslala tri svoje največje ledolomilce na pomoč, toda strokovnjaki menijo, da je vse zastoj. Tudi poskusi, da bi na letalih poslali živež, je brezupen, ker v polarni noči ladij sploh ne bo mogoče najti, letala pa se nikjer ne morejo spustiti na tla. Radio postaje na nekaterih ladjah pa sploh že ne odgovarjajo več na noben poziv, kar dokazuje, da je stiska velika.

V Franciji raste zaupanje

London, 22. januarja, b. Koncentracija narodne obrambe v Francijo je izzvala v Angliji veliko senzacijo in splošno zadovoljstvo. »Daily Telegraph« izjavlja, da bo to znatno okrepilo odprano silo francoske mornarice. V francoski narodni obrambi je zavladalo novo ozračje, ki kaže, da se francoska vlada resno briga za varnost miru.

Iz Španije

Salamanca, 22. januarja. AA. Skupina republikanskih letal je izvedla napad, ki spada med najstrašnejše sedanje vojne. Doslej je znano, da je 10 oseb ubitih in mnogo ranjenih. Angleškemu diplomatskemu agentu se je z njegovim osebjem posrečilo rešiti si življenje s skokom z okna hotela, ki so ga republikanska letala bombardirala.

Na ternelskem bojišču se je nacionalističnim četam posrečilo zboljšati neke postojanke v prednjih črtah, tako da so sedaj prispel do reke Alfare. Prehodi čez reko pri Villalbi Bahi in Torti Hladi so sedaj od ognjem nacionalističnih topov. Nacionalisti so tekom včerajšnjih bojov ujeli več vojakov in zaplenili večjo količino pušk in streljiva.

Arhierejski zbor

Belgrad, 22. jan. m. Davi ob 9 je bil v srbski pravoslavni patriarhiji arhierejski zbor srbske pravoslavne cerkve, kateremu so prisotnovali vsi arhiereji, razen treh, ki na zasedanje niso mogli priti zaradi bolezni. Po slovesni otvoritvi arhierei-

skega zbora so se arhiereji podali v savinačko cerkev, kjer je bilo ob 11 žalno opravilo za pokojnim patriarhom Varnavo. Žalnemu opravilu je prisotnoval tudi kraljev zastopnik div. general Nikola Hristić. Po žalnem opravilu so se arhiereji odpeljali v patriaršijo. Ostalo zbrano pravoslavno duhovništvo je pa še potem zborovalo na sosednem dvorišču in se je nato v sprevodu podalo pred patriaršijo, kjer so svojim arhierejem izročili svoje želje in zahteve. V sprevodu je korakalo kakih 500 do 600 pravoslavni duhovnikov, za njimi pa večja skupina civilnega prebivalstva. Vseh ljudi je bilo v sprevodu okoli 1000. Po pozdravnem govoru pred patriaršijo in po sprejemu delegacije te duhovščine, so se pravoslavni duhovniki razšli. Večja skupina levičarsko usmerjene mladine je hotela izkoristiti tudi današnjo navzočnost številne pravoslavne duhovščine v svoje namene, prišla je demonstrirati proti vladni na knez Mihajlovi ulici. Oblast je takoj intervenirala in razpršila demonstrante, tako da red in mir v ničemur ni bil kršen. O poskusu demonstracije levičarske mladine je bilo nocoj dano tudi uradno poročilo.

Belgrad, 22. jan. m. Za agrarnega referenta pri okrajnem glavarstvu aMrihor — levi breg v 6. skup. s 1. poviškom je imenovan Janko Osojnik, referent agrarnega urada v Mariboru.

Dunajska vremenska napoved: Večinoma jasno, zjutraj bo ponekod zelo mrzlo.

Zagrebska vremenska napoved: Vetrovno na Primorju in na skrajnem zapadu. Polagoma se bo vreme razvedrilo v sredini države in na severu, pretežno oblačno pa bo v južnih in vzhodnih krajih države, kjer bo tudi nekoliko dežja ali enega.

Zemunska vremenska napoved: Jasno v primorskih krajih in na skrajnem zapadu, postopna razvedritev v sredini države in na severu, večinoma oblačno v južnih in vzhodnih krajih, morda z dežjem in snegom.

Minister dr. Vrbanič o trgovinski politiki

Belgrad, 22. januarja. AA. Proračun ministarstva za trgovino in industrijo pred finančnim odborom. Današnja seja finančnega odbora se je pričela ob 10. Predsedovala sta menjaja se predsednik Miloje Rajaković in podpredsednik dr. Časlav Nikitović. Zapisnik je prečital tajnik Vladoje Kazimirovič. Nato se je prekinilo za 15 minut zaradi 6 mesečnega pomena blagopokojnemu patrijarhu Varnavi. Po ponovni otvoritvi se je takoj prešli na dnevni red. Predsednik Rajaković je najprej podelil besedo ministru za trgovino in industrijo dr. Milanu Vrbaniču, ki je dal poročilo o svojem proračunu.

Ministrov govor

Minister je govoril o našem zasebnem bankarstvu. Ugotavlja, da se v tem oziru razmere precej zboljšale. Koristi vlagateljev so ostale nedotaknjene, ker dobe banke nad 75% prevzelega agrarnega portfelja, kadar polovica delniške glavnice in rezerve ne morejo kriti izgub. S tem, da je država prevzela to breme, je močno olajšala stanje zasebnih bank in njihovih upnikov. Stanje bankarstva v naši državi je naslednje: Imamo vseh skupaj 620 zasebnih bank in 61 samoupravnih hranilnic. Pod zaščito je sedaj 322 privatnih bank in 23 samoupravnih hranilnic. V poldrugi letu so se zmrznene vloge skrčile s 4308 milijonov na 3599 milijonov, torej za 709 milijonov din. Istočasno so nove vloge narasle od 3647 milijonov na 4955 milijonov dinarjev, torej za 1308 milijonov din. Upravičeno je upanje, da se bodo zmrznene vloge tokom letošnjega leta tajale še mnogo hitreje, in sicer predvsem zaradi splošnega zboljšanja gospodarskega položaja, zaradi skoka cen in v drugi vrsti zaradi končne likvidacije kmečkih dolgov in možnosti lombardiranja za zasebne banke teh svojih terjatev pri državnih denarnih ustanovah.

Minister preide nato na poročilo o naši zunanji trgovini, ki je bila tudi lani močno aktivna in pokazala nove možnosti za ugodno vnovčenje naših kmečkih pridelkov. Lansko leto je bilo v znamenju hudih političnih napetosti, v znamenju ogromnih oboroževalnih načrtov in mrzličnega zbiranja hrane in surovin zaradi rezerv. Navzlic temu in morda deloma tudi zaradi tega, je svetovno gospodarstvo lani pokazalo nov napredek. Obnova polov, ki jo je bilo videti že leta 1933 in ki se je leta 1936 poglabila v oboroževalno tekmo, je dosegla v prvi polovici lanskega leta izreden obseg. Proizvodnja je v večini dežel naglo narasla. Svetovna trgovina je dobila nove pobude. V devetih mesecih 1937 je dosegla volumen nad 35 milijard dolarjev proti 27 milijardam v ustrežajoči dobi leta 1936. To pomeni povisek kakih 28 odstotkov.

Brezposelnost je povsod precej nazadovala. S 35 milijonov brezposelnih leta 1932 je padla na 15 milijonov leta 1936 in na kakih 10 milijonov l. 1937.

Gospodarske razmere so se v naši državi mnogo ugodneje razvijale, kakor v večini drugih dežel. Zaradi splošne konjunktive in zaradi ugodnosti, ki smo jih dosegli s trgovinskimi pogodbami, smo se lani dvignili do takšne intenzivnosti gospodarskega življenja, kakršne že več let ne pomnimo. Kupna moč vasi je močno narasla. V industrijski in obrtniški proizvodnji je vladal vse leto močan polet, ki se kaže v večjem odstotku izkoriščenja industrijske kapacitete, v količini predelanih surovin, v polizdelkih in v večjem številu zaposlenih delavcev. Obseg zunanje trgovine je dosegel višino, ki jo po letu 1930 nismo imeli. Proti letu 1936 je narasel izvoz za 50%, uvoz pa za 30 odstotkov. Tudi promet na kopnem in po morju je bil leta 1937 mnogo živahniji.

Po drugi strani so dovolili samostojni ukrepi, s katerimi je kraljevska vlada smiselno uredila izvoz naših proizvodov, da smo do skrajnosti izkoristili pogodbeno ugodnosti. Brez teh pogodb in samostojnih ukrepov bi razvoj naše zunanje trgovine in zaradi tega tudi njen vpliv na gibanje cen v državi sami ne mogli roditi tako odličnih rezultatov. Po zedinjenju ni nikoli dobila zunanje politične aktivnosti takšen razmah kakor leta 1937. Sklenili smo z raznimi državami 24 pogodb, dogovorov in protokolov, da z njimi uredimo svoj trgovinski in plačilni promet.

Plačilni promet z Avstrijo in Češkoslovaško je zadovoljiv, z Nemčijo se je močno zboljšal. Večje plačilne težkoče obstoje v trgovini z Italijo in Grčijo. Z novimi pogajanjmi, po katerih naj se plačilni promet razvija s prostimi devizami, bodo prišla do veljave stremeljenja, ki naj varujejo aktivnost naše trgovinske bilance in ustvarijo ugodnejše pogoje za prodajo naših izvoznih presežkov.

Odlok od 6. aprila 1937 o nadzoru uvoza iz neklirinskih držav, nam je bil zelo posrečeno sredstvo za trgovinska pogajanja. Dogovori, ki smo jih v tem smislu sklenili z Nizozemsko, Veliko Britanijo, Dansko in Švedsko, so rodili v praksi dobre sadove. Podobne sadove smemo pričakovati tudi od novih dogovorov s Francijo in Belgijo. Zaradi racionalnega izkoriščanja preferencialnih dogovorov in ohranitev ugodnosti in v državi sami, je pa morala kraljevska vlada nadaljevati politiko intervencije in usmerjenja izvoza v raznih predmetih. V tej zvezi smatra minister za potrebno izjaviti, da je ta politika le nujen umik od temeljnega stališča kraljevske vlade v gospodarski politiki, ki ga presinjajo načela svobodnega dela in trgovine.

Minister dr. Vrbanič preide nato na razlago industrijske politike kraljeve vlade. Poudarja, da je naša trgovinska politika načrtna in doledna in doela v skladu s splošnimi gospodarskimi koristmi, s koristmi države in s koristmi naše politične neodvisnosti. Z drugimi besedami naša industrijska politika upošteva agrarno sestavino naše gospodarske strukture, pri tem pa računa tudi za zahtevami industrije in s potrebami državne obrambe. Razmere v naši industriji so se lani razvijale pod vplivom splošnih gospodarskih razmer drugod, kjer je ravno leta 1937 nastalo naglo oboroževanje in pomanjkanje surovin. V

zvezi s tema dvema okoliščinama je naša industrija, ki izvaža surovine in polizdelke na tuja tržišča, povečala svojo proizvodnjo. Po drugi strani je ugodna letina 1936-37, večja zaposlitev v rudarstvu in izvedba javnih del, dvignila med nami kupno moč prebivalstva in na ta način tudi zaposlenost industrije, ki dela za domači trg. Na splošno je imela naša industrija povprečno in tudi sicer ugodno leto. Minister poudarja, da je v naši državi 8000 industrijskih podjetij, ki jih ministarstvo za trgovino in industrijo zadnji dve leti neprestano preiskuje in podrobno spremlja. To velja zlasti za delo 166 reprezentativnih industrijskih podjetij v naši državi. Podatki o teh podjetjih kažejo, da je dobra letina in velik izvoz poljskih pridelkov v zadnjih dveh letih ugodno vplival na povpraševanje po industrijskih izdelkih. Minister nato razčlenjuje delo posameznih industrij v naši državi po posameznih skupinah in glede na kartele in kartelno politiko ter pravi:

Predvsem vpliv kartelov na naše gospodarstvo je dolgo ni tak, kakor misli javnost. V Jugoslaviji je doselej prijavljenih 78 kartelov. V njih je vključenih 345 tvrdk in sicer 130 industrijskih, 159 obrtniških, 2 trgovski, 2 prometni in 44 zavarovalni. Čeprav so industrijska podjetja vključena v treh četrtinah kartelov, znaša število karteliranih podjetij samo 4,3%. V posameznih skupinah je najbolj kartelizirana kemična industrija, industrija papirja in lepene ter kovinska industrija. V naši najbolj razviti industriji, v kmetijski, lesni in kartelni industriji, obsegajo karteli le približno 3% podjetij. Na mnogih industrijskih področjih ni niti enega prijavljenega kartela. Kadar govorimo pri nas o povišanju cen industrijskih izdelkov, mislimo navadno, da so tega krivi karteli. V teh in mnogih drugih sodbah o kartelih je dosti samovoljnih podmen, ki precej motijo nepristransko gledanje na kartele in kartelno politiko. Za večino naših kartelov ne moremo reči, da so povzročali ali da ohranjajo nesorazmerno visoke cene. Od 78 prijavljenih kartelov leta 1937, je spremenilo svojo ceno le 16 kartelov. Dva od teh, in sicer kartel opake v Sarajevu in kartel jedilnega pribora, sta znižala svoje cene, 14 kartelov jih je pa povečalo. Skok cen izdelkov karteliranih podjetij ni posledica kartelov, marveč je spremljevalec splošnega dviga cen na svetovnem in domačem trgu, in sicer spremljevalec, ki močno zaostaja za splošnim skokom cen, ki prihaja s prostih tržišč.

Minister dr. Vrbanič preide nato na obrtniška vprašanja. Naglašja, da postaja obrtništvo v dobi industrijskega napredka, tehnike in velikih kapitalističnih podjetij čedalje težje in zamotano. Naše obrtništvo je v središču našega go-

spodarstva, sredi med zaostalimi in naprednimi oblikami gospodarstva, sredi med delom in glavnico, v sredini med kmetijskim in mestnim gospodarstvom. Njegovi interesi so enkrat skupni, drugič v nasprotju z interesi proletariziranega delavstva, patrijarhalnega kmetijstva, individualistične trgovine in kapitalistične industrije. Zaradi tega njegovega poslednjega položaja v gospodarstvu vodimo svojo obrtniško politiko s kompromisi med socialno političnimi in gospodarsko političnimi ukrepi. Leta 1937 smo opazili porast zaposlitve in porast števila obrtniških obratov v vseh oblikah obrtništva, ne le pri mestnem, temveč tudi pri kmečkem. Posebno močno je narasla gradbena obrt, ki se je v prvih osmih mesecih lanskega leta povečala za 87%. Po vaseh in manjših mestih se je dvignilo število obrtniških obratov več kakor po okrajih.

Na kraju svojega poročila je minister govoril o našem tujskem prometu, ki mu pomen za naše narodno gospodarstvo z vseh strani priznava. Lani so bile vremenske razmere neugodne, navzlic temu smo dosegli dobre uspehe. Turistov je bilo nekoliko manj. Morda je podražitev življenja pri nas uplivala nekoliko na prihod tujcev, ki so se prejšnja leta nekako že navadili na naše splošno priznane nizke cene. Zelo resno vprašanje našega tujkega prometa je naše hotelištvo, ki se ne more dokopati do potrebnih investicijskih in obratnih kreditov. Prizadeva ga kar najresneje proučujejo. Ministarstvo za trgovino in industrijo je prejelo več predlogov z interesantnim gradivom in koristnimi pobudami. Gospod minister upa, da bo mogoče tokom leta najti zadovoljivo rešitev tega vprašanja v prid našemu tujskemu prometu.

Poročilo ministra za trgovino in industrijo je večina finančnega odbora pozdravila z burnim prijetenjem.

Debata

Po poročilu trgovinskega ministra je govorilo več poslancev, med drugimi tudi slovenski poslanec JRZ dr. Koce in Gajšek. Dr. Koce je poudarjal, da je iz obširnega poročila trgovinskega ministra razvidna velika aktivnost v zunanji trgovini sedanje vlade. Bolj zadovoljivo pa je, da so zamrzni krediti pri zavodih, ki so pod zaščito od leta 1935 do polovice lanskega leta padli od 3 milijarde 565 milijonov na 3 milijarde 103 milijone din. Likvidnost denarja in vlog je pri teh zavodih narasla za 491 milijonov na eno milijardo 45 milijonov din. Iz statističnih podatkov sledi, da so zamrznjene vloge pri zasebnih zavodih za leto in pol dni padle od 4 milijarde 308 milijonov din na 3 milijarde 599 milijonov dinarjev, to je za 709 milijonov din. Ti podatki jasno pričajo, da se znova vrača zaupanje v denarne zavode. Glede industrijske politike govornik predlaga, naj se seznam industrijskih podjetij, ki je bil izdan leta 1933 revidira in naj se v nov seznam vnesejo samo ona industrijska podjetja, ki v resnici služijo direktnim interesom dr-

žave, dočim je za vse druge industrijske obrti treba uvesti načelo koncesioniranja, odnosno, naj se da banom pravica podeljevanja dovoljenja za industrijske obrti in ne kakor zdaj, ko je to vprašanje do skrajne meje centralizirano v trgovinskem ministarstvu v Belgradu. Vlado naproša, naj omogoči razvoj srednjega in malega industrijskega podjetja po vsej državi. Ministra predvsem naproša, naj čimprej predloži ministrskemu svetu uredbo o pobijanju šušmarstva. Dalje predlaga intenzivnejše pospeševanje in podpiranje obrtnega stanu v strokovnem in kulturnem pogledu, ker se bo na ta način omogočil ostanek srednjega stanu, s čimer se bo koristilo tudi državi.

Dalje nastopa govornik proti načrtu uredbe o državnih tiskarnah ter proti vpeljavi monopolizacije tiskarskih del. Dr. Koce je pokazal navzočim poslancem umetniško izdelane tiskovine Jugoslovanske tiskarne s pokrajinskimi slikami, da so se navzoči čudili, da bi v naši državi obstojala tako dovršena tiskarska dela. To je pokazal v zvezi s svojimi zaključnimi izvajanjem o tujskem prometu, o katerem je obširno govoril. Nadalje pravi, da je treba posvetiti pozornost modernizaciji naših hotelov in zgradbi novih. Pravi, da bi se moglo na leto, ne da bi kdo občutil breme, dobiti skupaj okrog 30 milijonov dinarjev.

Za dr. Kocetom je pa govoril poslanec Karel Gajšek, ki se je bavil z vprašanjem industrijskih kreditov, ker je večji del domače industrije precej zadolžen in nima na razpolago zadostnih obratnih kreditov. Zaradi tega naj Narodna banka pri podeljevanju kreditov bolj upošteva Slovenijo z ozirom na njeno gospodarsko kapaciteto. V Sloveniji Narodna banka dosedaj še ni izgubila niti vinarja svojega denarja. Govoril je tudi za znižanje trošarine na električno energijo in za večjo obdavčitev inozemskega kapitala. Dalje se je izjavil tudi proti poslovanju kartelov, ki so pokazali slabe posledice za našo trgovino in konzumente. Zaradi tega bi bilo potrebno vsakemu registriranemu kartelu postaviti komisijo, v kateri bi bili zastopani zastopniki industrijskih, obrtniških in trgovinskih zbornic, kakor tudi kmečkih zbornic, kateri naj bi kontrolirali delo kartelov in preprečevali njegovo delovanje v škodo konzumentov. Obširno je za tem govoril o vprašanju likvidnosti denarnih zavodov v Sloveniji, kateri so svojočasno pomagali zgraditi v Sloveniji 346 sol, 82 vodovodov in 63 občinskih zgradb. Hud udarec pa so naše domače hranilnice dobile z zakonom o Hipotekarni banki, ki odreja, da se mora ves pupilarni denar odvesti v to banko, nadalje vse depozitne mase, občinske, okrajne glavnice, cerkveni denar in denar drugih korporacij. Vse ta denar znaša v Sloveniji 800 milj. din. Poslanec je naprosil ministra, naj se čim prej spremeni ta zakon. Po urejenem vprašanju razdolžitve kmetov se poslanec zavzema tudi za razdolžitve malih trgovcev in obrtnikov.

Od nedelje do nedelje

V ospredju evropskega zanimanja preteklega tedna stoji potovanje jugoslovanskega ministrskega predstavnika v Nemčijo. Nemška vlada je dr. Stojadinoviču priredila nad vse slovesen sprejem, ki daleč nadkriljuje pozornosti, ki so bile izkazane madžarskemu ministrskemu predstniku Daranyiju, ki je obiskal Berlin pred nekaj tedni. Nemško časopisje se je razpisalo o tem potovanju in o Jugoslaviji in se je tokrat brez dvoma zgodilo prvič, da je moral nemški jezik tolikanj prehaliti kakšno slovansko državo. S tako toplim uradnim sprejemom in s tolikim pisanjem o Jugoslaviji so v Nemčiji brez dvoma hoteli ustvariti neke vrste utvaro, da se je zgodilo nekaj velikanskega, nekaj za bodočnost usodnega in da bo Evropa odsej pod vplivom sodelovanja med Nemčijo in Jugoslavijo. Nekateri inozemski listi so se res dali zapeljati in so v tem smislu izrazili svoje pomisleke. Posebno zanimiv glas je prišel z Dunaja, kjer so nekateri menjena, da je Jugoslavija v Berlinu izjavila, da ne bi nič imela proti temu, če bi kdaj prišlo do združitve med Nemčijo in Avstrijo. V toliko je ta obisk Dunaju neprijeten. Toda mi vsi dobro vemo, da se ob priliki jugoslovanskega obiska ni nič spremenilo v Evropi, da Jugoslavija ni prevzela nikakršnih novih obveznosti, ne političnih in ne gospodarskih, in da je bilo to potovanje samo v službi miru v smislu splošne jugoslovanske mirovne politike. Vsi nepotrební strahovi, vsi neupravičeni upi, vsi neutemeljeni dvomi, ki jih je morda pri nepoučenih ta obisk rodil, se bodo v kratkem v vsakdanji politični stvarnosti, ki ne dovoljuje nobenih fantazij, razblinili in bo svet izboljšanje odnosov med Jugoslavijo in Nemčijo zopet vrednotil po tem, kar dejansko pomeni.

Francoska vladna kriza je bila pretekli teden zaključena. Nastala je zaradi tega, ker so komunisti, misleč, da poveljujejo francoski ljudski fronti, preveč drezali v vlado in ji vsiljevali delo, za katerega so dobivali smernice iz sovjetskih poveljstev. Vlada je komuniste rajši odbila in je na tem tudi padla. Sedaj se je sestavila nova vlada, ki po svojem sestavu, kakor tudi po političnih pogajanjih, iz katerih je zrasla, dokazuje, da se je francoski narod polagoma naveličal komunistične nadvlade, da ima dovolj neredov, ki jih je komunistično poveljstvo povzročalo, in dovolj tudi zunanje političnih neuspehov, ki vsi gredo na rovaš komunizmu. V novi vladi, ki je sicer levičarska, komunistov ni več. Nova vlada, čeprav se levičarska, se je v svoji izjavi jasno obregnila ob vmešavanje inozemstva — misleč pri tem na Sovjetsko Rusijo — in izjavila, da ga pod nobenim pogojem ne bo več dovolila. Dveletna preizkušnja, ko je Francija bila pod gorjajo komunističnih agentov, gre h kraju in z velikim veseljem vidimo vstajati nov duh, ki bo Franciji vrnil no-

tranji red, v nemirnem svetu pa tisto vodilno vlogo, ki ji pripada.

Na Daljnem vzhodu se je borba med Kitajci in Japonci zaostrila v toliko, da sedaj vemo, kako daleč misli Japonska itti Japonska vlada je jasno izpovedala, da hoče enostavno sedanjo kitajsko vlado uničiti. Na mesto njene oblasti pa hoče na kitajskih tleh postaviti novo vlado, ki bo Japonski prijazna in ki bo voljna pod vodstvom Japonske ustanoviti veliko skupnost vzhodnoazijskih narodov, ki hočejo biti gospodarji na svojih tleh. Japonska je pripravljena na dolgo vojno. Na ogromnem ozemlju, ki si ga je že osvojila, že postavlja začasne vlade in organizira novo upravo. Pri velesilah ne opažamo nikakršne nagajenosti, da bi se v to vojno vmešale — ker za to še niso pripravljene — edino pri Sovjetski Rusiji smo pretekli teden opazili znake nemirnosti. Ko bodo velesile pripravljene, bo Japonska že dosegla svoj poglavitni namen. In potem se bo zgodovina razvijala dalje.

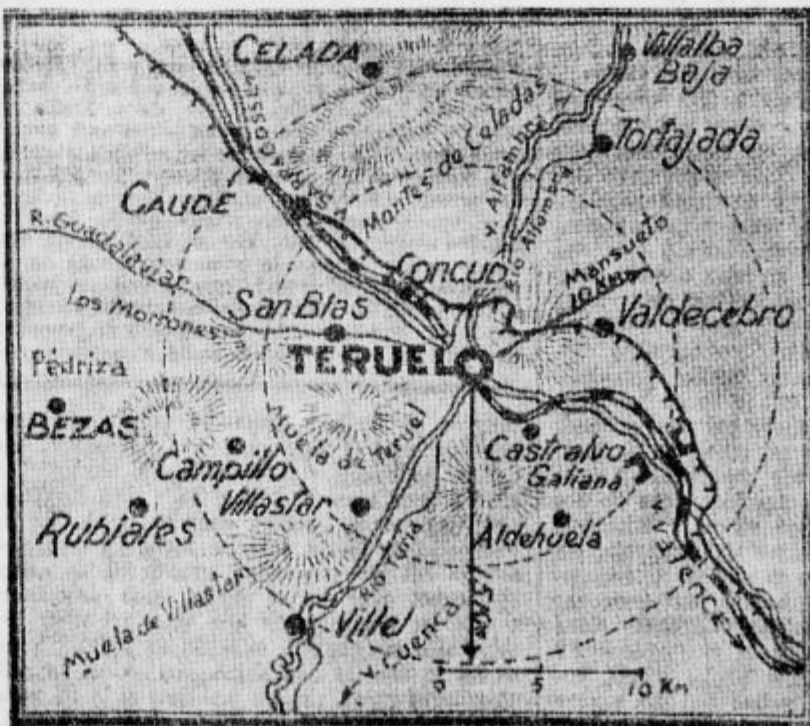
Po desetdnevem počitku na bojišču pri Teruelu v Španiji zopet grme topovi. Pričela se je nova doba borbe za Teruel. Pobuda je tokrat v rokah Francovih čet. Iz potoke dosedanjih bojev je razvidno, da hoče general Franco po načrtu osvojiti vso okolico Teruela, nakar bi mu to važno mesto padlo samo v roke. (Glej priloženo sliko.) Ta cilj imajo silovite borbe, ki so se v pretečenem tednu odigravale na gorovju Celadas in Muleton,

to je med cestama, ki vodita iz Teruela: ena proti mestu Tortajada ob reki Alfambra, druga pa proti severozapadu v smeri Saragose. Med tema dvema cestama je gorski sklop, ki ga v vsej dobi državljanske vojne Francove čete niso mogle zavzeti in je bil silno utrjen. Sredi tedna pa se je po siloviti pripravi s topovi Francovim četam posrečilo zavzeti to važno višavje in prodreti v dolino reke Alfambre, v kateri so zavzeli v četrtek mesto Tortajada, osem kilometrov severnozhodno od Teruela. V teh bojih so imele rdeče čete, sestavljene skoraj izključno iz mednarodnih komunističnih brigad, velikanske izgube. Beli so ujeli okrog 800 nasprotnikov in zaplenili nad 200 streljnih.

Iz potoke bojev sodeča skušajo sedaj Francove čete osvojiti silno važno višavje *Mansueto*, ki leži med dolino reke Alfambre in cesto ter železnico, ki vodi iz Teruela proti Valenciji. To gorovje je prav tako močno utrjeno in predstavlja po mnenju strokovnjakov najmočnejšo oviro za prodiranje Francove vojske proti morju. Ako se posreči zavzeti to višavje, ki je že nekaj dni pod neprestanim ognjem belega topništva in letalstva, potem bi bil Teruel za rdeče izgubljen in še bi jim pretila nevarnost, da prodre Francova vojska v smeri proti morju.

Iz francoskih virov poročajo, kaj je bil glavni nagib rdečih decembrskih ofenziv proti Teruelu. Barcelonski vladi primanjkuje denarja. Valuta rdeče vlade je v inozemstvu zelo nizko padla. Nova posojila bi ljudska fronta mogla dobiti samo proti zastavi kakšnih pomembnih vrednot, na primer rudnikov. Iz tega namena je rdeča vlada pričela z ofenzivo pri Teruelu, da se polasti zelo bogatih železnih rudnikov pri *Ojos Negros*, kamor iz Teruela vodi posebna železnica. Toda tega cilja rdeče čete niso mogle doseči, ker se je njihovo prodiranje ustavilo že pri samem mestu Teruelu. Do Ojos Negros pa bi bilo treba napredovati še vsaj 50 kilometrov.

Pretekli teden so Francova letala, ki so priletela z otoka Mallorca, bombardirala Barcelono s težkimi bombami, ki imajo strahovit učinek. Poročila pravijo, da so letalske bombe presekale 6 in 7 nadstropne hiše, zgrajene iz železa in betona, od vrha do tal in jih zdrobile kot papirnaté skatlice. Število mrtvih in ranjenih je zelo veliko. — Vojna tehnika se, kakor je videti, vedno bolj izpopolnjuje in grozotni učinki modernega orožja so vedno strahovitejši. Čuditi se je, da je ob teh vseh svetovno razpoloženje tako brezskrbno in da se tako malo zaveda, kako uničenje bi pomenjalo bodoča vojna.



Nov grob

Stopiče pri Novem mestu. Župnik in duhovni svetnik Žitnik Franc je nocoj ob tri četrti na šest umrl. Pogreb bo v torek 25. januarja ob 10 dopoldne na tukajšnje pokopališče.

Belgrajske vesti

Belgrad, 22. jan. M. Te dni zboruje v Belgradu centralni odbor kluba železničarjev in brodarjev JRZ. Na zborovanju zastopajo klub železničarjev JRZ Pavle Matić, predsednik, Ponikvar, podpredsednik in Cisterman, tajnik. Na seji se rešujejo aktualna železničarska vprašanja.

Belgrad, 22. jan. m. Danes dopoldne so se zopet sestali voditelji takozvane srbijanske združene opozicije. Na sestanku sta prišla tudi bivša člana SDK dr. Šutej iz Sarajeva in Večeslav Vilder iz Zagreba. Sestanek je trajal samo nekoliko časa, ker je srbijanska opozicija odšla na žalno opravilo za pokojnim patrijarhom Varnavo. Zastopnika bivše SDK pa sta odšla v hotel Slavijo in sta tam iz gostilne opazovala sprevid srbske duhovščine. Politična javnost tudi današnjemu sestanku opozicije ne pripisuje nobene pozornosti.

Belgrad, 22. januarja. AA. V Invalidskem domu je bila danes druga plenarna seja širšega osrednjega odbora združenja vojnih invalidov kraljevine Jugoslavije.

Večni Gospodar življenja in Veliki duhovnik je nocoj ob ¼ na 6 poklical k Sebi po večno plačilo prečastitega gospoda

Franceta Žitnika
duhovnega svetnika in župnika

Pogreb bo v torek, dne 25. januarja 1938, ob desetih dopoldne v Stopičah. Duhovnim sobratom in vsem, ki so ga poznali, ga priporočamo v molitve!

Stopiče pri Novem mestu, 22. januarja 1938

Smolič Jože, kaplan — in farani

Delovno polje sodobnega katoličana

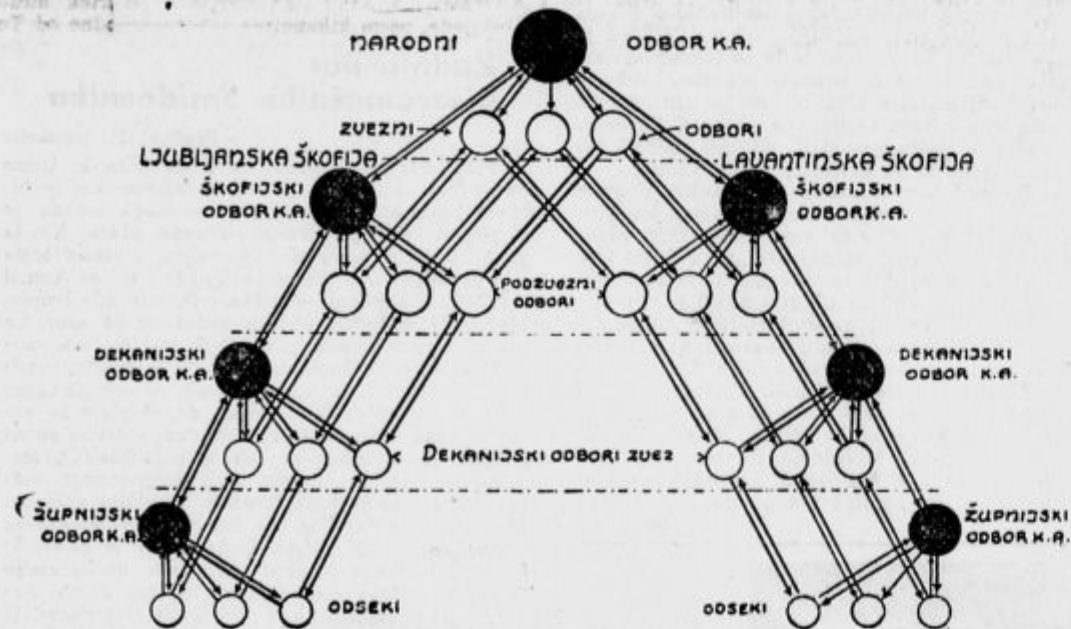
Katoliška akcija v Sloveniji napreduje. Res, da je »na terenu« še ni tako močno čutili, toda predstava, kaj Katoliška akcija prav za prav je in kaj ni, je čimdalje bolj jasna in popolna. In to je za naš svet, ki se sredi velikih katoliških organizacij in tako vsestranskega delovanja »v katoliškem duhu« ali »v duhu katoliške akcije« dolgo ni mogel poznati. Velik korak, osnovni pogoj. Poleg mnogih razprav in knjižic sta k tej jasnosti o značaju, o namenih in organizaciji Katoliške akcije veliko pripomogli dve knjižici našega priznanega kano-nista dr. Alojzija Odarja, ki je konec prejšnjega leta napisal »Katekizem o Katoliški akciji«, sedaj pa je izšlo njegovo drugo tako delo »Pravila Katoliške akcije v Sloveniji«. Ta knjižica sicer ni obsežna, ima 100 strani, vsak pozoren bralec pa bo v njej dobil popolno podobo Katoliške akcije v svetu, zlasti pa Katoliške akcije v Sloveniji z ozirom na njeno organizacijo.

Veliko je bilo že govorenega in pisanega o važnosti Katoliške akcije, malokje pa s tako jasnostjo in prepričevalnostjo kot v »Pravilih KA v Sloveniji«. Pisec ne podaja svojih mnenj ali svoje zamisli o KA, ampak je dosegel po prvih virih, po izjavah papeža, ki jo smatra za tako važno, »da jo morajo imeti dušni pastirji za nekaj, kar nujno spada k njihovi službi, verniki pa za dolžnost krščanskega življenja.« Katoliška akcija torej ni zadeva, ki je prepuščena večji ali manjši gorečnosti katoličana, ampak je življenje in delovanje sodobnega katoličana. Kakor je v dobi protestantizma, ki je tajil Sveto Rešnje Telo, k življenju katoličana nujno spada močna notranja in zunanja povezanost s sv. Euharistijo, tako k življenju današnjega katoličana spada vredenost in delovanje v Katoliški akciji, ki je sodelovanje vernikov-neuduhovnikov pri celotnem delovanju katoliške Cerkve. Saj so verniki tudi doslej sodelovali s svojo Cerkvijo, na dobrodelnem, na vzgojnem polju, pri širjenju te ali one pobožnosti, v tej pokrajini tako, v drugi drugače, vedno tako, kakor so pokazale potrebe kraja in časa. Katoliška akcija našega časa pa je celotno sodelovanje v celotnem apostolatu Cerkve, je univerzalna. Tudi to ustanovo Cerkve so prinesle potrebe časa in kraja: totalitarni nasprotnik ekuša uničiti božje kraljestvo na vseh poljih po vsem svetu. Katoliška akcija hoče to božje kraljestvo utrditi na vseh poljih po vsem svetu: med kmeti in delavci, na polju, na ulici, v tovarni, v delavnici, na vasi in v mestu, v družini in med posamezniki, pri zabavi in delu, v gledališču, v kopalnici, povsod, kamorkoli pride človek in kjerkoli deluje. Dosedanja katoliška društva so bila organizirana tako, da so zajela človeka in ga vzgajala po končanem poklicnem delu. Katoliška akcija pa ga hoče imeti sredi poklicnega dela, s katerim si služi svoj kruh, svoj ugled. Katoliška akcija hoče, da človek ne deluje katoliško od časa do časa, ampak da je katoliški pri vsem svojem delu in da ekuša v svojem vsakodnevnem okolju uveljaviti božjo misel, in to ne sam, da bi bil prepuščen zgolj lastnemu pogumu, zavednosti in poštenosti, ampak da je organizatorično povezan z vsemi isto mislečimi vrstniki v svojem okolju in potem višje organizacije z vsemi vrstniki v narodu. Ta pojem

totalitarnosti, ki ga bralec dobi iz te knjižice, je njena velika odlika.

Jasno pa je, da je za tako katoliško delovanje treba dobre organizacije, ne samo zato, da vedno ostane v živih zvezah s Cerkvijo, ampak tudi zato, da more imeti pravi polet in da se idealne sile ne porazgube v nekem splošnem delovanju, ki se upravičeno ali pa tudi neupravičeno imenuje »katoliško«. Pravila Katoliške akcije v Sloveniji, ki so objavljena in razložena v drugem delu te knjižice, predstavljajo do vseh potankosti dobro zgrajeno organizacijo, ki deluje po velikem aparatu, ki pa je silno pregleden in vsakomur kmalu umljiv. V še večje razumevanje pisec primerja sedanja pravila s pravili iz l. 1929. Na to zgradbo Katoliške akcije v Sloveniji moremo biti lahko ponosni. Ako bo v nas le količjak tistega pravega duha, ki ga papež hoče položiti v vrste Katoliške akcije, uspeh ne more izostati. Sestavljaleci teh pravil so imeli pri roki pravila Katoliške akcije pri drugih narodih, ki so se več ali manj preizkusila že na terenu, zato so mogli izmed dobrega izbrati za naše razmere najboljše. Posebna ustanova Katoliške akcije v Sloveniji je »Molitvena pomoč«, ki ima trajno pripravljene značaj. Pri nas imamo namreč že toliko organizacij, tolikokrat smo vsi že vključeni tu in tam, večer za večerom sedimo pri sejah in vse to imenuje katoliško in organizirano, pa morda marsikdo ne bo takoj izprevidel veličine Katoliške akcije, ki hoče poleg delovanja s lastnimi organizacijami tudi to delo koordinirati in mu dati velik in enoten namen. Molitev za Katoliško akcijo naj nam pokaže njeno važnost in naj nam da ljubezni zanjo, obenem pa naj ji, ker je po svojem bistvu vsa nadnaravna, kakor je nadnaravna katoliška Cerkva, izprosi božjega blagoslova, brez katerega na tem polju kljub vsej strmini organiziranosti ni nobenega uspeha. Zadeva, za katero človek moli, je gotovo važna in za zadevo, ki se človeku zdi važna, naj moli. Tako hoče »Molitvena pomoč« združiti brez ozira na posamezne etanove vse razkropljene in vsako za sebe delujoče katoliške sile, da v nje preide duh Katoliške akcije in da bodo po tej nadnaravni pripravi posamezniki zmogli stopiti v njene lastne organizacije, ki so od vrhovne stopnje do zadnje edine v župnijski organizirane po poklicih.

Ni naš namen, da bi se na tem mestu razpisali o vseh podrobnostih te lepe in velike zgradbe. Opozoriti hočemo le na to knjižico, kjer je pisec v uvodu, v priloženih Pravilih Katoliške akcije v Sloveniji, v Pravilih zveze mladih katoliških delavcev, v Pravilih zveze mladih katoliških delavcev in v Pravilih za »Molitveno pomoč« Katoliške akcije povedal o tej sodobni ustanovi katoliške Cerkve toliko, da bo vsak iskren katoličan mogel spoznati, da ob tem klicu sv. očeta ne bomo mogli stati ob strani. Naloga je velika, pisec odkrito priznava, da se ljudje, ki naj bi »na terenu« sprožili novo katoliško dobo, ne dobe kar tako na cesti. To pa je samo dokaz, da katoliška akcija ni običajno katoliško društvo, ki naj bi na tem ali onem polju uveljavilo nekaj katoliškega duha, ampak je nadnaravna organizacija katoliških vernikov, ki naj pod vodstvom cerkvenega učeništva popelje svet in naš narod v novo krščansko dobo.



Dr. Alojzij Odar; Pravila katoliške akcije v Sloveniji, izdala Katoliška akcija. Knjižica stane din 20. Priložena slika kaže organizacijsko zgradbo katoliške akcije. Črni krogi pomenijo osrednje odbore, ki so vsi povezani z narodnim odborom, ki je za obe slovenski škofiji eden. Beli krogi pa pomenijo lastne organizacije katoliške akcije po poklicih, ki so vsaka v svoji vrsti v zveznih

odborih združene za obe škofiji, imajo pa odbore po škofijah, dekanijah in župnijah in so zastopane tudi v odborihih teh edinic. Kdor bo knjižico pazljivo prebral, ne bo tožil, da bi bilo to preveč »zapleteno«. Knjižici je priložen še drug diagram, ki pregledno kaže organizacijo katoliške akcije v župniji.

Volitve obratnih zaupnikov

Ljubljana, 22. jan. Ves mesec januar so po obratih v Sloveniji volitve obratnih delavskih zaupnikov. Delavstvo smatra te volitve za zelo važne in se jih tudi v večji vno udeležuje kakor na primer volitev v Delavsko zbornico. Značilno je, da je sedaj najbolj ostra borba med marksističnimi organizacijami in pa med organizacijo Združenih delavcev, ki predstavlja katoliško usmerjeno delavstvo. Takozvani »narodni socialisti«, to je »plavci«, se le v malokaterem obratu skušajo spustiti v borbo, njihove vrste so ekoraj razkrojene, manjka jim pač dobrohotne pokroviteljske roke nekdanje vsemogočne JNS. Takozvani »belci« vzdržujejo položaje v obratih, v kolikor se preorientacija delavstva ni spremenila v korist Združenih delavcev.

Danes so bile volitve obratnih zaupnikov v dveh večjih obratih v Ljubljani. V tovarni »Induse« (bivši Pollakovi tovarni) je bilo 162 volilnih udeležencev. Od teh se je volitev udeležilo 150 volivcev, 33 delavcev in delavk je volilo zeleno listo, 87 pa rdečo. Od šestih zaupnikov je po proporu dobila rdeča lista tri zaupnike, zelena pa dva. Ostanek volilnih glasov rdečih je bil večji kakor zelenih, tako da so rdeči dobili še enega zaupnika. Plavi in beli pri teh volitvah sploh niso nastopili. Za začetek je to krepka afirmacija zelenih v tem važnem ljubljanskem industrijskem podjetju.

Danes so bile tudi volitve obratnih zaupnikov v tobačni tovarni. Tam je 716 volivcev. Prav tako sta si nasproti stali samo dve skupini, namreč zelena, ki so šele prvič začeli zbirati svoje vrste, in pa rdeči. Volilnih upravičencev je bilo

716, oddanih pa je bilo 634 glasov. Zeleno listo so volili 204 volilni upravičenci, rdečo pa 409 volilnih upravičencev. Neveljavnih glasov je bilo 21. Rdeči so dobili 7 zaupnikov, zeleni pa 4; torej je stanje isto, kakor je bilo lanske leto. V tobačni tovarni niti plavi niti beli niso postavili svoje liste.

Lep uspeh pa so zeleni dosegli tudi pri volitvah v ljubljanskem Delavskem domu. Tam je 33 volivcev, od katerih se je udeležilo volitev 29 uslužbencev. Zelena lista je dobila 17 glasov in dva zaupnika, rdeča pa 12 glasov in 1 zaupnika.

Te in take obratne volitve kažejo, da si stoji nasproti dva dognana svetovna nasprotnika, namreč brezkompromisno krščanstvo, ki ga zastopa Zveza združenih delavcev, in popoln marksizem, ki ga zastopajo rdeče organizacije. Čeprav so »zeleni« šele v začetku svojega gibanja, rdeči marksisti pa že izkušeni, vendar nam te in take volitve kažejo, da bodo »zeleni« kmalu resen tekmeč »rdečim«. »Plavci« so med delavci izgubili tla, »belci«, katerim ne odrekamo dobre volje, pa bodo skušali ohraniti svoje postojanke. Resnična moč delavskih organizacij pa bo izraziteje prišla do veljave pri predstojajočih volitvah v Delavsko zbornico.

Duh po izpuhtevanju telesa takoj in trajno odpravi Sanoped. — Varuje obutev in perilo. Zahtevajte v lekarnah, drogerijah, parfumerijah in sličnih trgovinah. — Drogerija JANCIGAJ, Ljubljana, Krekov trg. (Reg. min. nar. zdr. št. 31.816)

Anton Jagodic 70 letnik



Krepak je še korak, pokonci glava in vzravnana hrbtenica g. Antona Jagodica. Na videz izgleda kakor kakšen 50 letnik, toda v ponedeljek, dne 24. t. m., bo slavil 70 letnico svojega rojstva. Naš jubilar in dolgoletni zvesti naročnik je sin poštnice in ugledne kmetijske družine iz Loke pri Mengšu. 18 let je služil kot ekonom in upravnik tedanje vo-

jaške bolnišnice v Ljubljani, nato pa je bil nastavljen pri finančnem ravnanstvu v Ljubljani. Ob svetovni vojni se je izkazala dalekovidnost g. Antona Jagodica, ki je že mnogo prej organiziral na bivšem Kranjskem bolnišnice Rdečega križa, in sicer kar 21, ki so bile ob izbruhu vojne v najhujšem času mobilizirane. G. Jagodic je namreč vedno skrbel, da so bila skladišča Rdečega križa polna in v redu ter je za to uporabil sleherni svoj prosti čas. Med svetovno vojno je skrbel za transport ranjenecv z bojišč v zaledje in v bolnišnico. Ob demobilizaciji je spravil mnogo gradiva v Alojzijeve, katero je potem prevzelo novo ustanovljeni slovenski Rdeči križ. Naši vojaki, ki so se med svetovno vojno zdravili v ljubljanskih bolnišnicah, se g. Antona Jagodica tople spominjajo.

Se neke njegove zasluge ne smemo pozabiti, namreč, da je ob potresu leta 1895 organiziral vso prehranjevalno in poročevalno akcijo za begunce iz ogroženih stanovanj. Pri vsaki dohodni akciji je vneto sodeloval ali jo sam vodil. Reorganiziral je glavno skladišče sedanjega Rdečega križa na ljubljanskem polju, še poprej pa skladišče pri letališču v Zgor. Sisk. pri Narodnem domu in drugod, ki jih je združil v glavno skladišče. V zadnjih letih je med ljubljanskimi režezi zlasti znan, da je organiziral akcijo za oskrbo revežev z obleko. On in njegova gospa soproga, ki je sama prala in šivala, sta pripravila v skladišču Rdečega križa

Gostilničarji, kavarnarji, vinski trgovci!

Nudi se Vam sedaj ugodna prilika za nakup najboljšega, starega ljutomerskega, sortirnega vina vinogradov Ormoške grašine po zelo ugodnih cenah. Količina vseh vrst vina v skupnem je 200 hektolitrov. Pismene informacije dobite pri g. Med. Univ. dr. Otmar Majerič-u, Ormož.

nešteto oblek za ljubljanske reveže v zadnjih letih. Sedaj pa je objektivno in modro razdelil kurivo, ki ga je poklonil Rdeči križ, med reveže.

Tudi pri Vincencijevi družbi je dolga leta marljiv sodelavec ter je že več let predsednik Vincencijeve konference na Gradu. Seveda moramo pripomniti, da g. Jagodic tudi iz svojega lastnega žepa na tihem žrtvuje mnogo za reveže. G. Jagodic živi sedaj kot upokojeni pisarn. finančni ravnatelj v Ljubljani na Gradu, kjer najboljše pozna vso revščino. Želimo mu, da v družbi svoje ljubeznive in prav tako dobrosrčne gospe doživi še mnogo svetlih let, ki jih bo nedvomno uporabil v korist svojemu bližnjemu, tako kakor je zapovedal Kristus in kakor nas uče človeške moralne postavle!

Županska zveza

sklicuje občni zbor na dan 6. februarja 1938 ob 10 dopoldne v Franciškanski dvorani v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1) poročilo odbora: a) načelnika, b) tajnika, c) blagajnika; 2) poročilo preglednikov računov; 3) predlogi in nasveti; 4) slučajnosti.

Na občnem zboru smejo v smislu § 4 društvenih pravil glasovati samo redni člani. V imenu občine glasuje župan ali njegov namestnik, katerega pooblasti župan. Kdor hoče staviti na občnem zboru spreminjalni predlog društvenih pravil ali kak drug poseben predlog, ga mora naznaniti osem dni prej pismeno tajništvu Županske zveze v Ljubljani, palača Vzajemne zavarovalnice. — Odbor.

Ta film bo vsakomur ostal neizbrisno v spominu! Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri

Sodelujejo: **Hans Jaray**

v naslovni vlogi kot župnik ter

L. Stössel K. Paryla, Hansi Stork,

člani dunajskega Burgtheatra

Poje slovití deški pevski zbor:

Wiener Sängerknaben

Ob 10:30 dop. isti film po znižanih cenah! Ne zamudite!

Kirchfeldski župnik

Po Anzengruberjevem znamenitem oderskem delu

Vstopnice priporočamo nabaviti v predprodaji!

KINO UNION Telefon 22-21

Štirje izmed ljubljanske mladine

Ljubljana, 22. januarja. Potepuštvu ljubljanskih otrok postaja pravo zlo našega mesta. Nili dober leden ni od tega, ko je učitelj na neki ljubljanski meščanski šoli zasledil 14 letnega fantička, svojega učenca, ko je odvijal žarnico. Učenček se mu je zasmilil in ni ga hotel ovditi niti šolskim oblastem. Toda prav takrat je policija zasledila v eni izmed lepih novih palač dva 14 letna dečka, ko sta z veliko predrznostjo vlomila skozi okno pritične pisarne in tam nagrabila vse, kar jima je prišlo pod roke: nalivna peresa, ravnila, računska ravnila, šestila, izvrsne svinčnike in podobno blago. Stražnik je oba dečka odvedel na policijo in tam sta morala oba povedati še za svoja dva druga tovariša. Tako so se znašli vsi štirje dečki na policiji in so tam malo jokali, malo so bili ponosni na svoje uspehe pri vlomileškem delu, malo pa so tajili. Policija je bila tokrat prizanesljiva. Dobrodušni uradnik je eiser pridržal vse širi dečke v zaporih čez noč, hkrati pa je dal poklicati očete teh dečkov.

Štirje stražniki so iskali po mestu in po predmestjih te očete. Zjutraj so prišli očete v spremstvu stražnikov na policijo ter so čakali pred vrati policijskega uradnika. V sobi pa je zasliševal policijski uradnik fantiče. Očete so se med seboj pogovarjali ter so vsi ekoraj v eni sapi izgovarjali svojo misel: »Če bi vedel, da je moj fant takšen, bi ga tako pretepel...« Nihče med očeti ni pomislil, da je s svojo malomarnostjo zakrivil to, kar so fantiči počeli. Med štirimi očeti je bil prav za prav samo eden tak, ki se za svojega sina ni brigal. Sin tega očeta pa je zavedel v romantično krajo in v lome še druge svoje tovariše.

Stene policijskih in sodnijskih ječ so tenke. Stari izkušeni vlomilci in zločinci vedo prav vse, kaj se dogaja za temi stenami. Ti vlomilci so se začudili: »Tja, kamor so ti fantiči vlomili, ee se mi, ki nekaj znamo in ki smo izkušeni, ne upamo!« Prišel je tudi gospod učitelj in sam ni verjel, da so ti fantiči tako pokvarjeni. Tako dobro jih je učil. Znali so geometrijo in zemljepis vsaj za zadostno, toda niso mogli razlikovati, kaj je tvoje in kaj je moje; tega g. učitelj ni razumel, saj jih je tudi o tem učil!

Fantiči so lepo priznali, da imajo nalivne peresnike in druge pisarniške stvari, ki so jih pokradli, nekaj doma, nekaj so jih zamenjali s součenci, nekaj pa so jih prodali za par dinarjev, da bi se ogledali krasen film, v katerem nastopa neki Hans Albers. Dečki so menili, da bo to opravičevalna okolščina pred policijo za njihovo početje. Dečki so se zmogli. Policijski uradnik, ki jih je zasliševal namreč ne zabaja v kino in za take filmske veličine nima smisla. Pač pa je policijski uradnik poklical v sobo k štirim dečkom tudi štiri očete in napravil krepko pridigo vsem osim. Dobesedno te pridige ne moremo podati. Toda policijski uradnik je povedal očetom, da bodo njihovi sinovi kaj kmalu v arestu, če očete ne bodo pazili na to, s čim se paglavci pečajo. Ni verjetno, da bi njihovi sinovi zamenjali v šoli objektivni fotografskega aparata, ni verjetno, da bi zamenjali zlato nalivno pero in ni verjetno, da bi zamenjali zaslužili toliko kovačev, kolikor so jih rabili za obisk kinematografov. Oče voditelja te vlomilske tolpe je pri tej priliki kihnil in hotel policijskemu uradniku: »Ni hudir, da je moj fant tak fant!« Policijski uradnik mu je po odgovoril: »Je že hudir! Če ne boste pazili na fanta, ga bomo imeli kaj kmalu spet tukaj!«

Drugi trije očete so se malo zmordili. So pošteni obrtniki, toda policijski uradnik jim je resno svetoval, naj pazijo na svoje sinove.

Učitelj meščanske šole ni maral dosti govoriti. Izmed štirih so bili trije res iz njegove šole. eden pa njihov sovrstnik v letih. Policija je fantiče sicer vrnila staršem in policijski uradnik je bil še toliko dobrega arca, da je prosil učitelja, naj šola zaenkrat prizaneša tem dečkom. Toda g. učitelj je izjavil, da v nekaterih ozihih predpisi šolskega reda strožji, kakor kazenskega zakonika in da

bodo vsi trije potepuhi iz njegovega zavoda najbrž izključeni. Četrtemu, ki ni učenec zavoda, se seveda ne more pripetiti nič hudega. Morda pa so bo posrečilo dobiti pametne mojstre, ki bodo te fantiče prevzeli v obrtno vzgojo in jih pripravili k poštenemu delu.

Očete so prevzeli vsak svojega sina, toda kaj se je z njimi zgodilo doma, ne vemo. Najbrž so bili tepeni, nekateri bolj mlo, nekateri bolj trdo. Kaj pa bo s fantiči, je vprašanje bodočnosti. Fantiči so kakor štiri zrele jaholke, ki so bita okužena od nekoga petega.

† Edvard Žvanut

Nepričakovano hitro nas je zapustil zaslužen in spoštovan vipavski mož g. Edvard Žvanut, po domače Gavec iz Lozic pri Vipavi. Umril je po kratki, mučni boleznii 17. januarja zjutraj ob 5, predviden prejšnji večer s sv. zakramenti. Zapušča vdovo go. Pavlo in šest dobro vzgojenih otrok. Trije so v zgodnji mladosti poleteli v nebesa. Pokojni Žvanut je bil razumen kmetovalec na primeroma dokajšnji kmetiji. Svoječas je imel tudi goštelino in lov. Žvanutov dom v Lozicah je že nad 200 let star. Ko je šel promet še čez Lozice po sedanji tako imenovani stari cesti — novo so zgradili l. 1866. — je bila Gavecova hiša in gostilna slavno znana. V njih hiši so še pri sedaj ohranjeni in rabljeni mizi sedeli in bili gostje: Napoleon, cesar Franc Jožef, vojakovodja Radecki. Pokojni Edvard Žvanut je bil izobražen in jako družaben človek, navdušen pevec-basist in spreten pevovodja. Vodil je loziški moški zbor, učil po potrebi tudi šentvitske fante; nastopal z njimi pri raznih prireditvah, pogrebih itd. Tudi v cerkvi. Posebno z veseljem je vodil svoje pevce na Nanos k svetemu Hieronimu, kjer je vsako leto cerkveni shod na binkoštni ponedeljek. Upal je in izjavil, da bo poskrbel še za pozdravno petje pri morebitni železni maši svetnika Mateja Rebolja prihodnje leto, potem pa da bo s tem delom prenehal. Pa je Bog od-poklical oba ekoraj istočasno, Žvanuta samo en dan pozneje. Tudi Žvanuta so hodile kropit izredno velike množice ljudstva iz vipavske doline in s Pivke. Imel je krasen, veličasten pogreb. Tudi njemu so združeni gornjevipavski pevci zapeli v slovo mnogo nagrobnic. Pokopal ga je njegov evak megr. Stanko Premrl. Z Bogom, dragi Edvard! Počivaj v miru!

— Da boste stalno zdravi, je potrebno da redno pijete Radensko ki deluje proti boleznim ledvic, srca proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in si Radensko vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Dekliško prosvetno okrožje Ljubljana

pridei pri prihodnjih tednih ciklus prosvetno debatih predavanj za gospodince in gospe. Namen teh predavanj je, osvetliti vlogo in položaj, ki pristojni ženi v današnji družbi. Življenjske prilike, ki so odrgale ženo iz ozkega kroga družine, ee ji dale v svetu širok krog udejstvovanja. Zena ee je v novih razmerah hitro znašla in z delom dokazala zmožnosti, katere so ji mnogi odrekli, a jih morajo danes, čeprav neradi, le priznati. Vzoredno ee samostojnostjo, ki jo življenje od žene terja, bi ee moral urediti tudi njen pravni položaj, da bo žena kot človek enakopravna in enakovredna možu. To doseči, je ena glavnih nalog, katero mora čim preje izvršiti slovenska žena. Izvršila jo bo pa le, če ee bo predvsem sama zavedala vrednosti svojega dela, pa tudi vseh krivic, ki ee ji često gode.

Prvo predavanje bo v četrtek, 27. januarja ob 8 zvečer v beli dvorani hotela Union. Vstopnine ni. Gospe in gospodične iskreno vabljenje.

Drobne novice

Kalendar

Nedelja, 23. januarja: (3. po Razglasenju Gospodovem). Zoroška Marije Devce. Rajmund Penjavovski.

Ponedeljek, 24. januarja: Timotej, škof; Evgenij, mučenec.

Torek, 25. januarja: Spreobrnjenje Pavla; Anonija, mučenica.

Novi grobovi

† V Vrbanju pri Radovljici je mirno v Gospodu zaspala g. Neža Avsenek, vdova po poestniku. Pogreb s sv. mašo bo v ponedeljek ob pol 11 v Mošnjah, odhod iz Vrbanja pa ob pol 10 dopoldne. Naj ji sveti večna luč! Zaljubljenim naše sožalje!

† V Smledniku so pokopali Tršana Franceta p. d. Adamčevega očeta iz Moš. Bil je dober katoličan in skrben gospodar. V hišo rajnega so imeli vedno dostop samo katoliški časopisi. Bog bodi umrlemu dober Plačnik! Zaljubljenim naše sožalje!

Osebnosti

— Poroka, Danes ob 4 popoldne se poroči v cerkvi sv. Andreja v Brestu gosp. Ivan Kraljič, župan občine Tomišalj, z gđ. Nežko Smole. Poročil ju bo ženov brat Stefan Kraljič, kaplan na Vrhniki.

Ljubljana Vas vabi!

20% popusta

Vam damo v tem času pri nakupu našega blaga, kljub nizkim, tovarniškim cenam. Pohitite, dokler je še velika izbira.

Tivar obleke: Anton Brumec, Ljubljana
Prešernova ulica 34. nasor. glavne pošte

Tri tedne priredimo našo reklamno prodajo Tivar ob'ek

samo od 21. januarja do 13. februarja 1938

— Tretji mednarodni slavistični kongres v Belgradu. Predsednik Srbske kraljevske akademije v Belgradu prof. dr. Aleksander Belič se je mudil dva dni v Ljubljani, kjer je s profesorjem dr. Ramovšem obravnaval razna strokovna in znanstvena vprašanja. Predvsem sta izdelala načrt notranje in zunanje organizacije ter delovni raspored za tretji mednarodni slavistični kongres, ki bo po sklepu predlanskega varšavskega kongresa slavistov prihodnje leto pri nas v Belgradu; prvi je bil l. 1929. v Prazi.

Vse se maščuje... Zanesljiv posvetovalec... »All-right« knjigovodstvo... ker je idealno pregledno in... vedno a jour... Aleksandova 4/II, tel. 39-09

— Sprememba rodbinskega imena. Banske uprava dravske banovine je dovolila Mariji Sem-Hich, prirojni v občino Celje, spremembo priimka v »Mihelič«.

— Prepovedan tisk. Z odlokom notranje ministrstva je prepovedano uvažati v našo državo in razširjati v njej list »A. B. C.«, ki izhaja v Prazi.

— V Službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine od 22. t. m. je objavljena »Uredba o spremembah in dopolnitvah določb zakona o strokovnih solah za pomožno osebo v socialni in zdravstveni službi«, dalje »Uredba o spremembi uredbe o jugoslovanskem portfelju bivšega »Feniksa«, družbe za življenjsko zavarovanje na Dunaju«, »Avtentično tolmačenje uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov«, »Popravek avtentičnega tolmačenja uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov«, »Sprememba čl. 7. deviznega pravilnika«, »Razglas o ljudskem delu in odkupnini za samoupravne ceste v letu 1938-39 v dravski banovini« in »Razpored v državnem svetu za leto 1938.«

Proti zaprtju

Leopiltule
Oglaš. reg. S. br. 3236 dne 19. II. 1936.

— Izprememba posesti. Zavarovalnica »Jugoslavija« je kupila palačo g. Emerika Mayerja, veletrgovca v Ljubljani. Zgradba stoji na vogalu Aleksandrove ceste in Glodaljske ulice, nasproti državnega opernega gledališča, na najbolj obljubljeni promenadni cesti. Poslopje je gotovo med najlepšimi v mestu in ima krasno fasado v tipičnem slogu italijanske visoke renesance. »Jugoslavija« ima v Ljubljani še trinadestropno hišo na Gospodovski cesti 4 in palačo ter zgradbe v Belgradu, Zagrebu, Osijeku in Petrogradu.

— Ali ste že vložili prijave za pridobitno? Do konca meseca januarja je treba to storiti, da se izognete samovoljni obdavi potom davne uprave. Vse potrebne tiskovine ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

— Proti iztrebljevanju slavonkih gozdov. V Slavoniji so pričele oblasti s strogiimi odredbami proti nesmiselnemu uničevanju tamkajšnjih slavonkih gozdov. Dogodili so se namreč primeri, da so posamezniki kar na lepem in brez dovoljenja krajevnih oblasti posekali lepe hrastove gozdove, včasih celo mlade nasade, od debel pa so prodali le malenkostno količino, vedno so uporabljali za ogelje. Oblasti so s svojimi odredbami dosegle, da je to uničevanje gozdov prenehalo, tako da bo slavonki gozd ohranjen tudi za potomce.

— Trudna noč na oljke lega. Osem postnih pesmi za mešani zbor, zložil Franc Premrl, organist v Smartnem pod Smarno goro. Samozaložba. Cena part. 15 din. posameznim glasovom 5 din. — V prav resnem duhu in slogu so zložene te pesmi prav primerno za prilegajoče besedilo, ki je tako primerno svetemu postnemu času. Pesmi so veselozi lahke in pevne bodisi one v duru ali v molu in bodo izvajane dale pravi značaj resnobe in epokornosti v postu. Zanimive so tako po lepem besedilu kakor po napevih in jih našim zborom prav toplo priporočamo. Pesmi bodo vernim poslušalcem vžgale globoko ljubezen in sočutje do trpečega božjega Sina. Dobe se tudi v jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— Društvo Naša skrinja pripravlja za spomlad umogovrnost, res pravilno blago za naše narodne noše in domače »dečve«.

— Nov sneg v Bosni. V petek zjutraj je v Sarajevu in v vsej Bosni ponovno zapadel nov sneg. Temperatura v Bosni se giblje okoli ničle ter je zato pričakovati, da bo sneg še padal. Iz Banjaluke poročajo, da so tam nastali veliki snežni zameti. Med Kinom in Prijedorom je vlak običal za poldrugo uro v snegu. Vlak na zasebni progi Šipada pa še vedno tiči v globokem snegu.

— V Gorico in Trst, 4 dnevni avtoizlet po Vipavski dolini od 30. jan. do 2. febr. Prijave in plačila do 26. januarja sprejema »Družina božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

— Za 12 dnevno potovanje v Rim in Neapelj in v druge zanimive kraje Italije od 15. do 26. februarja (z brzovlakom), se prijavite do 1. februarja »Družina božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17, ki pošlje navodila zastoj. Posebne ugodnosti za prve prijavljence - plačnike.

— Romanje na Trsat, Rab in Split (Hvar) o Veliki noči in o binkošti priredi »Družina božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17, ki pošlje navodila zastoj. Posebne ugodnosti za prve prijavljence - plačnike.

Hubertus milo,
res domače,
slovensko milo!

— Izgubilo se je dne 20. januarja zvečer med 19. in 20. uro rezervno kolo s plaščem »Engelbert« 32x6, štev. 1,135.178 na državni cesti med Vojnikom in Zalcem. Najditelja se prosi, da ga proti nagradi odda v eni izmed zalog pivovarne Union v Celju, Zalcu ali Vojniku.

— Telefonski promet. Ministrstvo pošte je dovolilo, da se odpravi telefonski promet na progi Murska Sobota—Wels (3.90 zl. fr.) in Maribor—Seregno (3.60 zl. fr.). Znesek v oklepaju je pristojbina za tri minutni pogovor.

Samobrilve

vseh slojev prosimo da nam v lastnem interesu z dopisnico javijo svoj točen naslov, nakar sledi brezplačna poštna pošiljka.

Dopise nasloviti na:

Komblino, Maribor, pošl. pred. 70.

— Novi parnik dubrovnike paroplovne družbe. Dubrovnika paroplovna družba, katere last je bil nedavno potopljen parnik »Srdi«, ki so ga pogotili valovi Selde pri Anversu, je začela pogajanja za dobavo novega parnika, ki bi bil iste velikosti in tonaže kakor prejšnji »Srdi«.

HERSAN CAJ

Deluje dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic. Pomaga pri arteriosklerotičnih hemoroidih. Olajšuje muke in bolečine pri revmatizmu in protinu. Ublažuje bolečine pri mesečnem perilu in menli. Odstranjuje motnje debelosti in napravi vitke.

Dobiva se v vseh lekarnah! Reg. S. br. 1980/980.

HERSAN



— Štirje samomori v enem dnevu v Zagrebu. V večerajnji številki smo poročali o štirih samomorih, ki so bili izvršeni v petek v Zagrebu. Prvi je znani zagrebški odvetnik in pisatelj dr. Kolarič-Kišur, ki je bil pred leti operiran na grlu ter se je bal, da ne bi izgubil zmožnosti govora. Usmrtil se je z revolverjem. — V »Ruskem domu« se je obesil 29 letni ruski emigrant, študent kemije Oleg Črnozubov. Pred poldrugim letom se je Črnozubov poneorečil s motornim kolesom ter se poškodoval na glavi. Od tedaj je izgubljal spomin. V tem strahu se je odločil, da si sam vzame življenje. — V zagrebškem parku Maksimiru so našli na drevesu obešeno truplo 52 letnega delavca Alojza Horvatina, ki si je vzel življenje zaradi brezposelnosti. — V Zemunu pa se je z očetno kislino zastrupila služkinja Ana Cemerlinova iz Zagreba. Odpotovala je v Zemun, kjer je jekala službe, ko jo pa ni dobila, se je zastrupila.

— Štirje samomori v enem dnevu v Zagrebu. V večerajnji številki smo poročali o štirih samomorih, ki so bili izvršeni v petek v Zagrebu. Prvi je znani zagrebški odvetnik in pisatelj dr. Kolarič-Kišur, ki je bil pred leti operiran na grlu ter se je bal, da ne bi izgubil zmožnosti govora. Usmrtil se je z revolverjem. — V »Ruskem domu« se je obesil 29 letni ruski emigrant, študent kemije Oleg Črnozubov. Pred poldrugim letom se je Črnozubov poneorečil s motornim kolesom ter se poškodoval na glavi. Od tedaj je izgubljal spomin. V tem strahu se je odločil, da si sam vzame življenje. — V zagrebškem parku Maksimiru so našli na drevesu obešeno truplo 52 letnega delavca Alojza Horvatina, ki si je vzel življenje zaradi brezposelnosti. — V Zemunu pa se je z očetno kislino zastrupila služkinja Ana Cemerlinova iz Zagreba. Odpotovala je v Zemun, kjer je jekala službe, ko jo pa ni dobila, se je zastrupila.

— Štirje samomori v enem dnevu v Zagrebu. V večerajnji številki smo poročali o štirih samomorih, ki so bili izvršeni v petek v Zagrebu. Prvi je znani zagrebški odvetnik in pisatelj dr. Kolarič-Kišur, ki je bil pred leti operiran na grlu ter se je bal, da ne bi izgubil zmožnosti govora. Usmrtil se je z revolverjem. — V »Ruskem domu« se je obesil 29 letni ruski emigrant, študent kemije Oleg Črnozubov. Pred poldrugim letom se je Črnozubov poneorečil s motornim kolesom ter se poškodoval na glavi. Od tedaj je izgubljal spomin. V tem strahu se je odločil, da si sam vzame življenje. — V zagrebškem parku Maksimiru so našli na drevesu obešeno truplo 52 letnega delavca Alojza Horvatina, ki si je vzel življenje zaradi brezposelnosti. — V Zemunu pa se je z očetno kislino zastrupila služkinja Ana Cemerlinova iz Zagreba. Odpotovala je v Zemun, kjer je jekala službe, ko jo pa ni dobila, se je zastrupila.

— Štirje samomori v enem dnevu v Zagrebu. V večerajnji številki smo poročali o štirih samomorih, ki so bili izvršeni v petek v Zagrebu. Prvi je znani zagrebški odvetnik in pisatelj dr. Kolarič-Kišur, ki je bil pred leti operiran na grlu ter se je bal, da ne bi izgubil zmožnosti govora. Usmrtil se je z revolverjem. — V »Ruskem domu« se je obesil 29 letni ruski emigrant, študent kemije Oleg Črnozubov. Pred poldrugim letom se je Črnozubov poneorečil s motornim kolesom ter se poškodoval na glavi. Od tedaj je izgubljal spomin. V tem strahu se je odločil, da si sam vzame življenje. — V zagrebškem parku Maksimiru so našli na drevesu obešeno truplo 52 letnega delavca Alojza Horvatina, ki si je vzel življenje zaradi brezposelnosti. — V Zemunu pa se je z očetno kislino zastrupila služkinja Ana Cemerlinova iz Zagreba. Odpotovala je v Zemun, kjer je jekala službe, ko jo pa ni dobila, se je zastrupila.

Oglejte se v zrcalu naše dobe, v filmu trajne umetniške in človečanske vrednosti!

VELIKA ILUZIJA

Bogat in aktualen predprogram: Iz zgodovine kitajsko-japonske vojne, autentični prikaz potopa ameriškega vojnega broda »Panay«, žurnal, črni pajk, vesela mežarija itd.

Danes ob 15., 17., 19. in 21. uri

Danes dopoldne izredna predstava ob 10-30 uri pri znižanih cenah!

Rezervirajte vstopnice!

KINO MATICA Telefon 21-24

— Nameravano veliko posojilo primorske banovine. Banske uprava v Splitu namerava pri Državni hipotekarni banki najeti veliko posojilo 50 milijonov dinarjev, ki ga bo uporabila v investicijske namene. Deset milijonov din namerava banska uprava dati za dograditev poslopja banske uprave, drugo pa za potrebna javna dela.



— Za ozdravljenje našega hotelirstva. Naše trgovinsko ministrstvo je stopilo v stik s splitsko trgovinsko zbornico zaradi sanacije hotelirstva na našem Primorju. Ministrstvo zahteva od splitske zbornice predvsem podatke o uspehih in delovanju hotelov v naših primorskih krajih. Ti podatki naj bi služili kot temelj za nadaljnje delo pri reševanju našega hotelirstva in njegovi sanaciji. Ministrstvo pripravlja poseben zakon za ureditev hotelirstva na Primorju.

— Ponarejanje dolarskih čekov v Dalmaciji. V podružnici Ljubljanske kreditne banke v Sibeniku so odkrili predrzno golufijo s ponarejenimi dolarskimi čeki. Ze pred mesecem dni je prišel tja neki človek, ki se je predstavil kot bogati trgovec Ljubič iz Perušica v Liki. Ta Ljubič je imel s seboj več ponarejenih dolarskih čekov, obenem pa tudi dober načrt, kako naj te čeke vnovči. Še preden je šel v banko, je obiskal več posestnikov in vinarov, ki so ga obiskali za dobro vino, ponujajoč jim dobre cene. Obiskal je uglednega posestnika Niniča, ki ni slutil nič hudega, zlasti ker mu je Ljubič že dal aro 500 din. Ninič je elegantnega »trgovca« čelike že spremljal v banko, kjer je hotel Ljubič zamenjati čeki v dinarje. Ninič je celo jamčil za pravilnost teh čekov. Ljubič je izročil banki ček za 15 in 400 dolarjev, to je za kakšnih 21.000 dinarjev. Banka pa je izplačala ta denar samo zato, ker je bil porok bogat veleposestnik Ninič. Ko pa je banka poslala ameriški banki ček na vpogled, je ameriška banka odgovorila, da je ta ček ponarejen. Ravnatelj podružnice Ljubljanske kreditne banke je odpotoval v Perušice v Liki, kjer je pa ugotovil, da tam nobenega takega Ljubiča ne pozna. Po opisu so ravnatelj in ljudje povedali, da gre najbrže za znanega goljufa, ki ga že dolgo iščejo oblasti.

— Napredek pristanišča na Sušaku. Promet v pristanišču na Sušaku stalno raste. Medtem ko je znašal v razdobju med 1924—1936 okoli 50.000 ton letno, je lani narasel na 740.000 ton. Na vodilnem mestu je seveda les, toda tudi domačega žita je šlo lani okoli 128.000 ton, poleg tega se je zelo razvil promet rudnin, zlasti železa in svinca. Razlog temu razvoju so v veliki meri javna in svobodna carinska skladišča.

— Zlo kvartopirske strasti. V Vagnju blizu Mitrovice je pred leti Stefan Bart dobil na kartah in izgubo je plačal Zivan Malešević. Zaradi tega je tedaj Malešević Barta ubil. Pred kratkim pa je isti Malešević balinal z nekim gostilničarjem in izgubil mnogo denarja, ki ga

slednjem času pa ga je spremljalo žvižganje, da so ljudje od strahu prenočevali na prostem. Preplašeni govore, da bo bruhnil vulkan. Resnica je ta, da je tam izvirala pred kratkim žveplena voda. Stvar bodo preiskali geološki strokovnjaki.

Za pet tihih minut

Kdo ne pozna evangeljskega poročila, kako je poganski rimski stolnik v Kafarnaumu prosil Jezusa pomoči za svojega mrtvoudnega, hudo trpečega služabnika in bil uslišan? Moš, ki mu je pod vojaškim oklepom utripalo toplo čuteče srce, ki je v svojem služabniku videl več ko koristno delovno moč, ki je v svojem podložniku videl človeka, ki bolečine prav tako čuti, kakor bi jih čutil on, njegov gospodar in poveljnik. Njegovemu socialnemu čutu daje najlepše spritevalo njegovo dejanje: on, rimski častnik, poveljnik kohorte in menda kafarnaumske posadke, pogan, gre kar očitno k judovskemu učitelju Jezusu, prihajajočemu v kafarnaumsko mesto, in ga vpriča ljudi prositi: »Gospod, moj služabnik leži doma mrtvouden in zelo trpi.« Pa še lepše se pokaže njegovo plemenito srce. Jezus mu obljubi svojo pomoč: »Pridem in ga ozdravim.« Tu pa se oglasi rečni moš s ugovorom: »Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le s besedo in moj služabnik bo ozdravljen.« Moš je viden strogega vojaškega reda. Nad seboj ima višje poveljnice, pod seboj ima vojake. Višjiim poveljnikom skazuje čast po vojaških predpisih in izvršuje njih povelja, vojakom zapoveduje in oni izvršujejo njegove zapovedi natančno in pri priči. Zdalj stoji pred Jezusom, učiteljem, ki njegova dela pričajo, da ni navaden človek, marveč da je božja moč v njem. Poganski stolnik se zaveda, da je med njim in Jezusom večja razdalja nego med njim in njegovimi vojaškimi predstojniki: »Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho.« Naravnost pose rodoljubni vojak, kako si misli zaprositi pomoč: Kakor on, stolnik, zapove vojaku: »Pojdi! in gre, tako naj Jezus s besedico ukaže bolezn, pa bo izginila.

Moš ni dobil samo pomoči, katere je prosil — zakaj Jezus je rekel: »Pojdi, in kakor si veroval, se ti zgodi!« — marveč tudi pohvalo Jezusovo: »Resnično povem vam, tolike vere nisem našel niti v Izraelu.«

KINO KODELJEVO Tel. 41-64

Moskva - Šanghaj (Pola Negri in zbor dolskih kozakov). — Charlie Chan v Šanghaju

Danes ob 15., 17. in 20. jutri ob 20. uri

Zadnja pol biseromašnika Šmidovnika

Prečna, 21. januarja.

Manifestacija ljubezni do duhovnika in trdne povezanosti ljudstva s kat. duhovnikom, kar je bistvena lastnost slovenskega katoliškega naroda, je bil pogreb našega bivšega farnega očeta. Ko je oznanil zvon njegovo smrt, je velika bridkost legla na arca župljanov. Mnogi ljudstva so se komaj zvrstili pri kropljenju ves čas, odkar je bilo truplo, oblečeno v mašniško obleko, položeno na oder. Le tisti, ki zaradi bolezni niso mogli iz hiše, niso prišli. Tudi sosedne župnije, zlasti Novo mesto, predstavniki državnih in samoupravnih oblasti, društev in družb, vsi so čutili dolžnost, da obiščejo še enkrat rajnega biseromašnika. Na dan pogreba so se zgrinjale množice ljudstva okrog župnišča. Ogromno število krasnih vencev, tudi dragocenega svečnega cvetja, so prineeli hvalažni župljani svojemu duhovnemu očetu. Vasi so kar tekmovalle, katere bo poklonila lepši venec. Duhovnikov je prihitelo 27, na čelu vsem g. prošt K. Čerin, da spremijo svojega sobrata v »jamico tibo, kotiček miru«, kakor so pevec zapeli. Več kot 2500 pogrebcev je bilo. V cerkvi se je poslovil od biseromašnika v žalnem govoru g. prošt; maševali so: zjutraj domači g. župnik, ob pogrebu pa g. kan. Sešek ob asistenci in župnik rojstne župnije Tunjice g. Razboršek Jakob. Polnoštevilo so se pogreba udeležila vsa društva, katerih častni član je bil gospod Šmidovnik: gasilska društva, tudi gasilsko društvo iz Novega mesta, Društvo »Fantovski odevci« iz Novega mesta se je s štirimi člani v krojih udeležil pogreba. Pri odprtem grobu se je v krasnem in občutenem govoru poslovil od bivšega farnega očeta g. župan Zagorac Josip. Rajni je bil celo življenje silno skromen, pogreb je bil veličasten. »Kdor se ponižuje, bo povišan.« Počivaj v miru blagi duhovnik Gospodov in oče ljudstva.

Trbovlje

Za povečanje čakalnice in naprave perona. Čakalnica na železniški postaji ne odgovarja sedanjemu vedno večjemu osebnemu prometu. Ljudje morajo čakati zunaj pri vlakih in so izpostavljeni vsem vremenskim neprilikam. Zato je velika potreba, da se poveča čakalnica in naredi primeren peron, saj prostora je dovolj.

Napeljava novih telefonskih žic. Dosedanje stare telefonske žice so bile tako izrabljene, da so dostikrat popolnoma ustavile telefonski pogovor. Te dni so jih izmenjali. Potrebna bi bila izmenjava do Ljubljane.

Nogo mu je zdrobilo. V četrtek je peljal blazpec Emeršič Mihael, uslužben pri podjetju Hauk, iz Pleškega vob lesa. Na strmini se mu je odtrgala veriga pri zavori, voz ga je potegnil pod kolo in mu v gležnju zdrobil nogo. Dobil je tudi notranje poškodbe.

Najcenejše in kvalitativno najboljše brastove in bukov

PARKETE

dobavlja in polaga tovarna

REMEC-CO

DUPLICA PRI KAMNIKU
železniška in avtopostaja

Oglejte si naše zaloge v tovarni ali v pisarni LJUBLJANA, Kersnikova ulica 7, poleg Slamiča

ORION radio**TIP 99**
3. CEVNI RADIO AUTOMAT
Din 7.720—**RADIO r. z. z. o. z.**
Ljubljana, Miklošičeva c. 7**„RADIOVAL“**
Ljubljana, Dalmatinova 13

Za izpopolnitev univerze

Univ. prof. inž. Znidaršič,
predstojnik inštituta za vodne zgradbe:

Studij hidrotehnike na gradbenem oddelku naše tehnične fakultete

Naloga naših hidrotehnikov in zlasti naraščaja je in bo prvenstveno ta, da dvigajo blagostanje onih pridobitnih krogov, ki ga črpajo iz zakladnice naravnega vodnega gospodarstva, s tem da jim omogočijo racionalno ustvarjanje hidrotehničnih zgradb.

Njih težka življenjska naloga zahteva temeljito pripravo, za katero ne zadostuje samo enciklopedičen študij, temveč poglobljen specialen študij, kateremu se inženir v praksi sicer nikdar ne sme odtegniti, vendar je potrebno, da že po končanem študiju na fakulteti trdno obvlada vso znanstveno osnovo današnje hidrotehnike.

V začetku razvoja naše tehnične fakultete se hidrotehničnemu študiju ni posvečalo dovolj pažnje. V učiteljskih krogih gradbenikov je prevladovalo mišljenje, da je za naše razmere za enkrat dovolj, da nam gradbeni oddelki vzgoji dobre statike z enciklopedičnim znanjem celotnega gradbenega inženirstva. Zato so se prvi letniki gradbenikov morali zadovoljiti le z omejenimi predavanji vodogradbene tvarine (8 ur). Bil je to korak nazaj, zasilen izhod. Danes, ko vemo, da je gradbeni oddelak na tehnični fakulteti številno najmočnejši in da o kakšni nadprodukciji absolutov ni govora, ker vsi najdejo zaposlitev v praksi, to več ne drži.

Anketa o javnih delih dravske banovine je pokazala, da nam je v prvi vrsti potreben kader gradbenih inženirjev. S tem postaja naš gradbeni oddelak najvažnejši oddelk tehnične fakultete. Ni samo pri nas tako, ampak tudi drugod po svetu. Gradbeno inženirstvo je tista matica, iz katere so se potom postopne specializacije razvile ostale panoge inženirstva in se končno osamosvojile.

Iz programa javnih del v dravski banovini je razvidno, da stoji v ospredju prometna vprašanja ter da je na področju hidrotehnike potrebno še mnogo ustvariti. Zato smatram, da je ostalo vprašanje specializacije študija na gradbenem oddelku aktualno in prometno in hidrotehnični smeri. Zato je popolnoma na mestu, ako se dijaštvu tega zaveda in se s poglobljenim študijem pripravlja za večje naloge.

V Belgradu je že izvršena popolna specializacija študija na gradbenem oddelku in v Zagrebu vsaj deloma. Pri nas postaja aktualna in kolikor je meni znano, jo mladina toplo želi.

Preden se lotim posebnih potreb hidrotehničnega inštituta, mi je omeniti splošne potrebe gradbenega oddelka.

Skoraj vse, kar se je do sedaj storilo za razvoj gradbenega oddelka, je v kričnem nasprotju z njegovo važnostjo.

Vse, kar ima gradbeni oddelk, je nekoliko do ekrajnosti izrabljenih sob in sobic, ki nudijo za večje učnemu osebju, knjižnicam in zbirkam, ena edina risalnica za vse letnike in predmete, ter od letos začasnaj vodogradbeni laboratorij na periferiji mesta, ki pa je nastal s privatno iniciativo. Primitivnost, tesnoba in raztresenost ubikacij, namenjenih poduku, nimajo za dijaka one privlačnosti, ki je potrebna, da se dijak z zadostno koncentracijo posveti svojem študiju. Posledica je zavlačevanje študija.

Ako upoštevamo, da je na vseh ostalih oddelkih tehnične fakultete, četudi ne v zadostni meri, vendar pa povsod boljše preokrbljeno za potrebe poduka kakor na gradbenem oddelku, je nujno in ekrajni čas, da se vsaj za skorašnjo dvajsetletnico obstoja tehnične fakultete da gradbenemu oddelku ono, kar mu po njegovi važnosti gre.

Potrebe gradbenega oddelka se dajo na kratko označiti v sledečem:

1. Predavalnice za gradbeni oddelk naj bodo urejene za skriptična ter eventualno tudi za kinematografska predavanja, v posameznih slučajih pa za eksperimentalna predavanja.

2. Vsakemu inštitutu je za njegovo skupino predmetov dodeliti po eno ali dve risalnici, ki morajo biti opremljene z vsemi pripomočki za konstruktivne vaje iz dotičnih predmetov.

3. Inštitutom naj se dodele za njihova znanstvena raziskovalna dela in sodelovanje s praksom laboratoriji, opremljeni sicer skromno, toda po zahtevah sodobne tehnike, ravno tako seminarji za specialna področja gradbene tehnike.

4. Namesto ali poleg današnjega univerzalnega študija gradbenega inženirstva naj se omogoči spe-

cializacija študija v konstruktivno-statični smeri, v prometni smeri ter v vodno gospodarski smeri.

5. Število učnega in pomožnega osebja naj se za potrebe specializacije študija spopolni.

6. Grafične vaje, v kolikor so mehanskega značaja, naj se omeje na minimum. Namesto njih naj se vpelje seminarsko delo, s katerim se bodo gradbeniki vpeljali v samostojno miselno delo. Tudi praksa naj se upošteva kot aktivnost za vaje.

Prehajam na posebne potrebe hidrotehničnega inštituta:

Siromaštvo in doseganje razmere gradbenega oddelka niso mogle pospešiti razvoja vodogradbenega inštituta, vendar razvoj ni izostal. V začetku je stolica za vodne zgradbe dalj časa morala pogrešati lastnih prostorov. Nastanjena je bila kot gost v laboratoriju za tehnično mehaniko, pozneje v sobi rudarskega inštituta, delila je nekaj časa isti prostor s stolico za ceste in železnice, uživala gostoljubnost stolice za visoke gradnje, dokler ni šla po ustanovitvi inštituta na gradbenem oddelku bili končno dodeljeni vodogradbenemu inštitutu dve nizki podstrešni sobici, ki nudita še danes skromno zavetje osebju ter knjižnici.

Prvi samostojni korak, ki ga je novoosnovani inštitut storil, je bil ta, da si je ob sodelovanju društva za gradnjo hidrotehničnega laboratorija priboril skromni začasni laboratorij na periferiji mesta. Ta laboratorij je bil odprt v poletnem semestru t. l. Prvotna misel, da se za vodogradbeni in strojni inštitut zgradi ob Gradaščici delnična zgradba, za katero je bil l. 1934 izdelan podroben projekt, ni našla na merodajnih mestih razumevanja. Tako je bila odprtitev začasnega laboratorija edini izhod, ki je vodil k resničnemu napredku. Upati je in vztrajati je na tem, da država zgradi hidrotehnični laboratorij, za katerega so vse priprave že zdavnaj končane.

Z otvoritvijo hidrotehničnega laboratorija je storjen prvi korak k poglobitvi hidrotehničnega študija. Učni načrt tega študija se je v teku let postopoma spopolnjeval, tako da se danes hidrotehnični predmeti predavajo v skupnem številu 26 tedenskih ur in sicer: eksperimentalna in praktična hidraulika 4 ure, fundiranje 2, hidrologija 3, vodna preskrba in kanalizacija 5, izraba vodnih sil 5, prometne vodne zgradbe, uravnava vodotokov in melioracije 4 in navodila za projektiranje vodnih zgradb 2 uri.

Današnji učni načrt hidrotehničnega inštituta gradbenega oddelka v Ljubljani v ničemer ne zaostaja za učnim načrtom enakega inštituta v Belgradu. Tudi v bodoče se bo lahko prilagodil novim potrebam. Mislim, da so že sedaj podani vsi pogoji, da se absolutom gradbenega oddelka Ljubljanske tehnične fakultete prizna ista pravica do specializacije na področju hidrotehnike, kakor jo uživajo absolutenti v Belgradu.

Edina ovira, ki bi se mogla uveljavljati proti temu, je pač žalostno dejstvo, da hidrotehnični inštitut nima prepotrebne lastne predavalnice in zlasti ne risalnic za konstruktivne vaje. Zato opravljajo slušatelji te vaje kar doma brez potrebnih pripomočkov. Glavna napaka tega sistema štednje na nepravem mestu je pač ta, da se predpisane vaje opravljajo preveč mehanično. Dijaštvo se v preveliki meri poslužuje operativ starejših slušateljev ne glede na njih vrednost ali manj vrednost.

To nevdržno stanje mora vendar prenehati. Gradbenemu oddelku se morajo zgraditi primerni prostori, ki jih potrebujejo posamezni inštituti. Le v slučaju da bodo inštituti razpolagali z opremljenimi risalnicami, bo mogoče organizirati konstruktivne vaje na način, ki je dostojen za akademski študij.

Poleg predavalnice, risalnice in hidrotehničnega laboratorija potrebuje hidrotehnični inštitut še prostore za hidrološki seminar in za laboratorij za preiskavo tal in visokotlačne poizkuse.

Naloga seminarja za hidrologijo je po eni strani znanstvena, po drugi pa praktična. Sukcesivno bo sistematično in kritično obdelati ves dosežani opazovalni material hidrološkega področja vsaj za gornji tok rek Save in Drave. Določiti bo hidrološke karakteristike bodisi konstantnega, bodisi spremenljivega značaja, ter jih za potrebe prakse tudi objaviti. Posebno pozornost bo moral posvetiti proučevanju časovne in prostorne slike naličev, proučevanju površinskega odтока in odтока podtalnice, proučevanju gibanja voda in naplavin ter proučevanju hidroloških posebnosti kraja.

Delo tega seminarja naj bi podprla s svoje strani meteorološki in geološki inštitut.

Nad 75.000 din bo razdelil »Slovenec« svojim naročnikom



Slika predstavlja skupino modernih Lesce-plugov, izmed katerih jih je pet določenih za nagradno žrebanje, ki ga »Slovenec« razpisuje za svoje naročnike.

Vsak, komur bo žreb določil za nagrado plug, si bo lahko tip pluga izbral po svoji želji tako, da bo pač odgovarjal zemlji, ki jo obdeluje.

Tovarna verig d. d., Lesce pri Bledu je znana, da izdeluje prvostne pluge v sedmih različnih oblikah; vsaka oblika odgovarja gotovi kakovosti zemlje.

Pluge si vsak že sedaj lahko ogleda pri zastopniku tovarne: Krištof Franc, Sv. Petra cesta 60, Ljubljana, ali pa v tovarni v Lescah.

Zaradi zbiranja nagrad, ker želimo svoje naročnike nagraditi le z nagradami najboljše kakovosti, smo bili primorani preložiti datum žrebanja

na 24. februar,

kar pa ničesar na pogojih žrebanja ne spremeni.

Vsi, ki so se nanovo naročili in plačali naročnino že za tri mesece, ohranijo torej pravico do žrebanja. Prav tako morajo sedanji naročniki, ki so na dnevnega »Slovenca« naročeni, izravnavati naročnino le za mesec februar, kar bi bili morali storiti tudi, če bi bilo žrebanje 7. februarja.

Pohitite in izpolnite pogoje za nagradno žrebanje,

da boste imeli priliko zadeti tudi eno izmed ostalih 76 bogatih nagrad, ki so sledeče:

nevestina bala;
moška obleka z izvrstno srebrno
uro;
5 brzorparilnikov;
5 radijskih super-aparatov;
2 pisalna stroja;1 komplet kuhinjski pribor;
2 fotoaparata;
2 stenski uri;
2 žepni uri;
50 drugih lepih nagrad v vrednosti
ca. 15.000 dinarjev.

Do tega nagradnega žrebanja imajo pravico:

1. Vsi sedanji naročniki, ki so na dnevnega »Slovenca« naročeni že najmanj tri mesece in bodo imeli naročnino plačano tudi za mesec februar.

2. Nadalje vsi novi naročniki, ki se naroče na dnevnega »Slovenca« najmanj za tri mesece in plačajo vsaj do 19. februarja 1938 trimesečno naročnino.

Lastništvo »Slovenca«.

Roland Dorgelès:

Kaj sem doživel v Rusiji?

(Nadaljevanje.)

Nadalje so ti bajali, da sovjetski delavec prejema razen svoje plače še vsakovrstne druge do-brote. Norce so brili iz tebe. Pocen stanovanja? Naj se poučite ti tvoji oznanjevalci! Našli bodo mnogo sob po deset rubljev — kaj sob, saj to so pravi brogi —, a ta znesek morejo plačevati samo delavci s sto rublji. Odkar zaslužiš več, se je stanarjina povišala. Nekje sem si ogledal dvosobno stanovanje, v katerem se je stekala osemčlanska družina. Oče in mati sta z dvema odraslima otrokoma zaslužila petsto petdeset rubljev. A v tovarni so jim odtegnili deset rubljev za davek, štirideset rubljev za »prostovoljne« prispevke, naročnino za »izvestja« in vsakovrstne članarine, tako da jim ni ostalo niti petsto rubljev. Uprava jim je velikodušno pustila stanovanje za trideset rubljev. Sedaj pa računaj štiri kosila v tovarni, recimo šest rubljev, hrano za staro mater, betžno teto in pet paglavcev, drva, luč, obleke — potem boš videl, koliko ostane šest dan — nekdanja nedelja —, da si lahko privoščiš slavni Kulturni park, ki je zanj eveda potrebna vstopnica.

Zdravstvena služba, ki ima edino skrb, da vara tuja, je preračunala, da potrebuje človek za zdravo življenje osem kubičnih metrov. Ali če hoče ta zdravstvena služba razpolagati z minimom zraka, mora najprej rešiti stanovanjsko vprašanje.

Vedno ista storija: spredaj propaganda, zadaj dejansko stanje. In to drugo ti hočem postaviti pred oči.

»Za otroke so brezplačna zavetišča,« se boš spomnil iz čitanja.

Tudi to je laž. Vsi starši plačujejo, res da s ozirom na zaslužek, toda nikoli manj kakor de-

set rubljev, in za to ceno otroci poleti gomazijo po dvorišču, pozimi po hodnikih, ob hrani, ki je dobrodela organizacija ne bi nudila svojim ne-bogljencem. Obiskovalcem razkazujejo zavetišča po trideset rubljev, a koliko je tamkaj delavskih otrok?

Počivališča? Vprašaj se, koliko morejo s svo-jim prostorom nuditi več milijonom delavcem. Vprašanje ti bo hkrati odgovor.

»Kako se potemtakem ravnaš?«
Čisto enostavno. Jedo samo enkrat na dan in boš se sprehajajo.

Verjemi, da bi moskovski delavec z veseljem stopil na tvoje mesto. A če bi mu prišlo na misel, da bi se po ulicah navduševal za svetovno repu-bliko, bi ga strojne puške kmalu izpametovale.

Včas pa le pride in manifestira proti dveletni vojaški službi. Slišal si, da je v SSSR vojaška služ-ba — citiram ustavo — »časna dolžnost za vse državljane«. Si slišal, da se kršitev prisage — sve-čana prisaga, s katero se mladi rekruti zavezujejo, »da bodo s ponosom nosili ime vojaka in da se bodo z vsem sreem urili v vojaški službi« — kaznuje z vso strogostjo zakona kot najhujše zločinstvo, to se pravi s smrtjo. Si slišal o tem? Rekel mi boš, naj bo sovjetski delavec še tako slabo plačan, vsaj delo ima. Soglašam s teboj. Sovjetski režim ima to prednost, da vsem in vsakomur preskrbi zaposli-tev. A povej mi, koliko brezposelne podpore do-bivaš dnevno. Enajst frankov... Vidiš, več bi v Rusiji ne dobil za sedemurno delo. Francoski brez-poselnik je boljše plačan kakor sovjetski delavec.

Ne izmišljam si števil in ne govorim zaradi lepšega. Poizvedoval sem za plačami v dvajsetih

tovarnah in prav toliko ladjedelnicah. Pometati dobivajo osemdeset rubljev, kvalificirani delavci sto do dvesto, nekateri se izjemoma priklopijo do tristo. Tristo frankov, nič več. Če hočeš dokazov, pogledj v list »Plan«, glasilo državnega Statističnega biroja (brez biroja ni v tej državi takorekoč nič). Čital boš, da se je povprečna delavska plača v letu 1936 dvignila na dve sto štiri rubljev napram sto devetdesetim v prejšnjem letu.

Ali ti nemara ne postane tesno ob teh bednih plačah?

O lepi enakosti, ki so jo sovjeti obljubljali v času oznanjevanja svojega evangelija, ni več ne duha ne sluha. Ravnatelj, načelniki — ki uživajo zase, daleč od umazanih rok — prejemajo tisoč do dva tisoč rubljev na mesec, in zaradi prvaškega si-стема dobe lahko dvojno vsoto. Če se tvoj tovariš pojavi v tovarni a plaščem, v škornjih in s klobu-kom, se lahko maščuje v Stenskem listu, grajačo njegovo eleganco. Toda dobro tehtaj besede, ne imenuj ga buržuja: bilo bi krivično. In naj se ime-nuje celo Abramovič, ne poudarjaj, da je judov-skega rodu, kajti prepovedano je zbadati Jude, Pu-eti, naj jih kasneje ustrelje! Trinajst od šestnajstih v Zinovjevem procesu. In ljudje šepetajo, da je to še lažetek.

Zdi se mi, da brskam po vsem, kar ti obdu-duješ. Sem raj jaz kriv? Samo dejstva naštevam. Lahko jih kontroliraš. Vprašaj tovariše, ki pojdejo na pot, povedali ti bodo, ali sem lagal.²¹ Petim stahanovcem, zaposlenim pri podzem-ski železnici, je izjemoma uspelo, da so zaslužili tisoč rubljev. Moskovski listi so objavili njihove slike, kot da bi šlo za bajcelovno dogodivščino.² Na te ugotovitve o bedi sovjetskih delavcev je odgovorilo službeno glasilo francoskih Moskov-čanov, kot sem pričakoval, s samim blatenjem, a bilo je nezmerno, da bi pobilo eno samo trditve. Niti eno dejstvo ni bilo poslajeno na laž, niti ena številka ne izpodbita. Za svoje pričevanje nisem mogel dobiti sijajnejšega potrdila.

Znova te zagotavljam, da mi ni za obrambo kapitalistov, še manj za kakšne posebne pravice. Nasprotno, v SSSR so pisatelji deležni vse obzir-nosti. Na razpolago so jim najboljša stanovanja, najvišji honorarji, najlepša potovanja. In po vsem tem niti ni nujno, da so Bog ve kako produktivni. Samo pokorni morajo biti.

Pa prav to je tisto, kar me muči. Ne maram namreč nagobčnika!

III.

TOVARISI S KLADIVOM

Da so poklicani v obrambo Sovjetske repu-blike, je zanje pravica vera. Gorečniki gredo za srpom in kladivom, kakor so šli svojačasno križarji za znamenjem križa. Vendar je njihova pot obrat-na: že ob imenu svoje svete dežele hočejo zatajiti lastno državo. Srednjeveški križarji niso ničesar vedeli o Jeruzalemu, ti današnji ne vedo o Moskv-i nič več. Oni samo obdudujejo. Mesto plačila v ne-besih pričakujejo raj na zemlji.

Kako neki si predstavljajo svoj raj? Zadošča jim, da vedo, kako so v tej srečni državi odpravili vse, kar je nekoč bilo več vrednega: aristokrate, duhovnike, častnike in meščane. Ne pomislijo, da se je po uničenju le-teh nasilje brezobzirno nade-ljevalo in da se v zadnjih letih preganjajo le še delavci in kmetje, ki so ostali zvesti katoliški ideji. Po uničenju je treba graditi in za graditev je nujno potreben red, avtoriteta, ki so ju pa dosledno iz-podkopavali.

Troci, eden izmed poslednjih sodelavcev Le-ninovihi si je drznil govoriti o »Revoluciji, ki nima konca«, pa so ga izgnali. V Kremlju je ostal Stalin sam. Stalin, »slaviti voditelj«, »oče narodov«, »za-govornik delavcev«, »nesebični tovariš«, »poznava-lec človeške ideje... Ali so kdaj kakemu car-ju peli podobne litanije? Ali je imel Peter Veliki tako veličastne spomenike po ulicah? Gorečniki vsega sveta proslavljajo tega gospodaria in mislijo, da proslavljajo revolucijo.

Liubljanske vesti

23. januarja 1938.

Gledališče

Drama. Nedelja, 23. jan.: Ob 15 »Sneguljica«. Mladinska predstava. Izven. — Ponedeljek, 24. jan.: Zaprtlo. — Torek, 25. jan.: Zaprtlo. (Gostovanje iz Celja: Simkovi). — Sreda, 26. jan.: Gospodična Julija. Snubač. Red A. — Četrtek, 27. jan.: Berška opera. Red B.

Opera. Nedelja, 23. jan.: Ob 15 Mala Floramye. Izven znižane cene od 24 din navzdol. Ob 20 Gorenjski slavček. Izven Gostuje g. Josip Gostič. Znižane cene od 90 din navzdol. — Ponedeljek, 24. jan.: Plesni venček Katje Delakove in njene plesne skupine. Izven. — Torek, 25. jan.: Helthea. (Smaragdnó srce) Opereta. Red B. — Sreda, 26. jan.: Linda di Chamounix. Red Sreda. Gostuje gđ. Zv. Zupčevska. — Četrtek, 27. jan.: Evgenij Onjegin. Red Četrtek. — Petek, 28. jan.: Zaprtlo. — Sobota, 29. jan.: Madame Butterfly. Izven. Gostovanje italijanskih lirčnih pevcev. — Nedelja, 30. jan.: Ob 20 Traviata. Izven. Gostovanje italijanskih lirčnih pevcev.

Pozor!

Zaradi ogromnega zanimanja
film **Kirchfeldski župnik**
danes še ob 10-30 dopoldne po znižanih cenah.

KINO UNION

Telefon 22-21

Prireditve in zabave

Za Knebleharjev zavod bodo igrali veliki Franciskovski križarji dramo »Pesem svete noči« danes popoldne ob 5 v franciskanski dvorani. Knebleharjev zavod je lani začel delovati in ima namen vzgajati misijonske poklice za Južno Afriko. Vstopnice za to predstavo se dobe v predprodaji v pisarni »Pax et bonum«, Franciskanska pasaža.

Franciskanska prosveta v Ljubljani ponovi v nedeljo, 23. t. m. ob 20.30 v franciskanski dvorani prof. Jože Kranjčev veseligoj v treh dejanjih »Detektiv Meglas«, ki je pri premieri, 18. t. m. silajno uspešna. Predprodaja vstopnic po 6, 4, 3 in 2 din v pisarni »Pax et bonum« v franciskanski pasaži. Člani običajni popust.

Danes popoldne ob peti uri v dvorani bano-vinskega savoda na Selu: »Božični odmevi« v dveh dejanjih in »Mašina strežnika iz Santaremac« v treh dejanjih. Igrajo oratorijanci iz Rakovnika. Med odmore igra godba. Vstopnice se dobijo na Selu. Začetek ob peti uri.

»1000 vozlov« na odru Rokodelskega doma. Danes zvečer ob pol 8 bo rokodelska igralna družina uprizorila veseligoj »1000 vozlov«, ki bo obiskovalcem nudila veliko veselja in zabave. Prijatelji lepe in zabavne igre naj si nabavijo vstopnice že v predprodaji, ki bo danes ob 10 do 12 dopoldne v Rokodelskem domu, Komenskega ulice št. 12. I.

Predavanja

Podružnica Slomškove družbe Ljubljana - mesto priredi v okviru Krščanskega ženskega društva več predavanj za starse. Obravnavala se bodo pereča sodobna vprašanja. Predavanja bodo v dvorani Akademikega doma ob 8 zvečer. Prvo bo v sredo, dne 26. t. m.: »Moralno-verska vzgoja v predpubertetni dobi«. Predaval bo g. prof. Felicita Labornik. Drugo bo v sredo, 9. februarja, »O nervoznosti otroka«. Predaval bo upravitelj gosp. Pero Horn. Nadaljnja predavanja javimo pozneje.

Svetovne zanimivosti v zadnjih petih letih je naslov predavanja, ki ga bo imel prof. dr. Vinko Sarabon v torek, 25. t. m. ob 8 zvečer v franciskanski prosveti. Predprodaja vstopnic v pisarni »Pax et bonum« po 3 in 2 din. Člani popust.

Kdor mnogo sedi



trpi večkrat radi neradne stolice. Dobro odvajalno sredstvo je Darmol. Je dobrega okusa in deluje brez bolečin. Vzemite zato tudi Vi Darmol.

DARMOL

Zenski odsek šempetrske prosvete ima v ponedeljek, 24. t. m. ob 20 v društveni dvorani predavanje. Ravateljica eosterske šole gđ. Češarek bo nadaljevala s teoretičnimi in praktičnimi navodili za prvo pomoč v nezgodi.

Vič. Na prosvetnem večeru v petek, 28. t. m. bo v Prosvetnem društvu ob 8 zvečer predavanje s ekloptičnimi slikami. Predaval bo g. prof. dr. Sarabon Vinko: Bakanska vojna. Pridite v čim večjem številu!

Rokodelski dom. V sredo 26. januarja ob 8 zvečer bo predaval g. Anton Cerar-Danilo. Naslov predavanja je: Moja pot v Benetke. Pred sedmimi leti je slavni igralec v rokodelskem društvu prvi nastopil na odru. Njegovo za v sredo napovedano predavanje vzbuja veliko zanimanje. Vabimo k prav obilni udeležbi.

Dr. Ivan Logar

redno ordinira

Ljubljana, Knezova 34

Karitativna zveza vabi k drugemu letošnjemu predavanju, ki ga priredi prihodnjo sredo 26. januarja ob 8 zvečer v beli dvorani hotela »Union«. Predaval bo san. polkovnik v p. dr. Matej Justin o temi: »Blagoslov bolniške postelje«. Vstopnine ni.

Katol. prosvetno društvo v Šiški. V ponedeljek, 24. t. m. ob 20 predava v samoostanski dvorani g. Fr. Tereslav o temi: »Svetovni nazori in politični programi«. Vabljeni predvsem možje in fantje, člani prosvetnega društva.

Fantovski odsek Sp. Šiška ima v torek, dne 25. t. m. ob 8 zvečer predavanje. Predava g. inž. Jože Sodja po katoliški tiskovni akciji.

Pedagoško društvo priredi v ponedeljek dne 24. t. m. v dvorani mineraloškega instituta na univerzi predavanje »Belgajska poskusna šola in njen pomen«. Predaval bo g. Kobilica Rudolf, pedagoški vodja ljubljanske poskusne šole. Vse, ki se zanimajo za poskusno in reformno šolstvo, vljudo vabimo.

Prosvetno društvo Trnovo. Osmi prosvetni večer v sredo 26. januarja ob 8 zvečer v Društvenem domu bo posvečen našemu velikemu in nepozabnemu nadškofu dr. Antonu Bon. Jegliču. Skloptično predavanje o Jegliču bo imel stolni kanonik dr. Kimovec Franc. Po predavanju se bo predvajal film o Jegličevem pogrebu.

Triglavske narodni park in njegova flora. O tej temi bo pod okriljem Prirodoslovnega društva v Ljubljani predaval v torek, 25. januarja ob 20 v mali filharmonični dvorani kina Matice g. prof. Viktor Petkovšek.

Sestanki

Smaragorsko okrožje! V ponedeljek zvečer ob 8 v samostanu seja. Pridite sigurno! — Tajnik. Barjanske okrožje Z. F. O. priredi danes ob 3 popoldne tretji fanlovski okrožni sestanek na Dobrovi. Načelno predavanje »Kakšen bodi slovenski fant?« bo imel g. Ivo Peršuh. Fantje, udeležite se tega sestanka polnoštevno! Avtobus vozi izpred gostilne Novak ob pol 1 popoldne. Odsekovne tajnike prosimo, da podajo na sestanku kratka, a jedrnat poročila o delovanju svojega odseka.

Prirodoslovno društvo v Ljubljani bo imelo svoj redni občni zbor dne 31. januarja t. l. ob 18 v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi z običajnim dnevnim redom. Glasom točke 5 društvenih pravil prosimo člane, da predložijo eventualne predloge upravnemu odboru vsaj 5 dni prej Odbor.

Okrajna organizacija svese vojnih prostovoljcev kraljevine Jugoslavije v Ljubljani bo imela svoj 19. redni letni občni zbor v nedeljo, dne 6. fe-

bruarja t. l. ob pol 10 dopoldne v restavracijski dvorani »Zvezde« na Kongresnem trgu št. 1. V primeru, da občni zbor ob navedeni uri ne bi bil sklepljen, bo ob vsaki udeležbi članstva pol ure kasneje. Na predvečer 5. februarja ob 20 bo v istem prostoru širši članiki sestanek, na katerem se bo poleg razpravljanja o tekočih zadevah sestavila tudi kandidatna lista novega odbora.

Skupina bojnikov Ljubljana - Sv. Peter vabi svoje članstvo, da se udeleži občnega zbora dne 24. t. m. ob 20 v prostorih gostilne Zupančič na Jegličevi cesti 15.

Pododbor združenja rezervnih častnikov v Ljubljani bo imel svoj 15. redni občni zbor v torek, dne 8. februarja t. l. ob 18 v društveni sobi, Kongresni trg 1-11.

Kino

Zvočni kino Vič predvaja danes ob 4, 6 in 8 zvečer »Kozak in slavček«. V glavni vlogi Svetislav Petrovič in Jarmila Novotna.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: v nedeljo: dr. Kmet, Tyrševa cesta 41; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4; mr. Ustar, Selenburgova ulica 7. — V ponedeljek: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20, in mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Marinirani RUSI

odlične kakovosti v pločevinastih dozah po 2½ litra, vsebuje 60, 70 in 80 rib, cena **za dozo 45 dinarjev**

postavljeno na vsako železniško postajo kupca, ako se naroči najmanj 6 doz, plačljivo po povzetju, dobite pri

NAŠI RIBI SPLIT, proizvodnja mariniranih in prekajanih rib

1 Za dijake bo akcijska drama »Pesem svete noči« uprizorjena danes ob pol 11 dopoldne v franciskanski dvorani po enotnih cenah 4 din na vseh prostorih. — Ker so že razni zavodi rezervirali več sto sedežev, prosimo cenjene interese, da si jih pravočasno preskrbe v Pax et bonum, tel. 43-63.

1 Prostovoljna socialna davščina v Ljubljani. Ljubljana nima posebnega socialnega davka, zato ne more postaviti v proračun socialnega skrbstva tako visokih zneskov, da bi zadostovali za potrebe socialno šibkih slojev, zlasti ne za potrebe nezaposlencev. Zato mora vsako leto zbirati denar potom prostovoljnih prispevkov občanov. Tudi letos se je pokazala potreba po taki zbirki. Mestna občina vabi vse občane, ki morejo prispevati k tej zbirki, da ne odrečejo pomoči, kadar jih bo pooblaščenec mestne občine obiskal in jih poprosil, da prostovoljno pristopijo k plačevanju socialne davščine, ki ne bo nikomur prikrajšala dohodkov tako, da bi to občutil, revežem in brezposelnim pa bo vendar pomagalo pri preživljanju družine. Nič ne more poznati bede, ako ji ne gleda v oči. Ni najhujše, ako kdo nima obleke in obutve, hujše je, ako nima hrane. Kako je pri srcu onemu, ki čuje tožbo matere ali očeta: »Štiri majhne otroke imam doma, čakaajo me, da jim prinesem hrane, pa nimam ničesar; nimam kaj dati v ločene.« Ali pa: »Ko sem šel jutraj zdoma, so me otroci prosili kruha, kako naj jim ga dam, ako ni bilo drobtine doma, denarja pa tudi ne, da bi kruh kupil. Bojim se iti domov, ako jim ne prinesem vsaj kruha.« — Z vsakim dinarjem, ki ga občani darujejo mestnemu socialnemu fondu, pomagata tolažiti obup revežev, v vsakim dinarjem osušite nekaj solz nesrečnežev. Zato ne odrecite, občani, ko Vas bo v kratkem občina klicala, da ji pomagata lajšati bedo. Nezaposlenemu želi občina dati delo in plačo in tako rešiti družino vsaj pred gladom.

1 Nagla smrt mlade matere. Nagle smrti je večeraj v svojem stanovanju v Povšetovi ulici na Kodoljevem umrla ga. Alojzja Bukovec, rojena Kern, stara 28 let. Pokojnica je bila žena voznika mestne prištave g. Franceta Bukovca. Med tem ko je bil njen mož na delu, je žena pripravljala kosilo. Med tem opravilom jo je naenkrat zadela srčna kap. Soedje so jo našli mrtvo v stanovanju. Poklicana je bila policija, narkar eto prišla zdravstveni svetnik dr. Lužar in dežurni uradnik Kette. Policijska komisija je ugotovila, da je pokojnica, ki je bila sicer zdrava, nepričakovano zadela srčna kap. Pokojnica zapušta poleg moža še triletnega otroka. Na željo družine je bilo truplo položeno doma na mrtvaški oder. — Ko so našli mater mrtvo, je imela v naročju in stiskala k sebi otroka, ki je obupno jokal, ter so ji ga morali s silo izviti iz mrtvega objema.

— Vsi, ki mnogo jedo in stalno sede in trpe zaradi tega prav pogosto na trdi stoli, naj pijejo vsak dan čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, ki se mora poprej segreti. Davno preizkušena in priznana »Franz-Josefova« voda se odlikuje po svojem sigurnem učinku in prijetni porabi.

Rag po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br 13483, 25. V. 35.

1 Razstava načrtov za otroško zavetišče v Trnovem in za koštno padlih vojakov v Jakopičevem paviljonu je odprta še danes in jutri v ponedeljek. Zanimanje občinstva za to razstavo je zelo veliko. Kdor si želi zanimive načrte ogledati, naj obišče Jakopičev paviljon še danes in jutri.

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

To nad vse važno vprašanje zanima vse, ki bolehamo na astmi, katarju, na pljučih, zastarelem kašlju, zasrženju, dolgotrajni hripavosti in hripi, pa doslej niso našli zdravila. Vsi taki bolniki dobe od nas popolnoma brezplačno knjigo s slikami, izpod peresa gospoda dr. med. Guttmana. Treba je pisati samo dopisnico (frankirano z Din 2-) s točnim naslovom na:

PUHLMANN & Co., BERLIN 615, Müggelstrasse 25-25-a

Oglas reg. od ministrstva socialne politike, sanitno oddeljenje S. br. 2416 od 12. XII. 1933.

1 Še ena nagla smrt mlade matere. Podoben žalosten dogodek, kakor dopoldne na Kodoljevem, se je pripetil večeraj popoldne ob 5 v Trnovem. V Gerbičevi ulici je naenkrat prišlo slabo 31 letni Viktoriji Vidmarjevi, ženi pekovskega pomočnika. Ga. Vidmarjeva je že dolgo časa boleha za hudo notranjo boleznijo. Ljudje so jo prenesli v najbližje stanovanje g. Valanta, magistralnega uradnika. Tam se je Vidmarjevi odrla kri ter je bila kmalu mrtva. Na kraj dogodka je prišla policijska komisija; policijski zdravnik, zdravstveni svetnik dr. Lužar in dežurni uradnik g. Podobnik. Po policijskem ogledu je bilo truplo prepeljano v mrtvašnico hiralnice na Vidovdaneke cesti.

1 Italijanski lirčni operni solisti bodo gostovali v ljubljanski operi prihodnjo soboto, 29. in v nedeljo 30. t. m. V soboto, dne 29. t. m., se poje Puccinijeva opera Madame Butterfly. Naslovno vlogo poje slavna pevka Rosetta Pampanini, ki se je za to vlogo specializirala in kadar je Madame Butterfly na oporu največjih italijanskih gledališč, vselej akusajo pridobiti go. Pampaninjevo, da poje to vlogo. Na glasu je kot najboljša italijanska pevka za vlogo Madame Butterfly in v tej vlogi nastopa tudi v milanski Scali. Te dni absolvirajo Pampanini vretu svojih gostovanj v Benetkah, kjer je ponovno nastopila v tej vlogi z največjim uspehom. Tenorsko partijo poje g. Carlo Marino, baritonsko pa Lorenzo Conatti. Dirigent je maestro cav. uff. Graziano Mucci. Drugo, zaključno gostovanje, bo v nedeljo, 30. t. m., in se poje Verdijeva »Traviata« z go. Emilio Vero v naslovni vlogi. Predprodaja vstopnic je od jutri dalje pri dnevni blagajni v operi. Partnerni sedeži so od 105 do 65 dinarjev, balkonski sedeži od 60 do 42 din, stranski balkonski sedeži po 42 in 26 din, galerijski sedeži od 38 do 26 din, lože po 370 in 410 din, dijaško stojšče stane 15 din, galerijsko 8 din. Zunanje obiskovalce opozarjamo, da si pravočasno naroče sedeže pri gledališki upravi in da pošljejo istočasno denar. Brez denarja se sedeži nikomur ne rezervirajo.

1 Pisalne in računske stroje vam strokovno pravi Simandl, Dvorkova ulica 3, tel. 24-07.

1 Društvo »Naša skrinja« opozarja, da bo nastopilo proti vsakomur, ki se bo umešaval v propagando naših noš, to zlorabljal in zavajal ljudi v zmotna pojmovanja. (944).

Maribor

m Sestanek okoliških županov. V petek zvečer so okoliški župani imeli v restavraciji »Novi svet« v Jurčičevi ulici sestanek, na katerem so razpravljali o vprašanju prispevkov za mariborske meštanske šole, ki jih morajo okoliške občine vsako leto odrajati mariborski mestni občini in ki obšutno obremenjuje proračune okoliških občin. Sestanek je vodil min. v pok. g. l. Vesenjak, udeležili pa so se ga vsi okoliški župani, med njimi pobroški župan g. K. Siršana, s svojimi najbližjimi sodelavci. Po referatu g. min. Vesenjaka so župani sklenili mariborski mestni občini staviti naslednje predloge: 1. Okoliške občine sodelujejo pri sestavi proračuna za meštanske šole in si pridržujejo pravico do kontrole nad izvajanjem proračuna. 2. Prispevke za meštanske šole naj plačujejo domovinske občine, iz katerih so učenci, ne pa občine, v katerih učenci stanujejo, kar velja tudi za mestno občino, ki naj plačuje le za učence in učenke, ki so pristojni v Mariboru. Za primer, da domovinske občine ne bi hotele teh prispevkov plačati, naj jih plačujejo posamezniki, ki otroke šolajo. 3. Prične naj se akcija, skupno z mariborsko mestno občino, da država in banovina prispevata k vzdrževanju meštanskih šol. Ti predlogi bodo poslani tudi banovini in ministretvu prosvete.

»VEST«

danes ob 17. uri v Zadrugi gospodarski banki

m Uspeh umne prašičoreje. Oskrbnik grašine »Brandhof« v Studencih pri Mariboru, ki ima vzrejalnice plemenitih svinj, g. Fr. Markovič je zredil prašiča, ki je tehtal nad 300 kg in je dal poleg 150 kg mesa 130 kg slanine, a sama koža je tehtala 43 kg. Redek eksmplar je bil »plemenjeni nemški domači prašič«. G. Markovič je k uspehu čestital!

m Ljudski oder igra na Svečnico duhovito veseligoj »Dva para se ženita«, ki je lansko leto odlično uspešna. Nadalje se pripravlja tudi ljudska igra »Kruček«.

m Zveza Maistrovih borcev sklicuje za 25. t. m. ob 20 članski sestanek v restavraciji Narodni dom. Poročal bo predsednik o uspehu deputacije v Beogradu. — Odbor.

m Tovarna usnja Herman Berg nam javlja, da še ne namerava ukiniti svojega obrata v dose-danjih lovarniških prostorih pod mostom, kakor smo svojačasno poročali.

m Fantovski odsek II. ima jutri v ponedeljek reden sestanek ob 8 zvečer v običajnih prostorih.

m V ljudski univerzi predava v ponedeljek, dne 24. jan. g. prof. dr. Hanko Kotnik o francoski pokrajini v Bretaniji.

m Veselica gluhozemih. Društvo gluhozemih skrbi za mnoge revne gluhozeme ter jih vsako leto za božič obdaruje. Poleg tega se briga tudi za ustanovitev gluhozemnice v Mariboru, kar ji tudi povzroča precej izdatkov. Za kritje vseh teh stroškov bo društvo uporabilo čisti dobiček od prve predpusne veselice gluhozemih, ki bo v soboto, dne 29. jan. 1938 v gostilni Robinšak, prej Spurej, v Studencih pri Mariboru.

m Podružnica ZAKS v Mariboru vabi člane ZAKS in vse absolvente kmetijskih šol na redni letni občni zbor mariborske podružnice ZAKS, ki se vrši v nedeljo, dne 30. jan. ob dveh popoldne v Gambrovinovi dvorani.

m Združenje mesarskih in klobasičarskih mojstrov v Mariboru ima v nedeljo, dne 23. t. m., svojo redno letno skupščino ob 13 v prostorih g. Weisenstein Maksa v Ptuj. Iz Maribora vozi v Ptuj poseben avtobus, ki odhaja izpred Glavnega kolodvora ob 13 in iz Glavnega trga ob 13.15.

m Predavanje o obrtništvu v starem Mariboru. Mariborski obrtniki so imeli v petek zvečer v prostorih Narodnega doma zanimivo prireditve. Znani naš domači zgodovinar prof. Franjo Baš jim je predaval o obrtništvu in trgovini starega Maribora. Predavanja so se udeležili številni obrtniki. Predavatelj je obdelal težko temo s tako poljudnostjo in zanimivostjo, da je držal poslušalce v napeti pozornosti do konca. Podal je zanimivo sliko obrtniškega življenja v starem Mariboru, zlasti je plastično narisal bogotno mariborsko cehovstvo, ki je segalo s svojim vplivom tja do Savinjske doline.

Paziti morate na svojo živčno in srčno trujenost, ki vam ju ublaži smrečna kopol. Pripravi Vam jo Mestna kopališče.

m Cerkveni tatovi izsledeni. V stolni in franciskanski cerkvi je bilo izvršenih več tatvin prtov in svečnikov. Sedaj so izsledili neko 35 letno V. T. na Tezmem, pri kateri so našli več iz obeh cerkev ukradenih predmetov, pa tudi neke druge kose cerkvene opreme, ki pa ne izvirajo iz mariborskih cerkev. Vrši se sedaj preiskava, tatica pa se nahaja v policijskih zaporih.

m Lastnega brata je ubil. Na zatožni klopi se je večeraj zagovarjal 21 letni posestnik sin Martin Sajko iz Poljčan zaradi uboja svojega brata Ivana. Med obema bratoma je vladalo že dolgo časa sovraštvo ter se je Jožef bal prihajati domov. Dne 31. oktobra pa je prišel v družbi nekaterih prijateljev na svoj dom, se oborožil s kolom ter je začel brata Martina pretepati. Ta se je skril najprej v kamro, kjer ga je pa Jožef našel. Martin je potem segel po kuhinjskem nožu ter ga zasedil svojemu bratu v srce, da je bil na mestu mrtve. Martin Sajko, ki se je zagovarjal s silobranom, je bil danes obsojen na 2 leti in pol strogega zapore.

Gledališče

Nedelja, 23. januarja, ob 15: »Pri treh mladenkah«. Znižane cene. Ob 20: »Rdeči nageljnic«. Znižane cene.

Mengeš

V dvorani društvenega doma v Mengšu uprizori SK Mengeš v nedeljo, 23. januarja ob pol 4 popoldne dramo v 5 dejanjih »Lepa Vida«.

Te dni je bilo objavljeno, da je treba na koleasa nove edicije številke, katere izdaja okrajno načelstvo. V Mengšu in okolici je več sto koles, zakaj morajo vsi ti v Kamnik? Ali bi ne bilo možno, da bi se določilo par dni, da bi se en uradnik od okrajnega načelstva potrudil v Mengeš, nego, da mora več sto, največ delavcev, v Kamnik. Presimo meročajne oblasti, da to uredijo.

Pri bolečinah v sklepih, protinu, išiasu

dosežete dober uspeh s TOGAL tabletami
Delovanje je hitro in učinkovito brez škodljivih stranskih pojavov.
Vprašajte svojega zdravnika. — Dobivalo se v vseh lekarnah

Mlad požigalec

Hotel je spraviti v nesrečo še nedolžnega človeka

Maribor, 22. januarja.

Pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča je bila danes dopoldne zanimiva razprava. Na zalogi klopki sta sedela dva obtožena, 18 letni mizar Ivan C. iz Cadrana in 44 letni zavarovalni agent Ivan Stefančič iz Zbelova pri Poljčanah. Prvi se je zagovarjal zaradi zločina štirih požigov, drugi pa naj bi bil po izjavah prvega prav za glavni krivec, ki naj bi mladega vajenca k tem požigom nagovoril.

V Luščki vasi pri Poljčanah so se začeli julija meseca požigi, ki so spravili vso okolico na noge ter so med ljudmi povzročili ogromno razburjenje. Bilo je namreč jasno, da nekdo te požare nalašč povzroča. Dne 24. julija je zgorelo gospodarsko poslopje Franca Robarja. Škoda je bilo 35.000 din, zavarovalnine pa je dobil le 1300 din. Čez tri dni nato je bila že v plamenih delavnica mizarkega mojstra Jožeta Korošca, ki je pogorela do tal z zalogami lesa vred ter je bilo škode 50.000

Celje

c Gostovanje Ljubljanske drame v Celju. V torek, dne 25. januarja, bo uprizorila ljubljanska drama v celjskem gledališču ob 8. zvečer Kadelburgovo komedijo v treh dejanjih »Simkovic«. Nastopijo znane osebnosti, kakor Daneš, Potokar, Sever, Jan, Gabrijelčičeva, Levartjeva in drugi. Predstava je za abonane. Neabonanti dobijo vstopnice v predprodaji v Slomškovi tiskovni zadrugi.

KINO UNION

Samo danes še in to ob 16, 18-30 in 20-45 ni laško ogledate film iz vselega življenja mornarjev „Florentine“
V glavni vlogi Geraldina Katt in Paul Hörbiger.
Ob 10 in 14. matineja: „Osvetljajta ene noči“

c Duhovne vaje za tretjerednike. V sredo se bodo pričele pri oo. kapucinih v Celju duhovne vaje za tretjerednike, ki bodo trajale do 28. januarja. Duhovne vaje bodo za tretjerednike vsega celjskega okrožja. Vsak dan bodo tri pridige, in sicer ob pol 6. zjutraj, ob 9. dopoldne in ob 4. popoldne. Tretjeredniki iz vseh sosednjih skupščin, predvsem pa celjski iskreno vabljeni! Vabljeni in dobrodošli so tudi drugi verniki! Duhovne vaje bo vodil provincialni komisar tretjerega reda p. Odilo Hanjšek, frančiškan iz Ljubljane.

c »Uničena mladost«. V nedeljo, 30. januarja ob 4 popoldne bodo gostovali v mestnem gledališču Veliki Frančiškovi križarji iz Ljubljane. Izvajali bodo popolnoma novo slovensko dramo: »Uničena mladost«. Drama je povzeta iz dijaškega življenja ter jo zato dijaštvo toplo priporočamo. Pa tudi staršem in vzgojiteljem bo povedala, kaj naši mladini najbolj škodi. Drama se te dni v Ljubljani prvič izvaja in vlada za njo veliko zanimanje. Zanimajte se tudi vi!

KINO — METROPOL — CELJE
Prinaša: 23. in 25. januarja
NA BULVARU
Duhovita satira na ameriške bogataše. — Nenadkriljivi trio bratov »RITZ« izvalja satire smeja. Temperamentna glasba najboljšega ameriškega komponista Irvinga Berlin. — Film je v nemškem jeziku.
Matineja: »HADZI MURAT — BELI VRAČ«

c Sestanek Delavskega deklškega kroška. Danes bo ob 9. dopoldne v Domu v Samostanski ulici sestanek Delavskega deklškega kroška.

c Davčna uprava v Celju ponovno opozarja delodajalce, ki zaposlujejo hišno služabništvo, da si do konca januarja 1938 nabavijo pri davčni upravi davčne karte.

c Teoretični in praktični pevski tečaj se bo pričel 27. januarja ob 7. zvečer v Domu v Samostanski ulici. Vsi, ki imajo veselje do petja, naj se prijavijo k tečaju, ki bo trajal do meseca marca enkrat tedensko.

KINO DOM
23. in 24. januarja: »PETER V SNEGU«
V glavni vlogi Traudi Stark.
Dne 23. januarja ob 10 in 2 matineja. —

c Skupni sestanek vsega članstva SK Jugoslavije in odborova seja bo v ponedeljek, 24. januarja, ob 7. zvečer v Domu. Udeležba za vse članstvo strogo obvezna.

Vzor slovenske matere

V ponedeljek, 17. januarja smo pokopali gospo Katarino Piskernik, p. d. staro Vrbnikovo mater, kmetico iz Lobnika pri Zelezni Kapli na Koroškem. Pred dvema letoma je o veliki noči obhajala svojo 90-letnico še vsa čila in zdrava. Zanimala se je v tej visoki starosti v splošnem za vse, in zlasti je v polnim razumevanjem spremljala usode svojih otrok. Dolgo vrsto let je kljubovala starosti in njenim neizbežnim bremenom. V oktobru minulega leta pa je tako nesrečno padla, da je odsilhal morala ostajati po večini v postelji. Postelja je njeno kleno zdravje izpodkopal in v petek 14. januarja popoldne je močno srce prenehalo biti. Vsi, ki so jo poznali, so jo ljubili in spoštovali. Doma v Beli iz bogatega Skalarjevega doma se je 25. januarja 1899 poročila k Vrbniku v Lobnik na kmeto, torej kljub temu da ji je bila pot v bogastvo na stečaj odprta. Sedela je svojemu notranjemu klicu po skromnem življenju kmetke matere sredi polj in gozdov. Rodila je svojemu možu 13 otrok in je iskreno želela, da bi bili ostali vsi pošteti v verskem in v narodnostnem oziru. Siromakom je bila prava druga mati; kdor ni mogel s prošnjo do nje, temu je nesla sama na dom mleka, moke,

dinarjev, zavarovana pa je bila le za 27.000 din. V noči na 8. septembra je gorelo v sosesčini pri posestnici Heleni Modrič v Cadranski vasi. Zgorelo je gospodarsko poslopje, vredno 20.000 din, zavarovano pa je bilo le za 7000 din. — Med tem časom je Jožef Korošec hitel, da si je postavil novo gospodarsko poslopje na pogorišču, v katerem je imel zopet delavnico. Pa se ni dolgo veselil. Dne 28. oktobra je zopet pri njem zažarelo. Novo gospodarsko poslopje je pogorelo do tal. Škoda je bila zelo velika ter je visoko presegala zavarovalnino.

Vsi požigi so se pojavljali v nočnem času, ko so prizadeti lastniki že spali. Orožniki so mrzlično iskali zločinca. Nazadnje so postali pozorni na 18 letnega mizarkega vajenca Ivana C., ki se je učil pri Jožetu Korošču. Fant je bil namreč vsakokrat prvi pri požaru ter je s silno vneto gasil. Zlasti je junaško naskakoval ogenj pri obeh požarih, ki sta zadela njegovega mojstra Korošca. Obenem pa so tudi opazili, da ima vajenec precej denarja, ki ga razmetava ter si kupuje nepotrebne reči. Strogo so ga prišli ter je na njihovo presenečenje res priznal vse navedene požige.

Mladi zločinec pa je podal v svojem priznanju tudi senzacionalno izjavo, da ga je k vsem tem požigom nagovarjal in plačeval agent zavarovalnice Ivan Stefančič. Požigalec je zatrjeval, da je bil Stefančič jezen na nekatere ljudi, ki se niso hoteli dati pri njem zavarovati, pa je bil njega nagovarjati, naj jim zažge imetje. Za požar pri Robarju mu je dal 200 din, za prvi požig pri Korošču tudi 200 din, za požig pri Modričevi 240 din, za drugi požig pri Korošču pa 300 din. Na podlagi teh izpovedi je bil Stefančič aretiran, vendar je v preiskavi in potem v preiskovalnem zaporu zatrjeval, da je nedolžen. Pri teh trditvah je vztrajal tudi pri današnji razpravi, na kateri je mladi Ivan C. po daljšem obotavljanju alednjič vendarle priznal, da si je obdolžilve proti Stefančiču sam izmislil, da bi tako zmanjšal svojo krivdo. Na podlagi tega priznanja je bil Stefančič oproščen, Ivan C. pa obsojen na 1 leto in pol strogega zapora.

Celjski mestni svet

Celje, 22. januarja.

Snoči je bila v mestni posvetovalnici na magistratu pod predsedstvom mestnega župana g. Alojzija Miheličica seja celjskega mestnega sveta. Gospod župan je poročal o nujnosti železniške zveze z Dravogradom. Slovenji Gradec in vasa Mielinska dolina sta zaradi slabih prometnih vzvz tako rekoč odrezana od vseh večjih središč. Mestna občina se pridruži tozadevni prošnji na železniško direkcijo, ki jo je vložila slovenjegraška občina, vse okoliške občine in razna združenja, da se uvede nujno potreben popoldanski vlak, ki vozi sedaj iz Zagreba do Velenja, a nima zveze z Dravogradom.

Za finančni odbor je podal poročilo o proračunu in obračunu za leto 1936-37 finančni referent g. Prelog. Dohodki mestnega avlobusnega podjetja so znašali 1.200.000 din. Potni stroškovnik se je zvišal od 3000 na 15.000 din, ker se je namreč hotelo izogniti prejšnji praksi, da so se potni stroški vključevali na razne postavke, samo tam ne, kamor so spadale. — V Mestnem svetilišču, kjer je še 13 revežev z družinskimi člani, se je odobrila znesek 8000 din za premož, kurjavo in razsvetljavo; 6800 din več kot lani. Meščansko oskrbovalni sklad ima v Vrvarski ulici hišo, katero bi kupil g. Müller za 350.000 din. Mestni svet je prošnjo zavrnil. Pogodba s okrajnim sodiščem za prostore na mestnem poglavarstvu se bo podaljšala pod istimi pogoji. Popravila cest pri Joštovem mlinu se bodo opravila v etapah. Mestni občinski svet je sklenil na seji, da se bodo dajali za vzdrževanje kolcev, ki so za uporabo mestne občine, prispevki po 200 din, za nabavo novega kolosa pa predjem. Zeličeva hiša naj bi se dala v najem Zdravstvenemu domu, ki ima blizu kolonijo ter bi lahko uredil vzorno planinsko gospodarstvo. Lovsko kočjo bo dala mestna občina v najem za dobo 5 let Krožku mestnih uslužbencev v Celju.

Za gospodarski odbor je poročal referent g. Janko Dolinar. Odobri se znesek 3232 din za vzdrževalna dela pešpoti od hotela Stegu do tovarne v Pečovniku. Sliša se da v zameno za parcelo na Medlogu sedaj parcela na Spodnjem Lanovžu. Društvo Rejec malih živali je dobilo 200 din podpore. Mestna občina je oddala dobavo cementnih cevi za podaljšanje kanalizacije v Novi vasi g. Lipičniku za 24.205 din.

Za občinska podjetja je poročal referent g. Golegranc. Izhod pri celjskem kolodvoru bo raz-

masti in kruha. Zlasti se je potrudila za stare onemogle ženske v Kaplji.

Bila je skromna žena, pridna in vdana v voljo božjo. Vse je darovala Bogu, radosti in teži in je ob koncu življenja, strla in razočarana, pričakovala vse samo še od Boga. Pozneje so namreč bili trenutki njene srce prav redki. Šla je skozi vse postaje človeškega križnega pota. Izgubljila je plesistit je zasekal v njeno dušo zvezojo nezalepljivo rano. A ta ni bila edina. Hujša in še bolj skeleča je bila ona druga nesreča, ki jo je oropala doma in z domom — otrok. Spoznati je morala na svoja stara leta vso brezobzirnost, sebičnost in krutost življenja, ki se mu je nekoč predala z vso iskrenostjo in zaupljivostjo mladega, neizkušene dekleta.

Ta velika čudovita mati je bila še starega kova, kakor žal tako hitro zaporedoma izginjajo iz domačih tal. Približno njenih let so se pred nedavnim poslovlili od Lobniških bregov obče spoštovani in nepozabni stari Zoharjev oče in mati, Peručeva mati, Vagelov oče in še drugi. Smrt uničuje v Lobniku staro lepo lice, življenje mu kleče nov obraz. Da bi bil mladi rod vsaj podooben staremu Vrbnikova mati je dosegla častitljivo starost 92 let.

Njen pogreb je pokazal kaj naim je pomenila. Iz vseh strani Belske občine in Kapeljske fare so

Vesenjak Pavel - 50 letnik

Teharje pri Celju, 23. jan.



V torek, 25. t. m., praznuje v naši sredi petdesetletnico naš priljubljeni in spoštovani gosp. župnik Pavel Vesenjak. Imenovani se je rodil 25. januarja 1888 v Moškanjih v Prlekiji, to je prav v tistem delu naše zemlje, ki je domovina mnogim odličnim slovenskim možem in ki je znan po svoji jekleni žilavosti, tradicionalni govornici in prikupljivi šegavosti. Tudi naš slavljencec je pravi sin Prlekije. Vedno vesel, poln zdravega humora in življenjskega optimizma, krasen tenorist, vedno delaven, izborni pridigar, nad vse priljubljen katehet, goreč duhovnik in skrben pastir svojih ovčic. Vse to mu je pridobilo med njegovimi ovčicami, katere pase že od leta 1928, veliko naklonjenost in vdanost ter neštevilne prijatelje. K njegovi petdesetletnici mu kar najiskrenejše čestitamo ter prosimo Vsemogočnega, da nam ga ohrani v naši sredi zdravega in srečnega še mnogo let!

Ptu

V soboto, 29. jan. ob 8 zvečer bodo gostovali v mestnem gledališču Veliki Frančiškovi križarji iz Ljubljane, v okvirju našega Prosvetnega društva. Izvajali bodo popolnoma novo slovensko dramo: »Uničena mladost«. Vse že sedaj na to gostovanje opozarjamo ter predstavijo priporočamo staršem, vzgojiteljem in zlasti dijaštvu. Vstopnice se dobe v predprodaji v podružnici Cirilove tiskarne na Slovenskem trgu.

Hotel Osterberger

priporoča kompletno oskrbo (hrana in stanovanje) za mesečno Din 500— do 600.—.

svetljen. Stroški bodo znašali 2520 din. Ugodilo se je prošnji 22 posestnikov na Spodnji Hudinji, da se namestita dve električni svetilki na cesti blizu tovarne Unger-Ullman.

Za pravni in osebni odbor je poročal g. dr. Hodžar. V disciplinsko sodišče je izvoljen nov odbor, iz mestnega sveta pa sta določena člana mestnega sveta, ki sta bila v disciplinskem sodišču že lani. V članstvo Celja je bilo sprejetih več oseb, nekaj pa tudi odklonjenih.

Nov odbor Mestne hranilnice. Na seji mestnega sveta je bil izvoljen nov odbor Mestne hranilnice v Celju. V novi odbor so bili izvoljeni sledeči gg.: Berger Ferdo, gostilničar, Bitenc Mirko, profesor, Cuk Franc, trgovec in industrialec, Delakorda, trgovec, Dobovičnik, trgovec, inž. Janko Dolinar, Dorn Franjo, posestnik, Fazarine, trgovec, Golob Karol star., mizar,ski mojster, dr. Hočevar Mirko, advokat, Kramer Vinko, posestnik, Plevčak Josip, čevljar, Rebek, ključavn. mojster, Repnik, železniški uradnik, Roš Franjo, učitelj, Sotler Alojz, trgovski namestnec, dr. Vorkšič in Vrnun Josip, delavec.

Gradnja novega kopališča. Na zadnji seji 10. januarja je bilo za zgradnjo novega kopališča sklenjenih precej važnih sklepov. Seje se je udeležil univ. prof. Znidaršič ter podal svoje izvidniško mnenje za načrte za gradnjo kopališča ob Savinji. Naprava kopališča z umetnim bazenom je izvedljiva pred regulacijo Savinje. Za gradnjo bazena so merodajne navade in potrebe prebivalstva. Premnogi dajejo prednost kopanju v tekoči vodi. Telesno manj zmogljivim in občutljivim ljudem pa prija kopanje v mirni vodi bazena, ki naj bi bila po možnosti temperirana. Možni so poletni in zaprti celoletni bazeni. V tem primeru naj bi razdalja bila od centra čim manjša. Jasnost o potrebah prebivalstva se da dobiti z ljudskim glasovanjem. Zlasti važen je bazen za otroke zaradi večje varnosti. Dolžina plavalnega bazena 100 m bi bila vsem športnikom dobrodošla. Prostori, namenjeni za senčenje in gledalce, so obilno odmerjeni. Vse ostalo je stvar arhitekta. Celjski mestni svet se je oglasno odločil za naravni bazen in sicer po nasnovanem načrtu inž. g. Murse iz Celja.

Ob šestdesetletnici velikega slovenskega pesnika Otona Zupaniča, člana Akademije znanosti in umetnosti, upravnika Narodnega gledališča, je celjski mestni svet sklenil poslati v imenu vseh

Celjanov najprisrčnejše brzojavne čestitke.

Na tajni seji mestnega sveta je bil sprejet v službo mestnega arhitekta g. inž. Brodnik Jože. Mestna občina bo v kratkem razpisala službo tržnega nadzornika-kemika.

Akademsko kongregacija seniorov

Pri oo. frančiškanih v Ljubljani obstoja že nekaj let akademsko kongregacija seniorov, ki zbira v svojih vrstah akademsko izobražene gospe v cilju duhovnega poglabljanja in osebnega verskega izživljanja. Namenjen je vsem akademskim izobražencem, ki čutijo potrebo po urejenem in poglobljenem duhovnem življenju, predvsem pa vabi v svoj krog mlade izobražence, ki so bili že kot akademiki člani Marijanskih kongregacij in stopajo po dovršenih študijah v življenjske poklice.

Nashe duhovno življenje je zaradi poklicnih skrbi in zunanje razbitosti stalno v nevarnosti, da se poplavi in živa potreba po duhovnosti in verskem življenju, ki bodi katoliškemu izobražencu prva srčna skrb, se začne ohlajevati in prehaja celo v brezbriznost. Akademsko Marijanska kongregacija seniorov je vzniknila iz te nujne potrebe, da se ohrani in poglobi v nas marijanski duh, ki je duh Kristusov in ki nam ga posreduje Cerkev v svoji liturgiji. Kratki cerkveni nagovori, ki jim sledi litanije z blagoslovom, imajo namen, da kongregantice po napornem poklicnem delu in številnih vsakdanjih skrbih spravijo v zvezo z duhom cerkvene liturgije in jim posredujejo pravo versko življenje.

Redni cerkveni sestanki so ob ponedeljkih ob pol 8 zvečer v kapelici frančiškanskega samostana (II. nadst.). Iskreno vabimo vse, ki jim je pri srcu marijanska skupnost in poglobljeno versko življenje. — Odbor

Iz naših organizacij

Ježica. Prosvetno društvo uprizori danes ob 3 popoldne v Cerkenven domu dramo »Boštjan iz predmestja«.

Smartno pri Litiji. V nedeljo, 16. jan. emo igrati dramo »Pod sovjetsko zvezdo«. Ker so bili vsi, ki so v nedeljo to igro videli, nadvse zadovoljni, jo bodo naši fantje uprizorili še enkrat, in sicer 30. jan. ob 3 popoldne.

Velika Nedelja. Katoliško slovensko bralno društvo »Mir« ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 30. jan. po večerh v Križiški dvorani. — Kdor še ni član, lahko postane, če kupi izkaznico za izposojevanje knjig in iste zlasti sedaj v zimskem času pridno bere. S tem, da kupi izkaznico, plača obenem članarino. Društvo dobi v kratkem več novih knjig.

Grušanj. Ustanovni občni zbor Mladinske kmečke zveze fantov bo danes po rani sv. maši v prostorih tolstovski šole. K obilni udeležbi vabi pripravljali odbor.

Križe pri Trzinu. Gradba Prosvetnega doma hvalevredno napreduje. Glavno breme vsega tega dela nosi naš g. župnik Jože Hartman. On zbira skupaj prispevke za dom, šel je tudi od hiše do hiše ter potkal na vrata dobrih src, egel je pa tudi globoko v svoj žep — in danes je naš dom že pod streho. Tudi v bodoče mu bomo pri tem velikem delu pomagali in upamo, da bo dom že do jeseni dograjen in nato blagoslovljen.

Vojnik pri Celju. Prosvetno društvo bo igralo v nedeljo, 30. jan., ob 3 popoldne v posojilnici dvorani v Vojniku misijonsko igro »Tri modrosti starega Vanga«. Dejanje se godi na Kitajskem v času boksarske vstaje. Igralci nastopijo v kitajskih oblekah, kar bo gotovo novost za naš kraj. Vabimo vse prijatelje katoliške prosvete, da se igre udeležijo.

Weekend-kolonija

Jadranske straže

V STROŽANCU PRI SPLITU

Jadranska straža ustanovi v Strožancu blizu Splita (8,5 km od Omiša) naselje za letovanje, v katerem se zgradi 31 hiš z eno, dvema ali tremi sobami ter pritlikinami. Vrh tega se zgradi tudi hiša za čuvaja. Hiše se zgrade iz kamna v dalmatinskem slogu, pokrite bodo z žlebakami ali ploščami in oskrbljene z vsem modernim komfortom (vodovod, W. C., tuš, kanalizacija, električna luč) ter vrtom, poleg velikega kompleksa sveta za skupno porabo, ki bo delno zasajen.

Lega naselja je zavarovana proti vsem vetrovom in se nahaja na lepi naravni obali z lastno plažo. Zelo ugodna in večkratna avto-zveza s Splitom.

Cena hiše približno Din 36.000— do 72.000—.

Gg. zainteresirane naj se zaradi podrobnih podatkov obrnejo na

Javni odbor „Jadranske straže“ v Splitu.

KINO SLOGA

Razkošna in zabavna Bolvaryjeva opereta:

Ne morem se ti upreti!

V glavni vlogi: Anny Ondra in Hans Sönnker. Dve uri pr srčne zabave in smeja! Najnovejši žurnal: Dr. Stojadinovič v Berlinu.

Predstave danes ob 15., 17., 19. in 21. ur. Dopoldnaska predstava ob 10:30 odpade!

Njen spomin bo nam vsem svet, njena duša pa naj v miru počiva! Koroški rojak.

PO SLOVENSKI DOMOVINI

Pogreb svetnika M. Rebolja

V Št. Vidu pri Vipavi je — kakor smo poročali — 16. januarja t. l. po enoletnem bolehanju umrl upokojeni župnik, častni konzistorijalni svetnik tržaške škofije, biseromašnik Matej Rebolj v visoki starosti 97 let in 4 mesece. Bil je zadnji čas najstarejši slovenski duhovnik: vrstnik pokojnega prelata Toma Zupana in svoječasi dijaški instruktor pokojnega nadškofa dr. Jegliča.

Sentvidci, ki se je blagi pokojni gospod pred 15 leti med njimi naselil in se tako zadovoljnega tu počutil, so se že pripravljali, kako bodo prihodnje leto slovesno obhajali njegovo železno mašo. Pa Bog je hotel drugače in je dobrega gospoda svetnika, svojega zvestega služabnika, poklical že prej k Sebi.

Kakor ob biserni maši v decembru l. 1929. je vipavsko, zlasti šentvidsko ljudstvo pokazalo tudi zdaj svoje izredno veliko spoštovanje in ljubezen do blagega pokojnega. Umrlemu so peli ne le šentvidski zvonovi, ampak tudi po vseh bližnjih gornjevipavskih, podnanskih župnijah. Na mrtvaškem odru je ležal v zadnja leta od sedanjega skrbnega in vnetega župnika Janeza Kovača prenovljenem župnišču, in sicer v prostorni družbeni in pevski dvorani, kamor so ga hodili kropiti in zanj moliti domačini, kakor tudi iz drugih bližnjih in daljnih krajev. Slovesen pogreb s pogrebno mašo in cerkvenim govorom je bil 18. januarja ob desetih. Oboje je opravil vipavski dekan Ignacij Breitenberger. G. dekan je govoril pokojnemu g. svetniku tudi na biserni maši. Pri pogrebni maši, kakor tudi na biserni je orgel šentvidski rojak megr. Stanko Premrl. Pevci, deloma domači moški in mešani zbor, deloma moški zbor z Goč, deloma združeni pevci iz več župnij, so pri pogrebu zelo zapeli več nagrobnic, med njimi Gallusovo »Glejte, kako umira pravičnik, ki ga je bel šentvidski mešani zbor, ter Mendelssohnov »Beati mortui«, ki so ga peli v slovenskem prevodu Gočani. Petje je bilo dostojno in vzpodbudno, posebno pozornost so vzbujali Gočani, ki imajo boljši pevski material in zelo zmogljiva, strogega povodila. Spreved sam je bil veličasten; bil je izrazito verska manifestacija, kako globoko pojmuje ljudstvo poklic in delo katoliškega duhovništva. V sprevedu je šlo 450 parov, t. j. 900 oseb, kar je za župnijo s 1900 dušami gotovo precej. Duhovnikov je bilo 17. Pogreba se je udeležila tudi lokalna civilna gospoška.

Pokojni g. svetnik Rebolj je deloval kot vnet dušni pastir 53 let v Istri med tamošnjimi Slovenci in Hrvati. Kot kaplan v Sovinjaklu, Lovranu, kjer mu je bil župnik poznejši tržaški škof Sterk, v Klani in v Slivju. Od l. 1888. do 1922. je bil župnik v Truskih nad Koprom. Kot škofje so bili njegovi predstojniki: Legat, Dobrila, Glavina, Sterk, Nagl, Karlin in Bartolomassi. Tudi škof Fogar mu je bil zelo naklonjen. Iz Truskih je prišel — čeprav Gorenjec — v pokoj v Št. Vid pri Vipavi. Kraj in ljudstvo sta se mu tako priljubila, da je ostal tu do smrti. Pred smrtjo je blagoslovil svoje sobrate, izredno župnika Kovača, ki ju je vezalo posebno prijateljstvo in ki ga je pokojni imenoval svojega angela varuha, blagoslovljavljaj Vipavce, zlasti svoje drage Sentvidce. Pokojni gospod je bil zlata duša, vsem dober, z vsemi prijazen, za vsako uslugo hvaležen; preprost kot otrok, reden in točen kot ura. Izborjen duhovnik, moder mož in svetovalec. Zlata in srebra ni zbiral, ne zapustil; kar je imel, je še za življenja lepo porazdelil. Naj bo sedaj v večnosti deležen pri Bogu najobilnejšega plačila! Med nami pa bo živel in ostal v najlepšem in najsvetlejšem spominu.

Gozdarski vestnik

Zivo in intenzivno delovanje na vseh področjih, ki ga že nekaj časa izkazuje Maribor, ta znamenita obmejna postojanka, bo jutri prejelo novo tehtno pričevanje tega lepega slovesa. V Mariboru bo namreč izšel nov mesečnik, ki bo posegel na

gospodarsko polje. Postavil se je v službo slovenskega gozda in vsega mnogovrstnega dela ob njem, vsem perečim stranem tega velikega kompleksnega vprašanja, v službo dela, ki na drugi strani bistveno zadeva eksistenčna vprašanja predvsem slovenskega srednjega in malega človeka, in ki ni nič manj važno za podjetnika, gozdnega industrijaleca, lesnega trgovca in ostale, ki se bavijo z gozdom in njegovo proizvodnjo.

Slovenska gozdarska literatura je siromašna. Lista pa, ki bi se s tem pečal, doslej še sploh nismo poznali. In vendar je močno kriči potreba po vzgoji in pouku, ki naj usposobi prizadele za pravilno ravnanje z gozdovi. Nujna je ta zadeva za zaračun tega, ker se večina naših gozdom nahaja v slabem stanju, ker nam gre sleherno leto v izgubo ogromna vrednost in količina. Popraviti neizmerno vodstvo gozdne proizvodnje in gozdnega gojenja je prva pereča naloga, na drugi strani pa potrebujemo tudi točnih in objektivnih obvestil, ki bi bile zadosti hitre in aktualne in prav tako tudi zanesljive. Vse te vrzeli izpolniti si je postavil za nalogo novi mesečnik. Ker podobnega glasila še nismo imeli, predstavlja torej to dejanje razširjenje našega kulturnega področja, upoštevajoč gozdarsko literaturo, ki ne bo samo priložnostna in slučajna in ki bo znatno služila večanju splošne prosvete in tako pridelala svoj delež blagostanju našega človeka. »Gozdarski vestnik« bo mesečnik za gozdarstvo, lesno industrijo in lesno trgovino. Izdaja ga konzorcij, čigar predstavnik je podružnica jugoslovanske gozdarskega združenja, urednik lista pa je inž. Stanko Sotošek, profesor na državni nižji gozdarski šoli v Mariboru ter svetnik gozdarske zbornice.

Tako imamo zagotovilo, da bo list v varnih in neodvisnih rokah, prav tako pa, kar je tudi zelo važno, da ga bodo vodili strokovnjaki v gozdarskih zadevah. S tem ima list zagotovljeno primerno višino in vrednost. V prvi vrsti bo odlični pomočnik in svetovalec našim kmečkim in gozdnim posestnikom. Ti imajo sicer že mnogo gospodarske literature na razpolago, toda v prvi vrsti se ta nanaša na poljedelstvo in deloma na živinorejo. O gozdarstvu pa doslej nikjer ni bilo dosti govora. Po večini tudi noben posestnik povpraševal ni po tem, saj se zmerom leži v ospredju stari nazor, da gozd raste sam od sebe in zato ni treba nobene skrbi in nobenega opravljanja. Prav tako ni imelo niti naše gozdarske osebje primerne gozdarstva, ki bi ga vodil v stik z vprašanji dejanskega položaja in dejanskih potreb in ki bi mu pokazal na pravilno rešitev in poti v vsakem oziru. Dnevno časopisje seveda ne utegne posvetiti kaj več pažnje specialnim področjem, kakršno je gozdarsko, pa tako tudi naši lesni trgovci in z njimi lesni industriji niso imeli ničesar, kar bi jih v zadostni meri obveščalo o konjunkturi in ostalih stvareh lesne trgovine in industrije. Veem tem bo odslej laže ravnati ter bodo v stanu, da pravilno presodijo položaj in stanje našega gozdarstva in njegovih potreb. Nič manj dobrodošel ne bo list gozdnim in lesnim delavcem, prav tako lovcem, predvsem pa prosvetnim društvom in vzgojiteljem, da bodo lahko obrabljali pozornost in privlačili k pravilnemu vrednotenju in cenitvi naše največje prirodne gospodarske dobrine: gozda. Mnogo primerne gradiva bodo našli v gozdarskem vestniku tudi vsi prijatelji prirode in bi bilo čisto umestno, da pomislijo nanj planinske kočice in letoviški domovi.

Mesečnik, kakršen je pri nas že nujen potreben, bo gotovo naletel na odziv in na pozornost in prav tako tudi na razumevanje vseh činiteljev v tisti meri, kakor jo zasluži. Slovensko gozdarstvo pa je storilo velik korak v napreduku in izpričalo, da stoji na sodobni višini in na lastnih nogah. Saj se tako teoretska izobrazba, ki so jo gozdarji prinesli od drugod, ko lastne najvišje šole o tej stvari nimamo, izpolnjuje ter kritično prireja in podreja potrebam in izkustvenim danostim naše lastne zemlje in njenih možnosti.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

Višnja gora

Umrli je 21. t. m., kakor smo že na kratko poročali, na svojem gradu pri Višnji gori baronica Rozalija Codelli, mati barona na Kodeljevem. Dočakala je starost 86 let. Ona je zadnja potomka iz baronske rodbine Taufferer, iz katere je bil rojen stiški opat baron Taufferer, ki je umrl za časa cesarja Jožefa II. ki je razpustil mnogo samostanov, tudi stiškega. — Baronica je bila naobrazena gospa, znala je več jezikov. V mlajših letih je prepotovala Evropo in Afriko. Bila je tudi verna; od svoje mladosti do onemoglosti starosti je krenila v cerkev, dokler so jo noge nesle. Do cerkve je bila radodarna. Bog ji bodi plačnik! Umrli je, previdna s av zakramenti. Njen grad, sedaj last njenega sina barona na Kodeljevem, ima lepo lego s krasnim naravnim parkom; bil bi zelo primeren za kak sanatorij, ker ima Višnja gora zelo zdravo okolico.

Središče ob Dravi

Fantovski odsek zelo živahno deluje. Fantje so ei uredili v društveni sobi tudi čitalnico, kjer imajo nad 20 časopisov in revij na razpolago, da poglabijo in širijo svojo izobrazbo.

Pevski zbor bo imel v nedeljo, 23. jan. ob 7 zvečer v društvenem domu prireditve z lepim sporedom. Med drugim uprizori tudi šaljivo igro »Če sta dva...«

Zaporie

V Zadrudnem domu bo drevi ob pol 7 predaval o današnji Rusiji bivši vojni ujetnik, ki se je vrnil v domovino šele pred dobrimi dvema mesecema. Jelenc Andrej iz Zavrha pri Smledniku. Vse, ki žele čiste resnice o tej deželi in ki jo pri nas še vedno nekateri le preveč hvalijo — v mislih imamo namreč njeno upravo — vabimo, da se predavanja gotovo udeležijo!

Radeče pri Zidanem mostu

Prosvetno društvo »Kmetiška knjižnica« je pripravila za danes popoldne lepo in poučno igro »Dobrava«. Predstava bo v dvorani Narodnega doma ob pol štiri. Kdor bi rad videl trpljenje in boje kmetov za svojo posest onstran naših meja, naj pride.

Občni zbor glasbenega društva »Savski vale« je danes popoldne ob dveh v društveni dvorani v novem domu. Vabljeni vsi redni in podporni člani ter dobrotniki novega doma.

Jesenice

Kino Krekov dom predvaja danes ob pol 3 in 8 zvečer, ter v ponedeljek, 24. t. m., ob 8 zvečer dvojni spored — dva vefilma. Prvi film v režiji Willy Forsta »Burgteater«, v glavni vlogi Werner Kraus, Hans Moser, Olga Čehova. Drugi film »K novim obalam« z glasovito švedsko umetnico »Zarah Leander«, Willy Birgel in še drugi umetniki. Za dodatek Foxov tehnik.

Kranj

Socialni tečaj v Kranju. Pod okriljem Prosvetnega društva v Kranju bo v dvorani Ljudskega doma socialni tečaj, in sicer: V četrtek, 27. januarja, ob 8. zvečer: 1. Socializem in krščanstvo. 2. Papeške okrožnice in ml. — V nedeljo, 30. januarja, ob 9. dopoldne: 1. Gospodarske in socialne razmere v Rusiji. 2. Socialna zakonodaja pri nas. — Na Srečnico, 2. februarja, ob 9. dopoldne: 1. Naše socialno gospodarsko delo. 2. Naša strokovna organizacija. — Udeležba za člane fantovskih in dekliških odsekov in za člane delavske katoliške akcije obvezna.

V včerajšnjem poročilu o smrti g. Gundarja Jožefa se je vrnila pomota. Sin pokojnika gosp. Hinko je prometnik na postaji Grobelno in ne postajenačelnik, kakor smo navedli. Na njegovo željo to popravljamo.

Smrtina kosa. V petek je umrl na Hujah št. 1 23 letni posestniški sin Grašič Jožef. Pokojnik je bil do lanskega Velikega šmarna poln zdravja in moči, bil pa je tudi varčen in priden, kar priča dejstvo, da si je do takrat, ko je šel k vojakom, prištelil za hišico, katero je kupil v Britofu. Pri

vojaki se je prehladil in dobil zavrtno bolezen, ki ga kljub zdravniški oskrbi ni več zapustila in mu v najlepših letih izkopal prezgodnji grob. — Naj v miru počiva!

Novi most čez Kokro še ni sposoben za tovorni promet. Ker se mnogi vzniki in avtomobilisti pripeljejo do novega mostu, misleč, da je ta že sposoben za tovorni promet, opozarjamo, da še ni dovolj na novi most urejen niti s Strossmajerjevega trga, niti na bujanski strani. Most je odprt zaenkrat samo za pešce.

Prosvetno društvo v Hrastju uprizori danes, 23. jan., ob 3. popoldne v Društvenem domu v Hrastju veseligr »Lesena peč«.

Črnomelj

Umrli je v noči od petka na soboto v starosti 75 let, splošno znana in pri vseh priljubljena gospa Karolina Sprajcer, solastnica znane stare gostilne pri »Treh mašencah«. Pokojnica je bila vsem lep zgradbeni dobroneta, njeno dobro srce je bilo do zadnjega odprto vsem revežem, hkrati pa je bila vzor katoliške slovenske žene. Z obilnimi darovi je pomagala, kjerkoli je bilo potreba. Pokopali jo bodo danes ob 3 popoldne. Naj ji sveti večna luč! Žalujemo naše iskreno sožalje!

Radio

Programi Radio Ljubljana

Nedelja, 23. januarja: 8 Oddelek godbe »Sloga« — 9 Napovedi in poročila — 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve — 9.45 Verski govor (prior Valerian Učak) — 10 Glasbeni drobci. Na kitaro igra g. Filip Bernard, vmes solist! na ploščah — 11 Otroška ura: Teta Marička kramlja in prepeva — 11.30 Koncert Rad. orkestra — 13 Napovedi — 13.20 Trboveljski jazz-kvartet — 16 Za zabavo in za ples (plošče) — 17 Kmetiška ura: Silnovci in parkljeva (dr. Zibert Simon) — 17.20 Poročila o tržnih cenah — 17.30 Slovenske narodne. Sodelujejo: g. Dragica Sokova, gđ. Polka Rupnikova, g. Volko Kos in Ivan Berlot. Radijski orkester in pl. — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Sv. Sava — prvi duhovnik, prosvetitelj in državnik (Branislav Doni, novinar) — 20 Prenos iz ljubljanske opere: Foerster: »Gorenjski slavlček« v odmoru: Napovedi in poročila

Ponedeljek, 24. januarja: 12 Angleški skladatelji (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Operetni venčki (plošče) — 18 Zdravniška ura: Zle tvorbe (g. dr. Anton Breclj) — 18.20 Wagner: Rienzi, avvertura (plošče) — 18.40 Umetnostni spomeniki Notranjske (dr. Marjan Marolt) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: O Ivana Gunduliču (ob priliki 300-letnice smrti), dr. Ljubo Vojnovič — 19.50 Zanimivosti — 20 Slavnostni večer v spomin 60-letnice Otona Zupandčiča. Sodelujejo: g. Pavla Lovčičova, g. prof. Fr. Koblar (uvodna beseda, člani Nar. gled. (recitalne) in Rad. orkester — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Prenos lahke glasbe iz kavarne »Nebotičnik«.

Drugi programi

Nedelja, 23. januarja: Belgrad: 20 Veliki orkester, 20.30 Pester program, 22.45 Plesna glasba — Zagreb: 20 Koncert Sterleta, 21 Lahka glasba, 22.20 Plesna gl. — Dunaj: 19.30 Balade, 20.05 Avstrija v pesmi in glasbi (vojaška godba in orkester), 22.45 Plesna glasba — Budimpešta: 20 Igra, 22 Cigan, orkester, 23 Plesna gl. — Trst-Milan: 17 Sinfon. koncert, 21 Leharjeva opereta »Graf Luksemburški« — Rim-Bari: 17 Ork. konc., 20.30 Pesta glasba, 22.10 Zbor, 22.45 Plesna glasba — Praga: 20.05 Filharmonični konc., 22.35 Jazz — Varšava: 19.35 Slaveni umetniki na plošči, 22.15 Zabavni program — Berlin: 19.25 Madžarska vojaška godba, 20 Stari nupovi in skladbe — Königsberg: 19.10 Koncert v prid zimski pomoči — Vratislava: 19.10 Vojška godba — Lipsko: 20 Heubergerjeva opereta »Operni ples« (izvaja državna filharmonija) — Köln: 19.05 Klavir, 20 Auberjeva komična opera »Fra Diavolo« — Frankfurt: 20 Operetna glasba — Stuttgart: 19.10 Puccinijeva glasba — Sottens: 20.10 Mozartova sonata in fantazija, 21.30 Mozartova opera »Figarova svatba« — Strasbourg: 21.30 Gannejeva komična opera »Flavijet Janez«.

Ponedeljek, 24. januarja: Belgrad: 20 Prenos komedije iz gledališča — Zagreb: 20 Komorni konc., 21.30 Lahka glasba, 22.20 Plesna glasba — Dunaj: 19.35 Prenos sinf. konc. iz Grada. 20.10 Zabavna glasba, 21.15 Nar. pesmi, 21.45 Ork. konc. — Budimpešta: 19.15 Ork. konc., 20.30 Pozabljena madžarska glasba, 22.10 Jazz, 23.05 Puccinijev konc. — Trst-Milan: 17.15 Plesna gl. — Rim-Bari: 17.15 Ork. konc., 21 Sinfon. konc., 22.10 Izbrane pesmi, 22.45 Plesna gl. — Varna: 20.10 Nar. glasba, 21 Plesna glasba, 22 Sinfon. konc. — Berlin: 19.10 Sekstet, 20 Citre in harmonika, 21 Operni konc. — Lipsko: 19.10 Vojška pesmi, 20 Iz nemških in italijan. oper — Monakovo: 20 Plesna glasba, 21.10 Beethovnov godalni kvartet — Strasbourg: 21.30 Gledališki prenos iz Pariza.

Samo nekaj dni trajajo naši

BELI DNEVI

Neveste, gosposdinje, izrabite izredno priliko, dokler je še čas! — Za primer nekaj naših cen:

Belo blago:

Bela kontenina, dobra	Din 4.75
Sifon, trpežen, širina 80 cm	6.75
Fini sifon, širina 80 cm	7.75
Kontenina, izredno močna	8.50
Batist sifon, širina 80 cm	9.75
Sifon »Lilija«, širina 80 cm	10.—

Za rjuhe:

Bela kontenina 150 cm	Din 12.—
Bela kontenina, 150 cm, zelo dobra	17.—
Izredno močna kontenina, 150 cm šir.	19.—
Sifon, 150 cm širok, zelo fin	22.—
Platno, širina 150 cm, najmočnejše	27.—

Za kapne:

Bela kontenina, 180 cm, zelo močna	Din 21.—
Sifon, širina 180 cm, zelo fin	25.—
Platno, izredno močno, širina 180 cm	27.50
Macco sifon, širina 180 cm, najfinejši	30.—
Izredno trpežna kontenina, šir 200 cm, i. t. d.	30.—

Pri odjemu celega kosa belega blaga še poseben popust!

Brisače in prti:

Frotirke, male	Din 3.25
Frotirke, večje	4.75
Frotirke, vel. 0.75 x 40 cm	6.75

Frotirke, vel. 0.50 x 100 cm	10.—
Frotirke, vel. 0.50 x 110 cm	17.50
Frotirke, vel. 0.55 x 125 cm	21.50
Frotirke, vel. 0.60 x 130 cm	24.—
Frotirke, vel. 0.65 x 140 cm	29.—

Za stalnost bare jamčimo!

Blago za brisače, jako dobro	Din 5.50
Modro blago za brisače, močno	7.—
Damast, bel, za brisače	8.—
Pike za brisače, zelo trpežen	8.50
Blago za prte, širina 130 cm	
(beli ali barvasti)	19.—
Blago za prte, belo, širina 140 cm	22.—
Panama prti, stalnih barv, komad	26.—
Karirasti prti (zelo lepi) komad	29.—
Servijeti, beli, komad	5.75
Kuhinjske krpe, komad	4.—
Kuhinjske krpe, platnene, komad	7.50

Prešite odeje:

Prešite odeje, klotaste, strojno delo	Din 80.—
Prešite odeje, klotaste, ročno delo	85.—
Prešite odeje, klotaste, boljše	125.—
Prešite odeje, brokat-klot	165.—
Prešite odeje, svilene	225.—
Prešite odeje, svilene z najfinejšo vato	258.—

Gradl za madrace:

Gradl za madrace, šir. 120 cm (nav.)	Din 11.50
Gradl za madrace, šir. 120 cm, dober	16.—

Gradl za madrace, širina 120 cm, zelo trpežen	Din 19.—
Damast gradl za madrace 120 cm	19.50
Satin gradl za madrace 120 cm, zelo priporočljiv	23.—
Damast gradl, najboljši 120 cm širok	29.—

Razno:

Inlet za perje, širina 80 cm	Din 9.75
Macco inlet 80 cm	16.—
Inlet, širina 120 cm	16.—
Macco inlet, 120 cm širina	19.—
Inlet za perje, najboljši	26.—
Gradl za moške spodnje hlače	9.50
Marine gradl za moške spodnje hlače	11.50
Atlasgradl za posteljino, širina 80 cm	12.50
Atlasgradl za posteljino, širina 80 cm, najboljši	15.50
Atlasgradl za posteljino, šir. 120 cm, najboljši	22.—
Klot za prešite odeje, barvasti	17.—
Klot za prešite odeje, macco	22.—
Klot za prešite odeje, najboljši macco	24.—
Brokat klot za prešite odeje	36.—
Brokat svila za prešite odeje, najboljša	58.—
Oksford za moške srajce	Din 5.50 in 9.—
Fini puplin za moške srajce	11.— in 17.—
Puplin za damsko perilo	9.75
Svila za damsko perilo	15.50

MANUFAKTURA LJUBLJANA

KOMANDITNA DRUŽBA

Mestni trg 17

Strankam izven Ljubljane pošljemo po želji brezplačno vzorce, vendar pa prosimo za navedbo blaga, ki Vas zanima.

KULTURA

Ob šestdesetletnici Otona Župančiča



Redki so pri nas resnični pesniki, ki doživijo v polni plodnosti šestdesetletnico življenja. Kette, Murn, Cankar so se že davno odtrgali od štiripe-
resne detelje, ki so jo tvorili v svoji mladosti, v prvem razpetju svojih pesniških sil z Otonom Župančičem. Danes jih družijo grob pri sv. Križu, kjer se je umirilo hrepenenje srce utemeljiteljev slovenske moderne ob koncu stoletja, njih, ki so začeli z knjižno revolucijo devetdesetih let. Edino Otonu Župančiču je bilo dano razviti se v svoj vrh in doživeti življenjski jubilej, ki je redek med slovenskimi pesniki. Danes se doživlja svoje šestdesetletnice kot najbolj priznani pesnik, živeč med nami, in kot mojster slovenske besede, ki jo pozna do najtanjih finis in najglobokih studen-
cev. Ob šestdesetletnici je deležen časti, da je postal prvi izmed slovenskih umetnikov član Slo-
venske akademije znanosti in umetnosti, prvi slo-
venski akademik umetniškega razreda, kateremu je bilo tako dano, da organizira naš najvišji umet-
niški forum. Pa ne samo doma, kjer je predsednik pred vsem svetom priznanega in drugim narodom povsem enakovrednega PEN-kluba, temveč tudi pred tujino je dosegel odlikovanje, da je prav za svoj 60. rojstni dan bil imenovan za častnega člana londonskega centra PEN-kluba, dosegel tako čast, ki jo z njim deli samo še en Jugoslovani: srbski pesnik Jovan Dučić, ter se tako uvrstil med številne izbranice iz vsega sveta, cirka 50 po številu, ki predstavljajo najvišje umetniške vred-
note današnje svetovne leposlovne kulture. Tako je Oton Župančič zrastle v svetovnega predstavi-
nika slovenskega pesništva ter tako že za življenja prevzel poslanstvo svojega davnega druga po po-
klicu Prešerna: ponesti v svet slavo slovenskega imena.

Sicer pa je Župančič čisto drugačen, da, na-
sproten tip pesnika, kakor pa je bil France Preš-
eren. Če je bil Prešeren ves človek, preprost in
elementaren, ves pesnik pekla in neba v sre-
čnem človekovem, ves vdan življenju in njega neiz-
prosnim usodi, ki ga je tepla in pod katero roko je
pelo strlo srce kot struna miloželne pesmi, tople
in krvave od živga srca, ves brez umetniženja in
krasnorečja, ves pogreznjen v borbo ideala z re-
alnostjo — je Župančič ves umetnik, ves zamak-
njen v leso in blesk besede, v kult umetniškega
navdiha, kateremu se predaja z vso zavestjo nad-
vrednosti umetniškega poslanstva, ves svetel in
razvihan od bliske ustvarjalne sile

Lepa je Župančičeva pesniška žetev: začel je
v »Vrtcu« in »Domu in svetu« in plod tega dela je
bila prva njegova mladinska zbirka »Pisanice«, ki
pa je zdaj bolj pozabljena, kakor pa bi zaslužila;
le malo pesmi iz nje je rešenih zdaj v Zbranih
episih. Iz epičnih balad v smislu Askerčeve tradi-
cije je z novo pesniško zbirko »Čaša opojnosti«
pomagal ustvariti slovensko moderno umetnostno
revolucijo obenem s svojimi pesniškimi prijatelji:
leto 1899 pomeni pri nas prelom s staro klasično
poetiko ter starih realističnih opisnim in didak-
tičnim pesništvo ter rojstvo novega svobodnega
verzja in čustvene sproščenosti. Ta zbirka ki vse
dih mladostno objektivnost neuravnovešenega, proti
vsaki morali borečega se in deloma celo frivolnega
poeta, je pravi odraz tedanje evropske dekadence,
pisana na Dunaju v območju moderne struje,
ki je vplivana po naturalizmu in prenasršena »ab-
solutističnih večerov« vzbudila sicer novo romantiko,
toda romantiko čutov in psihičnih draži. Ta zbirka
je obenem tudi največji izraz Župančičeve erotike,
lahke in objektivne ter ima zbirka danes večji rela-
tivni pomen kot najčistejši literarno zgodovinski
zgled slovenske dekadence kakor pa absolutno pe-
sniško vrednost. Toda že z naslednjo zbirko »Čez

plan« se je iz velemest približal slovenski zemlji
in njeni lepoti, zaverovan v tostransko življenje
in v moč duha ter v svoje lastno pesniško poslan-
stvo, v kult pesnika, ki je tedaj bil simbol duhov-
nega pojmovanja kulture (tudi Cankar in njegovi
umetniki!). S to zbirko je stopil na čelo slovenskih
pesnikov in ostal na najvidnejšem mestu do danes.
S pesniško zbirko »Samogovori« pa je dosegel vrh
svojega pesniškega razvoja pred vojno ter postavil
z njo v naši književnosti spomenik zrele umetnosti,
evropsko visoke in miselno globoke ter umetnostno
izbrušene do zadnjega leska. V njej je izšla tudi
njegova »Prebujenje«, »Z vlakom«, najznačilnejše
pesmi za njegovo umetnostno ustvarjanje: močna
misel z vso plastiko ponazorjena, patos besede in
močna metafora, dinamika in čudovito slikanje oko-
lja (Ljubljana na pr. in planin), toda le rahlo, rahlo
se dotikajoča osebne človeške usode, ki zanika pred
preobloženostjo pesniškega bogastva. S to zbirko
je Župančič najgloblje izrazil svojo samoumetnost
(Umetnik in žena) izpričal neverjetno estetsko kul-
turo, kakor jih poznam malo v svetovni literaturi.
Njegova himna »Duma« se je uvrstila med največje
slovenske pesniške ustvaritve, potrjujoča ob kozmo-
politizmu strastno ljubezen do domače slovenske
zemlje in nje boli.

Svojevratno podoba je pokazal Župančič med
svetovno vojno, ko je bil med drugim tudi urednik
»Ljubljanskega zvonca«: med največjim hrumenjem
sovražstva je pisal ob svoji družini preproste otroške
pesmi, ki spadajo gotovo med najlepše bisere nje-
gove poezije ter po Levstiku zopet enkrat med kla-
sično mladinsko književnost, namreč »Cicibanec«, ki
je postal sedaj že simbol ter bil preveden na er-
skohrvaški in češki jezik ter še drugam. Obenem
s »Cicibanom«, najlepšo mladinsko pesniško knjigo,
je napisal »Sto ugank«, sto krasnih pesniških me-
tafor-prispodob, s katerimi je dokazal, da je pe-
sniški svet v svojem bistvu svet otroško sveže fan-
tazije. Njegova visoka umetnost pa je tedaj zorela
značilni svoji zbirki »V zarje Vidovec«, s katero je
v času najusodnejšega zgodovinskega preloma naše

domovine, ko se je bil boj za novo državo, stal z
vso pesniško silo in avtoriteto na strani majniške
deklaracije ter napisal najmočnejše naše politične
pesmi kot so »Naše pismo«, »Tuji moč«, »Zemlje-
vid«, zlasti pa »Naša beseda«, slavospev slovenski
besedi, Kreku itd. Ta zbirka je poleg Cankarjevih
»Podob iz sanj« in Finžgarjeve »Prerokovanec« naj-
tehtnejši pesniški dokument vojnega časa in poli-
tičnih razmer ob prevratu pri nas. Po vojni je na-
pisal še veliko romantično tragedijo v verzih »Ve-
roniko Deseniško«, kjer se je v novi luči uveljavila
zopet vsa njegova blesteča umetnost. Dočim je tra-
gledija sama ostala precej na površju samo estet-
skega dojemanja, O »Veroniki Deseniški« smo že
včeraj prinesli izčrpnije poročilo. Povojna leta so
bila bolj leta zbiranja pesniške žetve (antologije
— dve izdaji, »Mlada pot«, »Naša beseda«, Zbrani
spisi I—IV), pa tudi izvirnega ustvarjanja, ki se
je kazalo v fragmentu nove komedije, v pesmih z
našega Primorja, zlasti pa z »Ostrinec«, izbru-
šenimi pesniškimi domisleki, o katerih upamo, da
bodo nekoč dozorili v posebno zbirko, ki bo dopol-
nila Župančičevo pesniško podobo.

Ne bila bi pa ta podoba popolna, če ne bi ime-
novali ob tej priliki tudi Župančičovo mojstrstvo
v prevajanju: z njegovim peresom je klasično pre-
veden k nam nesmrtni genij Shakespeare, po sodbi
Angležev resnično kongenialno, preveden je deloma
Puškin, ter poslovenjeni klasiki zapadnih literatur:
Dickens, Galsworthy, Chesterton, Merimee, Flau-
bert, Balzac, Lope de Vega, Daudet, France, Flaer-
thy itd. itd. V teh prevodih je Župančič postavil
novo prvenstvo ter se postavil na čelo slovenskih
prevajalcev in mojstrov slovenske besede.

Tak stoji pred nami Župančič ob svoji šestde-
setletnici. Blesteč pesnik, ki zamami človekovo du-
šo in jo dvigne v svet duha, v svet lepote, ki jo čuti
in odkriva v stvarstvu kot malokdo. Župančič je
realist, človek tozemskega in tukajšnjih lepot, zato
nima religioznih pesmi, dasi je njegova poezija bo-
gata na katoliških simbolih, ki jih jemlje včasih na
meji dovoljenega (obhajilo v Veroniki) le kot pe-
sniški ornament. Po svetovnem nazoru je agnostik
ter celo v nekaterih pesmih katolištvu zelo naspro-
ten (Vizija, Otroci molijo, Ob Kvarneru, Bog itd.).
Povsod pa je pesnik, največji naš živi pesnik, moj-
ster slovenske besede in slovenske notranje moči,
je kljub vsemu nagibanju za tokom Save. td.

„O Vrba, srečna draga vas domača, kjer hiša mojega stoji očeta!“



Prešernova rojstna hiša na Vrbi.

Kakor vsak pesnik mora biti vreden svojega
naroda, tako mora tudi narod biti vreden pesnikov,
ki slavo njegovega imena nosijo širom v svet.
Človek pošlje po svetu od naroda do naroda in
povsod mu kažejo vsi kazipoti mesta, kjer so ži-
veli njihovi geniji. Hiše, kjer so se rodili, so
narodna last, v največji časti in mesto ro-
manj čestilec njihovega imena. Vsak narod se za-
veda, da: »V njih delih živel narod sam bo večni!«
Tega se je treba zavedati! Zaveda narodne dol-
žnosti je, da se z vso pieteto ohrani vse, kar spo-
minja na velike prednike in kar more našemu času
in našim ljudem čim bolj približati narodnega ge-
nija.

Stoji, da je bil eden največjih Slovencev, ves
prežet z ljubeznijo do naroda in slovenstva, do
slovenske besede in domače hiše, Prešeren,
največji naš pesnik in utemeljitelj slovenskega kul-
turnega programa, na katerem stoji poznejša naša
kulturna stavba. Ali pa imamo zbrano vse, kar
smo po njem — človeku mogli rešiti? Kam naj
povedemo številne izletnike in tuje, ki bi radi vi-
deli zibelko naših genijev? V hišo, kjer gnezdi-
jo že rodovi in rodovi in kjer dobra in junaka slo-
venska mati vzgaja številno rodovino, ki kljub vse-
mu spoštovanju do rojstnega doma pesnikovega
ne more vzdrževati hiše v takim stanju in vedno
na razpolago tujim očem, kakor bi taka hiša za-
služila? S čudno pieteto, kateri moramo biti hval-
ležni, se je ohranila Prešernova rojstna hiša še v
skoraj povsem taki obliki, kakor je bila za časa
rojstva velikega našega pesnika. »O Vrba, srečna
draga vas domača, kjer hiša mojega stoji očeta!«

V borbi za svoje slovenstvo, ki ga hočemo ne
samo ohraniti, temveč celo krepiti kljub vsem
»jeznim viharjem« se moramo z vso navezanostjo
okleniti naših svetih krajev, odkoder so izšli obli-
kovatelji naše slovenske duše. Predvsem mladina,
»naš up«, se mora vneti in navdušiti za slovensko
kulturno delo ob ognjiščih naših mož, ki so iz
nič ustvarili našemu narodu kulturo. Slovenci ni-
mamo plemstva, komaj v zadnjih desetletjih smo se
začeli razvijati v malomeščanstvo: vsak naš mešan
je bil še v prvem rodu nazaj kmet in naša kul-
tura, bogastvo, na katerega smo v resnici ponosni,
in v katero edino še upamo, da nas more ohrani-
ti, je izšla iz kmečkih domov, podobni
temu Prešernovemu pod kamnitim Stolom.

Kar mož nebesa so poslala,
da večnih nas otmo grobov,

vse mati kmečka je zibala,
iz kmečkih so izšli domov.

Tako je Gregorčič proslavil slovensko kmečko
hišo, zibelko prerojenega slovenstva. In kakor je
Prešeren pesnik simbol tega preporeka, tako naj
bo njegova rojstna hiša simbol vseh tistih sloven-
skih kmečkih hiš, ki so rodile Slovencev njih na-
rodne in kulturne voditelje. In Prešernova hiša to
čast tudi zasluži. Malo je bilo tako »prešernih«
kmečkih domov, kakor Ribičev v Vrbi, ki je
nosil tudi številko 1, prvo v vasi! S svojimi
koreninami sega daleč nazaj v preteklost, prof.
Kidrič ga je zasledoval daleč nazaj v 15. stoletje.
Da, niti enega slovenskega kulturnega doma v vsej
Sloveniji dozdaj ne poznamo, iz katerega bi izšlo
toliko izobražencev, kakor iz Prešernovega doma
na Vrbi! Ze zato zasluži vsenarodno odliko. Do
Prešernovih časov je iz nje izšlo 22 duhovnikov,
in še danes ima današnji rod duhovnikov v sebi.
Drugi pa so bili odlični pravniki, da, celo gene-

rali, in pesniki: že pred Prešernom sta iz te
hiše izšla dva duhovnika — pesnika — eden celo
»poeta laureatus« (okronani pesnik), ki pa sta po
šegi tedanjih izobražencev pela — v latinskem je-
ziku. »Njih korenina je bila kmečka mnogo sadov
pa je šlo med svet in izkazali so se korenine
prave«, pravi prof. Dolenc. Toda zaslovela pa je
hiša šele po Francu Prešernu, doktorju prava in
advokatu v Kranju, pesniku »neba in pekla v sebi«,
ki je v njej zagledal luč sveta 3. decembra l. 1800
in umrl v Kranju 8. februarja 1849.

Veak Slovenec ve, kaj je Prešeren, pesnik balad
in romanc, čudovitih gazel in sonetov, edinstve-
nega venca, spletenega platonski ljubezni do Laure
— Julije in zapuščene usode slovenske, trpečih vzdih-
hov iz ranjenega srca in velike himne zvesti lju-
bezni, nadgrobnemu evidenju ter boli ločitve v
»Krstu pri Savici«. In še posebej Prešeren, ki je
potrdil kljub malovernosti tedanje dobe kulturno
samobitnost slovenstva ter postavil sam s svojo
pesmijo in svojim pisanjem njen trden vogelni ka-
men. In zato je popolnoma prav, da so se najvišje
slovenske, zgolj kulturne organizacije zbrale na po-
ziv Prešernovega daljnega sorodnika pisatelja
Finžgarja ter imenovalle svoje zastopnike v od-
bor, ki naj dobi od naroda doneske in naročilo,
da odkupi v imenu naroda od sedanjih lastnikov
Ribičevine Prešernov dom ter ga preuredi v Pre-
šernov muzej.

Ta odbor tvorijo: rektor ljubljanske univerze
dr. Rado Kušej kot predsednik, pesnik Oton Zu-
pančič kot zastopnik PEN-kluba, prof. dr. Franc
Kidrič kot zastopnik Znanstvenega društva in kot
raziskovalec Prešernovega dela, dr. Lovro Sušnik
kot načelnik prosvetnega oddelka banke uprave,
dr. Dragotin Lončar kot predsednik Slovenske Ma-
tice, dr. Fr. Ka. Lukman kot predsednik Leonove
družbe, prof. France Koblar kot zastopnik Slove-
nskega pisateljskega društva in pisatelj Franc S.
Finžgar kot odborov blaginjak. Toda največjo
oporo pa mu daje sam predstavnik vsega javnega
življenja v Sloveniji ban dr. Marko Natlačen, ki
je razposlal vsem šolam okoliščino, v kateri po-
udarja pomembnost ideje odkupa Prešernove hiše
po narodu, oziroma po mladini. Svojo poslanico,
ki so jo prejele slovenske šole od najmanjše do
najvišje, je zaključil z lepimi besedami: »Naj zbir-
ka pokaže, da je po pravici trdil Prešeren, da so
mladeniči naš up in da ni take mladinke, kot
naše je krvi deklet!« Predvsem na mladino se ob-
rača ves odbor, kajti mladina je naša bodočnost
in mladini vzel bo stal Prešernov dom kot »pre-
rojen ves nov«, v znak, da Slovenija bodočnosti
ne bo pozabljala tvorcev slovenske kulture, zna-
nilcev slovenske samobitnosti in trpečih in borbene
slovenske preteklosti!

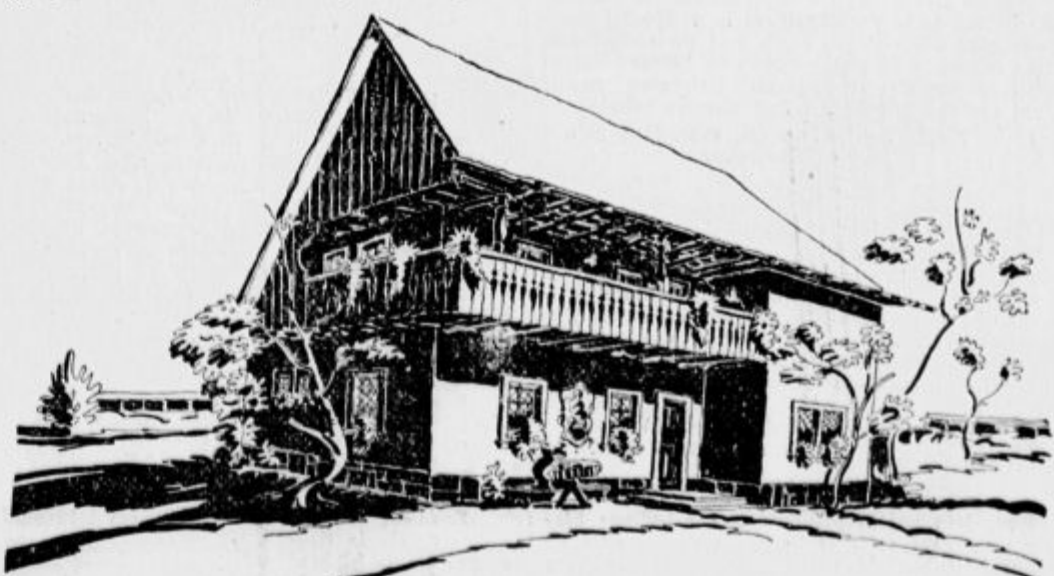
In tako stojimo pred novim dogodkom, ki bo
vsem tujcem znova in glasno klical, da smo Slo-
venci narod, narod, ki zna ceniti svoje moč, na-
rod, vreden njih, ki mu dajejo najlepše, kar imajo
— najglobljo ljubezen iz erčne krvi. In tako bo
stal Prešernov dom v sosedstvu s svetim Markom
pod veličastnim Stolom v bližini »podobe našega
raja«, Bleda, s katerega bo vodila nova pot mimo
Ribičevine na mednarodno igrišče golfa pod hišo
ter tako vsem tujcem klicala, naj se vsaj za hip
ustavi in podzari mesto rojstva najlepše slovenske
kulturne vrednote, Prešernove pesmi. Stala bo tam
hiša v podobi iz leta 1800: v vsem popravljena,
v čemer ne odgovarja tedanjemu času ali pa so bile
prezidave poznejših let (novo okno bo komisija
restavriral v prvotno podobo). Prebeljena in po-
enažena v slogu časa, v katerem je živel naš veliki
Prešeren. In kdor bo stopil v sobo, bo videl slo-
venski dom, kakor so v njem živeli naši predniki:
od stropa in peči s čelešniki, od javorove mize
in svetega Duha nad njo, omar v steni in pisanih
skrinji, od slikanih svetih podob v kotu in Razpela,
do poda in stropa, polihva in kolovrata s koželjem
in kodlojo, od posode na ognjišču in cinkastih
krožnikov in majolik itd. pa do pristne slovenske
pisane zibelke v kotu, kjer se je rodil naš ve-
liki pesnik. In vsa okolica bo v skladu s hišo
spominjala na Prešerna: sosed svetli Marka prav
tako kot prelepi »divnik« pred hišo, lipov gaj, ka-
kor ga opeva Prešeren v svoji pesmi. Tako ne bo
Prešernov dom samo Prešernov muzej, temveč tudi
pristna podoba »prešernega« slovenskega doma iz
pred stoletja, od tedaj, ko je bil Slovenec samo še
kmet in »gospod«. Na Prešerna posebej pa bo spo-
minjala v sobi njegova slika, pa tudi omarica z
njegovimi pesmimi in deli o njem. Da pa se to do-
eeže, je seveda treba odkupiti hišo od sedanje
lastnice, ki je pripravljena odstopiti svoj dom temu
namenu, če ji odbor zgradi v najbližnjem sosedstvu
novo kmečko hišo, ki bi dala zavetje njej in njeni
številni družini: devetim hčerami! In načrt te nove,
prav tako povsem v gorenjskem slogu zidane hiše,
ki bo s Prešernovo tvorila lepo ubrano harmonijo
pod sv. Markom, prinašamo danes tudi našemu
občinstvu.

Danes, ko slavimo življenjski jubilej pesnika
današnjih časov, se spominamo tudi Prešerna ter
skušamo ob tej priliki ogreti našo javnost za za-
misel naših najvišjih kulturnih ustanov, ki poziv-
vajo narod, ves narod, naj si na ta način
postavi spomenik svoji narodni zavesti in stori
svojo narodno kulturno dolžnost. Sicer se odbor
in banovina še posebej obračata do slovenske mla-
dine, zbrane v naših ušnih zavodih, naj pristo-
voljno z malim enodinarskim darom ob tem res-
nično slovenski narodni prošnji na dan Prešernove
obletnice smrti (8. februarja) urositi to idealno za-
misel. Toda, ker vsi dijaki tudi tega daru ne bodo
zmogli, prosimo vse, ki se zavedajo važnosti tega
podjetja, naj prispejajo obdaru na pomoč in naj
prispevajo po možnostih v sklad za »Odkup Pre-
šernove rojstne hiše (položnica ček, računa 10.680
— Hranilnica dravske banovine »Odkup Prešernove
rojstne hiše«). Pokažimo svetu, da znamo kot
zrel narod hraniti spomin na svoje velike moč!

td.



Češka pisatelj J. Hora in K. Nový poklanjata v
epremltvu čl. konzula S. Miškovskega in pesnika,
O. Župančiča venec na grob Cankarja, Murna je
Ketteja.



Načrt nove hiše, ki jo bo društvo dalo v zameno sedanji lastnici Prešernove domačije.

MLADI SLOVENEČ

Napad iz zraka



Palček ob gozdu stoji
in se veselo smeji,
žvižga in vriska, prepeva,
da po vseh tratah odmeva.

Zdajci utihne na mah,
grozen obide ga strah:
črna pošast se spusti
k njemu, grdo se reži.

»Jojme, požreti me hoče!
palček obupno zastoče.
Ptici pa zasmeje se: »Norček,
jaz sem pohlevni ptic — škorcek!»

Prebrisani cirkuški ravnatelj

Potujoči cirkus, ki je vozil s seboj tudi majhno menažerijo, je delal slabe kupčije. Ravnatelj je tihotal in se bežal glavo, kako bi napravil, da bi več ljudi obiskalo cirkus. Nazadnje se mu je obraz vendarle razlezel v zadovoljne gube, kajti vedel je, kako jo bo ljudem zagodel.

Bilo je tik po novem letu, ko se je cirkus nastavljal v večjem trgu. Ravnatelj je ukazal svojim ljudem, naj nalepijo velike lepake. Ljudje, ki so se gnetli okoli njih, so lahko v velikih krhkih brali, da ima cirkus razen drugih redkih živali tudi cebra, ki ima toliko oči, kolikor šteje leto dni.

Ljudje so kajpak drveli skupaj, da bi videli čudežno žival, ki ima 365 oči. Ko so plačali vstopnice, pa so jim pokazali razen slona, leva, opice in kače — navadno cebra, ki je imela samo dve oči.

Ljudje so se jezili, da je vse skupaj goljufija, in so zahtevali denar za vstopnice nazaj. Ko je bilo vpitje in prehudanje in se je okoli oglašal kakšen otrok, je prihitel ravnatelj s koledarjem v roki. Visoko ga je dvignil in pokazal na številko:

»Nič nisem goljufal! Nič nisem lagal! Danes je 2. januarja, torej je leto etaro komaj dva dni. Cebra pa ima tudi dve oči.«

Kaj so hoteli ljudje? Smejati so se morali iz naidljivosti cirkuškega ravnatelja in iti opet na domov.

Zvita miška

Miška drobna se huduje:
»Grdi muc me zalezuje!
In se opomni bistra glava:
»Čakaj, čakaj — ta bo prava!«

Muc se zopet približuje,
Peet žebličkov brž nasuje
zvita miška tja pred špranjo,
potlej — smuk! se skrije vanjo.

Muc se v miško zakadi —
in se rani do krvi.
V tačko zbode ga žebliček...
Miška cvili: »Zbogom, striček!«

Oboje bi rad

Mama vpraša Tončka: »No, Tonček, ali bi raje jahal konjčka, ali bi raje šel v kino?
»Na konjčku bi rad odhajal v kino! se odreže Tonček.

Kakšno naj bi bilo novo leto 1938?

15.

Zelim, da se očetu v novem letu ne bi bilo treba več tako truditi, da nam zasluži bori kosček kruha. Materi pa naj ne bi bilo treba več tako računati, kako naj bi nas z očetovo boro plačala obdržala in hranila. Vsem revežem na svetu naj bi zasijalo lepše sonce in naj bi se gredli na njem vsaj sili, ne pa tako kot zdaj — v bedi in pomanjkanju.

Vojska je človeštvu v samo nesrečo in pogubo. Zato želim, da bi na Kitajskem in v Španiji kmalu zavladal mir. Koliko otrok trpi po nedolžnem, koliko očetov je že padlo v krvavih bitkah! Naj bi ljudje res začeli izpolnjevati Kristusov nauk: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!«

Majda Bohine, uč. III. razr. ljud. šole na Rakeku.

16.

Staro leto ni bilo Bog ve kako radodarno s srečo in blaginjo. Zelim, da bi bilo novo leto čisto drugačno. Da ne bi vladala zmerom krivica na svetu kot do zdaj. Koliko je siromašnih družin, ki nimajo ne hrane ne obleke in tudi ne stanovanja. Nekateri imajo pa vsega preveč in dosti, kar ne vedo, kam bi z denarjem. Naj bi nam Bog v novem letu naklonil mnogo, mnogo sreče in blagoslova!

Jože Podobnik, uč. IV. razr. pri Sv. Jakobu ob Savi.

17.

Novo leto naj bi prineslo za vse božjega blagoslova. V prvi vrsti bi to želela vojskujocim se državam. Mir naj bi spet zavladal na Kitajskem in Japonskem, mir in blaginja naj bi se povrnila v razdejano Španijo.

Vsem, ki so brez vere, želim, da bi studenec božje milosti okreplil njihova prazna srca. Izmed

Stričkov količek

Dragi striček! — Tudi jaz si na vso moč želim, da bi mi odgovoril v svojem količku, v katerem sem bral že toliko lepega in zanimivega. Posebno všeč mi je bil odgovor, v katerem si nam tako lepo polagal na srce, naj spoštujemo svoj jezik in svoj narod. Veš, striček, v naši šoli je nekaj dečkov, ki trdijo, da slovenskega naroda sploh ni. Najbolj pa se mi zdi grdo od njih, da preklinjajo v srbskem jeziku in psujejo vse: očeta, mater in Boga. Veš, očka mi je zadnjič rekel, da tako grdih kletvic in psov nima noben narod na svetu. Kaj praviš Ti k temu? Prosim, odgovori mi!

Lepo Te pozdravlja — Janko Breznik, dijak V. razreda v Mariboru.

Dragi Janke! — Tvoji sošolci, ki žesnajo, da slovenskega naroda sploh ni, spadajo v zavod za slepe, gluhe, mutne in prismuknjene. Vsi, ki imamo še zdrave oči, zdrava ušesa in zdravo pamet, se takšnim česnačem samo smejimo. Včasih sem bil celo jaz tako nespameten, da sem se zaradi praznih marej dravobanskih in jugoslovenskih širokoustnežev razburjal; danes pa grem mimo njih samo s pomilovalnim nasmehom. Kdor ne čuti utripa slovenskega naroda v sebi in okoli sebe, kdor ne sliši slovenske besede, ki je dobila svoj najpopolnejši izraz v naših največjih močeh, Prešernu, Cankarju in Zupančiču, kdor ne vidi zemlje, ki jo ta narod že dolga stoletja s ljubeznijo obdeluje, ta je pač neozdravljivo bolan, je suha veja na drevesu, ki jo bo prej ali slej utrgal vihar in vrgel med smeti. Odpadnike in izdajalce so že v preteklosti vsi narodi najbolj zaničevali, zaničujejo jih v sedanosti in zaničevali jih bodo v bodočnosti, za vse večne čase. Drugega tudi ne zasluži! Slovenski narod bo živel, ko česnačev, ki ga taji in sramotijo, že zdavnaj ne bo več.

Zalostno pa je — priznam — da je ravno med nami, Slovenci, še zmerom toliko slabšev, ki so brez vsakega narodnega ponosa, ki podcenjujejo vse, kar je naše; toda tako žalostno vendarle še ni, da bi moral človek zaradi njih obupati in si od jeze izpuliti zadnji las na glavi. Sem nedavno slišal neke mlado gospo, po mestno natičano in natičano, ko je prišlo svojega možička na ves glas rekla: »Jaz se pozivam na Slovence! Vsi moji otroci bodo Srbi!« Na te besede je ponosno in zmagoslavno pogledala naokoli, kakor da je izustila nekaj neznansko imenitnega. Meni pa žilica ni dala miru. Hitro sem pomagal z jezikom in ošvrknil natičano in natičano gospo z besedami: »Že mogoče, gospa! Vi ste vsega zmorni. Samo nekaj mi — oprostite — ne gre v glavo: Slovenska ste, vaš mož je Slovenec, kako, za božjo veljo, naj bodo potem vaši otroci — Srbi?« Hu, da bi jo videl, kako nemilo je bila presenečena! Strupeno me je ošinila z očmi in zapihala kot gad. Jaz pa nisem čakal njenega odgovora. Nevljudno sem ji pokazal hrbet, pihnil droben oblček dima proti nebu in zamodroval: »Takole, kot tale oblček, bo počasi izginilo iz našega naroda vse, kar ne spada vanje! In sem se koj na to spomnil srbskih mater, ki jih stare srbske pesmi tako lepo opovajo kot vzor zavednih in ponosnih žena, tistih žena, ki so se s svojimi možmi skupaj borile za svobodo svojega jezika, svojega rodu in svoje domovine. Kar ne morem si misliti, da bi katera izmed teh srbskih mater mogla ziniti besede: »Jaz se pozivam na Srbe! Vsi moji otroci bodo Slovenci!« Ob mislih na tisto natičano in natičano gospo sem še enkrat debelo pljunil, zamahnil z roko, kakor zamahnem, če napodim nadležno muho, potem pa sem go odločnih korakov mahnil mimo spomenika »največjega pesnika dravske banovine« — Prešerna v kavnarno. Tam so mi postregli s številnimi časopisi, ki so pisani v jeziku naroda, ki »ga sploh ni«. Čudno, sem zabrudil predse, »zares čudno! Slovenskega naroda na svetu ni — slovenskih časopisov pa vendar najdeš povsod na pretek!«

Glede kletvic in psov, ki jih omenjaš, ima Tvoj očka čisto prav. Tako grdih psov in kletev človek zlepa ne sliši po vesoljem svetu. In najbolj žalostno pri tem je, da se te kletve kot kuga čedalje bolj širijo tudi med slovensko mladino. Grem včasih po ulici, ko se dečki kot čebelo iz panja vsujejo iz šole. Grem mimo njih, prisluhnem — in me je v dno duše sram. Komaj je ta ali oni frkolin začel drgniti hlače po šolskih klopeh, že ti preklinja v srbskem jeziku kot star čikar. Včasih me kar dlan zasrbi in bi grdaviš nemarnemu najraje takšno prisolil okoli ušes, da bi se mu enkrat za vselej posvetilo v glavi, kako sramotno je to preklinjanje in psovanje očeta, matere in Boga! Najhujša kletev, ki smo jo mladi

paglaveli včasih zagrešili, je bila: Primojdevet ali primojdunaj. Zdaj pa že najmlajši kratkohlanički koleajo, kot včasih niso kili najhujši pijanci in potepuhi. Dečki, dečki, ali vas ni sram? Če se ne lepega in koristnejšega niste mogli naučiti v srbskohrvatskem jeziku, potem pozabite še to! Pa si menda vendar ne domisljate, da se s temi grdimi kletvicami postavite pred nami, odraslimi? Ho, ho, če si to domisljate, potem vas prav gotovo luna trka pri belem dnevu! Tako vam odkrito iz oči v oči rečem jaz — Količekov striček.

Dragi striček! — Ze dolgo nisi dobil nobenega pisma od mene. Ali si kaj žalosten? Ti gotovo nisi, jaz sem pa zares užaljena. Prav dobro me poznaš, pa me prav nič ne pogledaš, kadar me srečaš. Le počakaj! Ti bom pa jaz nekaj povedala.

Ni dolgo, kar sem se ponosno peljala v svojem vozičku in gledala okoli sebe. Nenadoma sem zagledala Tebe, ki si se šopiril v kavarni. Gotovo Te je zeblo, saj je bilo zares mrzlo takrat, pa si skočil v kavnarno, da bi se pogrel. Oh, kakšen zmurjenec si! Pogled mene, ki se kar po dve uri vozim po mestu in me prav nič ne zebe. Veš, striček, tako sem se Ti smejala, pa me nisi videl. Če bi me bil videl, bi mi gotovo požugal s kazalcem. Veš, in nekeje sem Te videla. Gotovo si videl moje mamico, ki hodi k Tončki po mleko zame, in si si mislil: »Tudi jaz hočem pokusiti tisto mleko, ki ga pije Metka. Mora biti res dobro, ko je pa Metka tako zdrava in brhka punčka!« Da, striček, res je tako! Le hodi vsak dan k Tončki namesto v kavnarno, da boš imel rdeča lica, kakor jih imam jaz.

No, zdaj mi pa še Ti kaj povej. Lepo Te pozdravlja — Metka Gerbic, devet mesecev stara punčka v vozičku.

Draga Metka! — O, pa še kako strašno sem bil vse te dni žalosten in potr. Veš, kar sram me je povedati: celó drobno solzico sem si parkrat

Kako pravimo...



„Na huncu leta ga je učitelj vrgel...“

Če kakšen učenček na koncu leta dobi v spričevalu same cveke, pravimo: »Učitelj ga je vrgel!« Kako čuden prizorček bi bil, če bi učitelj učenca res »metel«, nam kaže risba, ki jo je naslikal Izidor Viren, učenec IV. razreda mešč. šole v Mariboru.

Naivečje bogastvo

Neki vojskovodja je zavzel in razdeljal grško mesto Megaro. Njegovi vojaki so opienili vse hiše in pokradli vse imetje meščanov.

Vojskovodja je izvedel, da je eden izmed meščanov velik modrijan, katerega so vsi spoštovali. Zazelel si je da bi ga videl. Poklical ga je k sebi in vprašal, ali so tudi njemu vojaki kaj odnesli. Obljubil mu je, da mu bo povrnil vse.

»Ne ne,« je odgovoril modrijan, »meni niso vzeli ničesar. Jaz imam samo eno bogastvo — dušo, a te mi ne more vzeti nihče!«

bi ljubi Bog ušlišal in jim dal vsega, kar potrebujejo.

V tem letu naj bi bila prelepa slovenska zemlja obvarovana pred točo in povodnjjo. Vsi Slovenci naj bi spoznali, da so res Slovenci in naj bi vzljubili slovenski jezik. Dr. Korošec želim, da bi mogel storiti kaj zelo velikega za nas.

Marica Sežerko, učenka 7. razr., Zenik, p. Sv. Jurij ob Ščavnici.

IMENA DRUGIH DOPISNKOV

Zaradi pomanjkanja prostora je moral Količekov striček na svojo žalost več spisov odložiti. Da pa vsaj majhenkno potolaži vse tiste, ki bodo zaman iskali svoje vrstice v »Mladem Slovincu«, objavlja njihova imena:

Ivica Anžur, učenka V. razr., v Polju; Stanko Meško, dijak III. mešč. šole v Ormožu; Ivan Lesjak, dijak, Hruševce. Sv. Jurij ob juž. žel.; Franc Kamnik, dijak II. mešč. šole v Mariboru; Angela Klaus, učenka IV. razr. v Radečah; Marija Preinar, učenka III. razr. v Novem mestu; Slavko Fras, učenec III. razr. v Št. Vidu nad Ljubljano; Julčka Oswald, Brezno-Lehen; Joško Zorman, dijak, Mojstrani na Gorenjskem.

ZA NAGRADO SO BILI IZREBANI:

1. Olga Kure, Zagorje (zdaj v Ljubljani).
2. Marija Tomc, Vevče pri D. M. v Polju.
3. Valentin Albin, dijak, Ljubljana-Vi.
4. Dragica Zelovski, učenka VI. razreda v Braslovčah.
5. Jožica Žbogar, učenka 7. razr. v Kranju (Savski breg 12).
6. Polona Rotar, Ljubljana. (Naj pošlje svoj naslov!)
7. Vikica Gril, dijakinja IV. razr. gimnazije v Nišu (Prvočenanog 24).
8. Joško Zorman, dijak v Mojstrani.

obrisal iz oči in vzdihnil na ves glas: »Ah, eh, ih, oh, uhi!« Hudo, neznansko hudo mi je bilo pri sreč, ker mi tako dolgo nisi nič pisala. Od ranega jutra do pozne noči sem napenjal ušesa, kdaj bo vrli gospod pismošona potkal na duri moje sobe: trk, trk, trk! kdaj bo stopil čez prag, me gromko pozdravil: »Bog daj srečo!« in mi pomolil Tvoje pismence pod nos. Pa sem čakal zaman. Nihče ni potkal, nihče ni odprl vrat, nihče mi ni voščil sreče. Za las, za droben lasček je manjkalo, da me bridka žalost ni spravila tja, kjer ni ne pozimi ne poleti nobenih muh. Danes pa sem našel Tvoje pismence na mizi. Od veselja sem se začel prekipevati po sobi, da je iz črne luknje v kotu poku-kala drobna misla in kar zavilila od začudenja: »I-iii!«

Torej v kavarni si me videla, ko si se ponosno kot kakšna imenitna gospa peljala mimo v svojem vozičku? Pa zakaj nisi s prstkom potrkala na okno in mi pomigala, naj pridem ven? Tudi jaz bi se rad takole imenitno vozil v vozičku po Ljubljani in brezskrbno kot Ti godel predse: »E-e-e« in »a-a-a«. Seveda, oboja bi se bolj težko stisnila v tisti voziček brez konjčka, zato bo najboljšje, da Te vdruči mama pripelje mimo kavarne kar s kočijo. V kočiji bo dovolj prostora za oboja. Ves dan se bova potlej vozila križem-kražem po Ljubljani. Ali naju bodo ljudje občudovali! Gotovo bodo mislili, da sem jaz velemogočni kralj Pikapok. Ti pa princeska Ajatutaja iz pravljene dežele Indije Koromandije.

Mleko sem prav zares samo zaradi Tebe šel pit k tisti svetovno znani Tončki tam na Kongresnem trgu. Pokusil sem ga, pokimal s košato brado, začemal s jezikom in prijazno sarenčal: »To pa, to, primojdevet! Takole mlekec bi še angeleci pili, tako dobro je!« In zdaj hodim te mlekec pit vsak dan in se vsakih pet minut pogledam v žepno ogledalo, ali že imam rdeča lica, kot jih imaš Ti. Pa so na žalost moja lica saenkrat še zmerom tako bleda in upadla, kot so bila. Seveda, v petih dneh tudi najslajše mlekec ne more delati čudežev! Še pet dni bom pridno pil tisto mlekec, če pa tudi potlej še ne bo nič z rdečimi lici, bom raje začel hrustati peso. Pesa je rdeča — nemara mi bo ona prej pobarvala lica kot mleko, ki je belo. Bomo videli, no, kako bo! Pridi čez teden dni kaj naokoli! Se mi vse tako zdi, da bodo do takrat moja lica že tako rdeča in napeta kot polna luna ali pa balonček.

Torej na evidenca in lep pozdravček! — Količekov striček.

Otrok modrejši od carja

Mogočni car se je sprehajal po prestolnem mestu. Srečal je otroka. Za šalo ga je vprašal:

»Kam greš, otrok?«
Mleček je bil slabe volje in je odrezavo odgovoril carju:

»Ne vem.«
Car je bil užaljen. Ukazal je služabnikom, naj otroka ujamajo in ga zapro.

Služabniki so otroka ujeli in zaprli.
Čez dva, tri dni je bilo carju žal, da je otroka zaprl. Šel je k njemu v ječo in ga vprašal:

»Zakaj si mi takrat odgovoril, da ne veš, kam greš — in še tako neprijazno povrtu?«
Otrok je odgovoril:

»Zdaj vidiš, da res nisem vedel. Kako sem mogel vedeti, da grem naravnost v ječo?«

Car se je nasmehnil otrokovi modrosti in ga bogato nagradil.

Novomašniku

Kliče te Gospod vesoljstva

in ti vzdika:
»Pridi, pridil! Moja žetev je velika!«

Ti čurvar, delavec večnih
si zakladov,
skrben delavec kraljevih
vinogradov.

Daj, izruj s posestev božjih
ostro trnje,
v srca sej nam svetih naukov
zlatu zrnje.

Satan rane seka, ti jih
pa ozdravljaj!
Grešnik te preklinja, ti ga
blagoslavlja!

Vodi nas ovčice zveste
v raješki pašnik,
na nebeški vrt — slovenski
novomašnik!

Marija Brenčič, Podlipa pri Vrhniki.

Listnica Količkovega strička

Količkarica iz Ljubljane: Zanima Te zbirka, ki jo je izdala Marija Brenčič, pa me prosiš, naj Ti sporočim, kje se ta knjiga dobi in koliko stane. Marija Brenčič je knjigo izdala v samozaložbi. Stane 4 dinarje in 50 par; naslov pesnice pa je: Marija Brenčič, Podlipa pri Vrhniki. Če se knjižnica dobi tudi v knjižarnah, ne vem. Za vsak slučaj povprašaj v Jugoslovanski knjižarni!

Joško Zorman, dijak v Mojstrani na Gorenjskem: Tvoj spis »Misi ob novem letu 1938« mi je kar všeč, samo preveč žalosten in predolg je, da bi ga mogel objaviti. Tako mlad si še, pa Ti že tako črne misli rojijo po glavi! Počakaj, počakaj, saj še ni vsch dni konec! Za dežjem zmerom znova posije sonce. Pogum v srce!

Marija Brenčič, Podlipa pri Vrhniki: Ocenio Tvoje pesniške zbirke bo urednik kulturnega dela »Slovenca« objavil ob priliki. Veš, pri njem gre vse po vrsti, kot so hiše v Trsti. Kadar bo ocena objavljena, Ti bom sporočil. Tisto aliko, ki predstavlja »raztrganega pesnika«, kar pošlji! Bomo vsaj videli, kakšen je pesnik, katerega kritik raztrga. Pa s tem nočem reči, da bo tudi Tebe raztrgal od nog do glave. Sem že govoril z njim in Ti naskrivaj povem na uho, da je nekaj pesmi v Tvoji zbirki pohvalil! Kakšno mnenje ima o drugih, boš pa že brala! Pozdravi!

Gosp. kateheta iz Koroškega: Vaše žalostno pismo in priložene sestavke slovenskih otrok, ki komaj še znajo svojo materinščino, sem prejel. Hvala za pozornost in trud! Nekaj teh spisov sem objavil prejšnjo soboto, in sicer brez imen in navedbe kraja, kakor ste želeli, nekaj pa jih bom prih. nedeljo v »Mlad. Slovincu«. Človeku se ob prebiranju teh spisov trga srce, ko vidi, kako se ta uboga, nesrečna slovenska mladina izgublja v morju potujčenja. Lepo pozdravljeni! — Količekov striček

DRUŽINA

Gospodinja in nedelja



Šega najedo! S tem seveda vsi soglašajo in gospodinja je vesela, videč, kako vsi radostno in slastno jedo. Toda gospodinja se to veselje tudi malce ohladi, če pomisli, da mora vprav v nedeljo dopoldne prebiti ves čas v kuhinji in kuhati in se potiti. Tako zares ni prav! A nedeljsko kosilo — pa vendar prosto dopoldne, tako je prav! Kako?

Sobote ne smejo nič več obremeniti teža dela. Te je moči odpraviti tudi druge dni v tednu in jih lepo s pametjo porazdeliti. Za kosilo poslednjega dne v tednu naj bo le navadna juha, pač jed, ki zahteva malo dela in časa in tako ima gospodinja več časa za pripravljanje nedeljske kuhe. Ta kuha je pa taka, da niti najbolj razvajeni jedec ne bo zapazil, da je dobil v nedeljo pogreto kosilo. Treba je le vse pravilno storiti.

Meso, razrezano, položiš za nekaj minut v vročo omako. A niti omaka niti meso ne smeta prevreti; oboje moraš le do vročega pogreti.

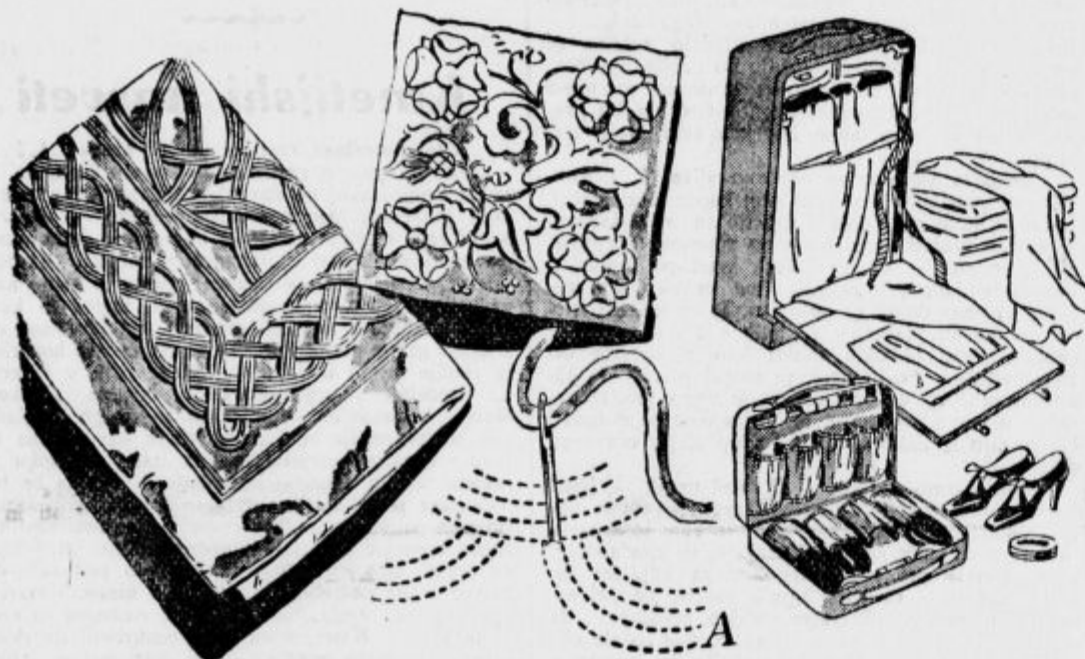
Tudi zelenjavo in sočvrje je moči pripraviti v soboto, vsaj otrebiti in za kuho pripraviti.

Glede na juho bodi kar v navadi, da je lahko skuhana prejšnji dan. Le krompir moraš v nedeljo olupiti in skuhati.

Med pripravi v soboto zjutraj je še dovolj časa za nedeljsko močnatno jed. Nekaj te že lahko daš na mizo tudi v soboto zvečer h kavi — nekako za poskušajo za nedeljo in v veselje za prosti nedeljski čas.

Nedelja. Otroci so se zmenili, da gredo tja in sem, a gospodinja ne more z njimi, saj mora vprav v nedeljo toliko kuhati in pospravljati! Čez teden so bila jedila čim bolj preprosta, a v nedeljo naj se domači kaj posladkajo in bolj-

Prešite odeje in kovčeg



VZORCI ZA PREŠITE ODEJE

Prešivanje je jako stara vrsta ročnega dela in spet v modi, kakor toliko drugih stvari, ki se iznova povrnejo. Lepi šiv je jako pripraven za našo svilo, zamet ali tudi bombaž.

Ce hočeš, na primer, napraviti prešito odejo za otroški voziček, si pripraviš: kos tafta iz umetne svile; vzorec, ki je narisana na tankem, belem blagu; svilen eukanec v barvi tafta in debelo šivanko brez osti.

Najprej močno pripenš belo blago z vzorcem na narobno plat tafta in našiješ vse črte vzorca, da gredo šivi ekozi oba blagova in da nastane vzorec kot črtkana linija na licu tafta. Tedaj delaš pravo šivanko in s svilenim eukanecem. Ko je vzorec narejen, potegneš debelo nit z debelo iglo med paralelne črte vzorca. Pa ne tako, kakor vdevamo kak trak skozi rob, ampak previdno vtakneš iglo ekozi odprtino »kanalčka«, zabodeš navzgor ekozi belo blago in previdno potegneš nit k sebi. Pri drugem vbodu vtakneš iglo ekozi isto luknjico, kjer je pravkar prišla ven. Tako delaš dalje, dokler ne doseješ do konca »kanalčka«; tu pa nit

kar odrežeš. Medtem ko delo na ta način počasi napreduje, se tvorijo na licu tafta mehke, izbušnjene črte. In ko je vse dokončano, vidiš, da je odeja prav lepa in jo izboljšaš še tako, da daš bato med taft in podlogo.

Uporabljeni kovčeg

Moderni kovčegi so tako prijetno prirejani, da je kaj lahko vlagati vanje obleko, perilo in vse potrebno, če ti je treba kam na pot. Obleke je moči obesiti na obešalniki v kovčegu, tako da so takrat, ko jih vzameš ven, še prav take, kakršne so bile dane v kovčeg.

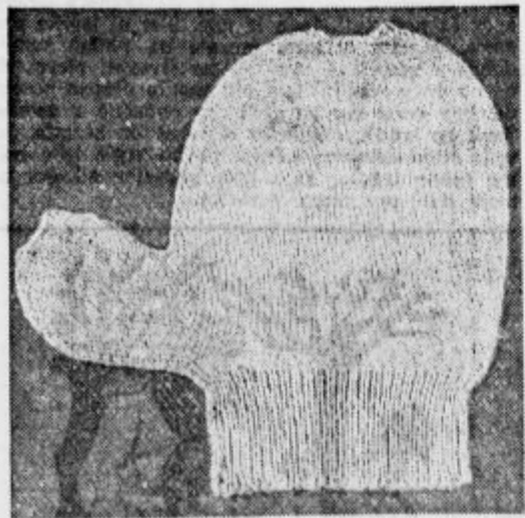
Za čevlje imaš lahko, usnjato torbo, kamor je moči dati kar 8 parov čevljev! Pokrov pa je tak, da daš vanj še krtače, čunje in vse potrebne čistilne maže za čevlje.

ELITNA KONFEKCIJA
Masiek, MARIBOR
prinaša vedno najnovejše

Tako pleteš palčnike:

Kupiš štrono volne in imaš dve pletilki št. 3 in dve št. 2.

Začneš z naročnico (manšeto) in nasnuješ 50 pentelj na pletilko št. 3 in pleteš 5 cm visoko



po 1 desno in 1 levo pentljo, nakar pleteš s pletilko št. 2 še 2 cm visoko. Nato pleteš gladko s pletilko št. 3. Pleteš pa: 1 cm dalje, nakar začneš dojemati: pri desnem palčniku dojemaj na prvi desni pletilki v predpredzadnji in predzadnji pentlji; v drugi desni pletilki prideta 2 pentlji med dojete pentlje in število pentelj se veča z 2 pentljama, dokler ni 20 pentelj dojetih.

Pri levem palčniku dojemaj prav tako, seveda pa v drugi in tretji pentlji na pletilki. Ko tako doseješ 70 pentelj, pleteš brez dojemanja dalje, dokler ni pletenje 7 cm dolgo, (odštetu je manšeta).

Potem pleteš palec iz prvih 20 pentelj desne pletilke, če pleteš za levo roko; če pa za desno, pa iz zadnjih 20 pentelj desne pletilke. Pleteš 3 cm in snemaš takole: Pleteš 3 pentlje, nato 4. in 5. skupaj — in tako vso vrsto, nakar pleteš spet 3 vrste. Potem spleteš 1 pentljo, vzameš 2. in 3. skupaj in pleteš tako vso vrsto, nakar s poslednjimi 8 pentljami skleneš.

Ročno pleteš iz ostalih 50 pentelj. Nato zmeriš od manšete 14 cm, začneš snemati, tako da spleteš 4 pentlje, potem vzameš 4. in 5. skupaj in tako vso vrsto. Potem spleteš 5 vrst, nakar začneš s 3 pentljami, vzameš 4. in 5. skupaj



in tako vso vrsto. Nato spet 3 vrste, začneš slednjo vrsto z 1 pentljo, vzameš skupaj 2 in 3 pentljo in tako vso vrsto. Spleteš še 1 vrsto, začneš prihodnjo spet z 1 pentljo, vzameš 2. in 3.



Preprosta vsakdanja obleka, ki je na prsih zgubljena in je krilo okroglo urezano

Za preskrbo deklet

Zboljšanje gospodarskih razmer

Nemški listi poročajo, kako so v ondotni državi poskrbeli, da dobio dekleta zaposlitve izven doma. Ustanovili so troje velikih organizacij. In sicer: 1. Posebno Sestrstvo, ki naj oskrbuje zdravstvo po občinah. 2. Rdeči križ, ki naj opravi službo bolniških strežnic in podpira vojno sanitetno službo in skrbi za ponesrečence pri letalskih napadih in pri nesrečah v mirni dobi. 3. Državno zvezo Svobodnih sester in strežnic, ki naj skrbijo za strežništvo bolnikov in nego dojenčkov.

Listi pravijo, da je treba na leto v ta namen 14 do 15 tisoč sestrskega naraščaja, ki ga je bilo doslej samo 8000 na leto, in je potrebno, da se ta primanjkljaj nadomesti. Dostavljajo pa, da morajo biti dekleta v teh službah zares sestrsko vdane temu poklicu, ki naj ga opravljajo z vso vnemo in vso požrtvovalnostjo, da naj bodo pripravljene tudi umreti za svoj poklic. Tako naj dekleta skrbijo za bodočnost svojega naroda. Zaeno pa bo mnogo staršev rešenih zdaj hude skrbi, saj bodo tako prišle njih hčere do kruha.

Učna doba v vseh teh organizacijah se začne z 18., v posebnih prilikah pa s 17. letom. Seveda morajo biti ta dekleta že izurjena v praktičnem gospodinjstvu. Izvežbanje v bolniškem strežništvu je tako mnogostransko, da je dekletom odprta pot za različne poklice. — Plača se ravna po zmoglostih in službenih letih. Za odlih je določenih vsako leto štiri tedne počitnic; tudi za starost je poskrbljeno.

Dalje imajo v Nemčiji zasnovano, da ustanovijo čim več gospodinjstev, ki so in napotijo dekleta, da se čim bolj posvetijo življenju za dom in družino.

Na vsak način kažejo vse te odredbe v Nemčiji, da hočejo ženske sklicati nazaj v ženskost. Čutijo pač, da pretirano izenačevanje z moškimi — bodi si v študiju ali športu — ni koristilo državi in tudi ne ženskam samim, temveč je vzelo smisel za družinsko življenje in tako povzročilo propad družin in zaeno — morale. — Če bo pa nova Nemčija dosegla to brez vere v Boga, se zelo moti. Naj se spomnijo, kaj je dejal pesnik H. Heine, ko pravi: »Ženska brez vere je kakor roža brez vonja in življenja«.

Otroke smo časih svarili

(Iz stare šole)

Kadar je mati polagala otroka spat v preprosto zibelko, ga je vselej prekrizala. Danes mu obešajo kruguljčke, ropotuljice, lutke in medvedke na najmodernejše vozičke.

Ce se otroci niso prav radi umivali, jim je mati samo rekla: »Jej, jej, kakšen si? Ali ne veš, kdo je ves zamazan, ves črn in grd? Samo tisti, ki je spodaj v peku doma.«

Danes se otroci uče že v prvem razredu »Pravila o zdravlju«, pa le malo pomaga. Najbolj so se otroci bali škarij, nožev in sekir; matere so jim dejale: »To kar čisto pri miru pusti. Sam hudohec si ob takšno kremplje brusil.« Kadar je bil otrok trmast in neposlušen, ga je mati takole opominjala in tudi kdaj dosegla uspeh: »Ali si že pozabil, da te tvoj angelček vedno in povsod gleda ter zapisuje v knjigo tvoja dobra dejanja z zlatimi črkami, vse, kar storiš slabega, pa s črnimi?«

Kakšen strah so imeli včasih otroci pred temi črnimi črkami!

Kadar je zalotila mati otroka pri kakem večjem pregrešku, je zalostna opominjala: »Ali ne veš, da se tvoj angelček joka?« »Bogec se krega, kadar grmi! Sveti križ božji in prekrizaj se, kadar se zabliška,« tako so včasih učile matere.

»Marija se joka, če deklica žvižga,« tudi v tem je bil dober nauk: kar je primerno dečkom, to ni vselej primerno deklicam.

skupaj in vso vrsto tako. Nato skleneš z ostalimi 12 pentljami leve pletilke.

Tako dobiš lepe palčnike za šport, smučanje itd., ki jih oblečeš vrh drugih rokavic, da si ohraniš roke tople in ti koža ne razpoka.

Nasveti za kuho in sobo



Gnajat je okusna

— tako pravijo po drugih deželah —, če daš v vodo, kjer se gnujat kuha, veliko žlico stolčnega, rjavega sladkorja.

Govorico

razredčiš z jesiho, ki ga osladiš, in ne z vodo!

Sir s sardelami.

Kravji sir pomešaš s smetano, dodaš soli, paprike, nastrgane čebule in zmečkanih srdel. S tem namažeš kruhove rezine, ki so že nadevane s surovim maslom.

Redkev z jabolki.

Redkev nastrgaš in popariš z vročo vodo, ožmeš in dodaš prav toliko naribanih jabolk, malo smetane, sladkorja in kanec belega vina; daš na kruh s presnim maslom in na vrh še majhne rezine kumaric.

Turški kruh s hruškami.

Zmešaš isto količino na kocke zrezanih jabolk in namočenih fig in dvakrat toliko hrušk. Spojiš s smetano, sladkorjem in kancem vina. Namažeš na kruhove rezine, kjer je že presno maslo.

Orehi z zeleno.

Tanke rezine zelene dušiš v malce presnega masla. Nato primešaš polovico debelo narezanih orehov, vse premešaš z zmečkanim presnim maslom, osoliš, osladiš, daš še paprike in muškata in to goščo namažeš na opečene kruhove rezine.

Solata iz čebule.

Velike, sladke čebule opečeš v pečici, lupiš, narežeš na rezine, osoliš in pustiš stati. Čez uro nato jih daš na cedilo. Zraven zmešaš 2 žlici olja in 1 žlico jesiha, kar poliješ na čebulo in daš na mizo.

Makaroni s sirom na nov način.

Razlomiš — za vsako osebo približno osem dekagramov — makaronov prav na drobno in jih skuhaš v slani vodi, ocediš, poliješ z mrzlo vodo in odstaviš. Zraven zmešaš: 2 rumenjaka in 2 celi jajci, nekaj soli, malo popra, prgišče nastrganega sira in četrt litra smetane. To dodaš makaronom, dobro premešaš in daš vse v posodo, dobro namažano s surovim maslom. Vse skupaj po vrhu na debelo potreseš s sirom in pečeš 20 minut.



Svečeni ti:

Madeže od jajec

odpraviš, da jih predvsem pustiš, da se popolnoma posušijo. Potem jih obdeluješ s krtačo in umivaš v topli vodi s špiritom. Potem izplakneš s čisto vodo, a imaš pri tem pod madežem vedno svežo belo krpo.

Da šipe ne zamrznejo

dodaš zadnji vodi kuhinjske soli jih obrišaš na zunanji strani s prerezano limono.

Ce se preproga kolačkā,

kar se zlasti dogaja na vogalih, je grdo, če jo pritrdimo z žebeljčki. Najbolje je, da tiste dele zvečer močno zmoliš in daš kaj težkega na vrh. Zjutraj je preproga suha in poravnana.

Perilo se obeli.

Ce je perilo že zamazano, ne daj kloru v vodo, ker klor tkivo preže. Bolje je, da daš v zadnjo vodo tri dele špiritā in en del terpentina in razobesi perilo ven (na zraku mora biti!) Terpentini spremenijo kisik iz zraka v ozon, ki vpliva na perilo tako, da se obeli.

Kožnihi so spet prenovljeni.

Če krzno zdaj pa zdaj na narobni strani s palčico iztepeš in nato previdno čeeš navzgor in krtačiš v smeri dlak — navzdol. Kratek dlake osvežiš nad sopro, ki spet pokoncu postavi dlako, ki jo nato moreš česati in krtačiti. Umazano, zašepahano krzno očistiš z otrobi, ki jih pustiš čez noč na njem in jih zjutraj iztepeš.



»Oba tehtava enako!«

»Vaš mož je potreben miru, miru!«

»Nemogoče! Jaz potrebujem nov plašč in klobuk!«

Naš domači zdravnik

K. B. G. — Šumenje v ušesih vam je ostalo iz vojaške dobe ter vam ne da miru podnevi in ne spati ponoči. Da se jezite, ni prav nič čudnega, saj je šumenje prišlo še posebno na slab glas, odkar poslušamo radio-aparate. Le poslušajte ljudi, kako se jezijo, če jim aparat zagode namesto poskočnih arij šumeče potvorbe. Pa se ne bi vi jezili, ko morate tak hrup neprestano poslušati? — Zdravljenje v bolnišnici vam je stanje le malo zboljšalo. Po vašem dopisu sklepam, da je šumenje pri vas v precejšnji meri živčnega značaja. Mogoče je k temu pripomogel tudi kinin, ki ste ga uživali pri vojaki. Vas predvsem zanima, ali je vaša bolezen sploh ozdravljiva in na kakšen način. Lahko vas potolažim, da se bo stanje časa malo zboljšalo. Potrebno pa je, da se predvsem živčno okrepite; skrbite za redno iztrebljanje. V lekarni ali drogeriji si kupite baldrijanovih korenin, dajte si kuhati čaj ter ga pijte opoldne in zvečer. Od časa do časa pa hodite k zdravniku.

Cija. — Na »neumerjenega« člena v vaši družini bo najbolje in najlažje vplival dober prijatelj, ki so mu znane vsaj približno vaše domače razmere. On bi ga lahko pregovoril ali mu evetoval, naj se poleg svojega poklicnega dela bavi še s kakšnim splošno koristnim opravkom v kateremkoli društvu: telovadnem, športnem ali prosvetnem. Prijatelj naj ga vzame tu in tam s seboj na izprehod ali na izlet, da pride na druge misli in da se telesno okrepi. Preurediti je treba način življenja, ne mu dati časa za razna razmišljanja. Zdravila sama mu ne bodo veliko pomagala. — Fanta s »fascinujočo nadvlado« dajte v kak zavod ali k stroгим »rodnikom«, da se navdi reda, dela in podrejenosti. To bo dobro za obe strani.

J. V. J. — Srbenje na neimenovanem mestu je posebno pri otrokih, ki imajo male gliste podančice, precej pogosto. Pri odraslih je poleg tega vzrok temu včasih tudi močno potenje, zlata žila, sladkorna bolezen, živčna razburljivost ali kaj drugega. Prav mnogokrat pa nastopa srbenje zaradi prezarne telesne čistote. Tudi pri vas bo eden teh vzrokov. Priporočam, da si včasih umivate dotično mesto in dobro posušite. Ako je koža že ranjena zaradi večkratnega trenja, pa jo namažite z mazilom ali potresite s smukcem. Menjajte večkrat perilo, da boste imeli vedno čisto. Seveda je potrebno tudi nekaj premagovanja, ker praskanje srbenja ne zmanjšuje, ampak pospešuje. Ako bi vse to ne pomagalo, pojdite k zdravniku, da vas pregleda zaradi mogoče zlate žile ali druge bolezni. Dajte si preiskati seč na sladkor in blato na gliste.

R. S. L. — Glede krvavenja med nosečnostjo, ki je prenehalo po injekciji, se ni treba več razburjati; saj so minili od tega časa že štirje meseci brez novih neprijetnosti. Tudi za otroka se ni treba bati. Preden pride vaš čas, stopite ponovno k svojemu zdravniku in se z njim porazgovorite.

Z. M. Š. — Bolečine pri srcu po raznih anginah mučijo marsikoga, ne samo vas. Saj je znano, da je vnetje drgljk (angina) samo vstopno gnezdo, iz katerega krozi bolezenske kali in njihovi strupi po vsem telesu ter iščejo mesta, ki je bilo mogoče že prej bolno ali je drugače manj odporno. Zaradi tega so razdraženi ali celo oboljeli razni organi predvsem srce, ledvice, sklepi in ušesa. Zanimivo je, da so otroci navadno bolj nagnjeni k ušesnim in ledvičnim vnetjem; pri odraslih pa pride čisto do vnetja srca in sklepov. Zato se mora smatrati vsaka angina za resno bolezen. Pri njej mora veljati pravilo: bolnik z angino spada v posteljo, da se čim prej pozdravi in da bo imel čim manj komplikacij. Prav tako spada seveda tudi bolnik s komplikacijami po angini v posteljo.

Tudi pri vas so nastopile komplikacije po angini, verjetno zaradi prvotnega omalovaževanja bolezni. Obolelo vam je srce. Zdravili ste se v bolnišnici in doma pri zdravnikih, stanje se vam je zboljšalo, vendar ne popolnoma. Se vedno čutite bolečine, še vedno se vam razburja srce ob vsaki priliki, celo govoriti vam ne da. Ker so nedavne preiskave ugotovile, da nimate organske srčne hibe, ampak da je cela zadeva le živčnega značaja, priporočam, da se sicer izogibate začasnemu večjim telesnim naporom, hodite pa vendarle redno na sprehod, uživajte hrano kot po navadi, pazite na redno vsakodnevno iztrebljanje in pa, — zanimajte se z učenjem, ki vas bo privedlo do pravih misli. Tudi drugi imamo svoje križe, pa jih moramo nositi, bodite Spartanec tudi vi.

M. T. L. — Našteli ste mi celo vrsto vprašanj, ki vas zanimajo. Naj bo dovoljeno tudi meni skromno vprašanje, na katerega prosim odkritosrčnega odgovora: koliko let imate? Lahko ste prepričani, da vaše skrivnosti ne bom nikomur zaupal. Odgovor na to vprašanje bo meni v veliki meri omogočil presojanje vaših težav. Prosim vas tudi, da mi naveste ime preparata, ne samo firmo.

Blejski. — Ponoči vas žene večkrat na vodo, ako pijete zvečer malo vina, sicer pa ne. To vas zelo vznemirja. Sami imate izvrsten pripomoček, saj pravite, da vam ni veliko za pijačo: ne pijte zvečer alkohola, ne črne kave, ne čaja, pa tudi ponoči ne boste imeli težav. Skrbite, da imate noge vedno suhe in tople, nosite toplo perilo. Ako bi kljub temu težave ne prenehale, si dajte pri zdravniku preiskati seč.

Naročnik. — Ozeblina na rokah, ki vas močno erbe in motijo pri delu, bi radi odpravili. Pri vašem poklicu sicer ni prav nič čudno, da ste jih dobili, težje jih bo odpraviti. Ozeblinam je navadno pretežno vzrok slabokrvnosti ali prešlab krvni obtok, zato poskrbite, da se toždevno okrepite. Kopajte si roke parkrat na teden po deset minut v topli raztopini hrastovega lubja (ena žlica na en liter vode), nato dodajte hladne vode in kopajte roke še par minut. Nato si jih osušite in drgnite dve minuti z žganjem (ne z gorilnim spirgitom), potem jih namažite z mastjo ali oljem ali pa s kakšno kremo za nego kože, ki jo boste v edanjih »izprizljenih« časih našli najbrž pri kakem članu nežnega spola v svoji družini. O priliki poročate o uspehu.

P. A. V. — Težave, ki jih omenjate, izvirajo le deloma iz slabokrvnosti. Mislim, da imate poleg tega še srčno napako, saj pišete, da ob vsakem le malo težjem naporu dobite tako težko sapo in vam srce tako močno bije, da morate počivati. Se celo govorjenje vam dela težave. Kasliate skoraj nič. Priporočam vam, da greste k zdravniku ali v bolnišnico, kjer vas bodo od vseh strani dobro pregledali in najdenemu stanju primerno zdravili. Naj vas pri tem prav nič ne ovira siromašno stanje. Preskrbite si v občinskem uradu ubožni list. Za zopetno ozdravljenje mlade matere, ki je dala domovini pet otrok, se bodo zdravniki zavzeli še s posebno vneto.

I. S. S. — Srbenje okrog prsne bradavice z nekim izcedkom iz razdražene okolne kože je v vaši starosti lahko začetek večjih težav, zato je najbolje, da stopite čim prej k svojemu zdravniku, da si to nadlego ogleda od blizu.

D. P. — Bela snov na od vas omenjenem mestu sama po sebi ni nič nevarnega, posebno ker trdite, da nimate vzroka sumiti na kaj drugega. Verjetno je samo posledica razkrajanja naravnih izločenin in nečistote. Umivajte si dotični del telesa s kamiličnim čajem ali pa z lahko raztopino hipermanganovega kalija in nato dobro posušite. Ako bi opazili, da se stanje ne boljša, pojdite k zdravniku.

Isti. — Odkrili ste mi razne nemoralnosti, ki razjedajo današnjo mladino. Priznam, da sem bil neprijetno presenečen in še sedaj mi ne gre v glavo, da si more slovenski mladenič, ki ima v sebi le malo fantovskega ponosa in spoštovanja do lastnega telesa, kaj takega dovoliti. Zato ni čudno, da raste med mladino število nevrastnikov in za pošteno delavno življenje nesposobnih ljudi. V taki družbi in pri takih opravkih ni vaše mesto.

K. F. M. — Nočni izliv, ki nastopajo sami od sebe, so naraven pojav in prirodni ventil za zdravo telo. Tudi snovi, ki jih omenjate, so naravnega značaja. Zaradi izlivov se vaša prirodna sila ni nič zmanjšala, ker se snovi vedno znova proizvajajo. Le nič ne oklevajte in izvršite čim prej to, kar nameravate.

Pravni nasveti

Pomota v krstnem imenu. A. J. L. Ko ste rabili krstni list, ste ugotovili, da ste v krstni knjigi vpisani kot Marija, čeprav je Marija vaša starejša sestra, rojena v drugi fari in ste vi doma in v šoli vedno bili Angela. Vprašate, če se da to brez stroškov popraviti. — Ker gre za očitno pomoto pri vpisu, vam svetujemo, da pojasnite zadevo sedanjemu domačemu župniku in mu pokažite krstni list starejše sestre in vaša na Angelo izstavljena šolska spričevala. Pomotni vpis krstnega imena v krstni knjigi lahko župnik sam popravi.

Zamrzla vloga. M. S. M. S. Če je denarni zavod pod zaščito, potem lahko zahtevate izplačilo svoje vloge le v smislu odplačilnega načrta, ki ga je zavodu potrdilo pristojno ministrstvo. Če hočete zidati v mestu, lahko dobite kredit pri Državni hipotekarni banki in se na njo obrnete zaradi pogojev.

Pot ob železnici. O. S. S. Pred 48 leti vam je železniška uprava kupila pot ob progi, tako da ste lahko vozili na svoj travnik po tej poti, ker je bila stara pot zaradi železniškega nasipa uničena. To pot ste mirno uživali do pred par leti, ko je novi sosed začel pasti po tej poti in jo je jeseni kar preoral. Vprašate, kdo je lastnik te poti: ali železnica, ali vi, ali pa sosed, od čigar posestnih prednikov jo je železnica takrat kupila. — Svetujemo vam, da pogledate pri domačem sodišču v zemljiško knjigo, če je ta pot zarisana, oziroma, če je služnostna pravica poti za vaše posestvo vključena. Če služnostna pravica ni vključena, niti ni pot v mapi zarisana in kot samostojna parcela na vaše ime vpisana, potem morate pozvati posestnika, po katerega zemljišču sporna pot vodi, da dovolj vključi služnostne pravice. Ker ste vi to služnostno pravico z več kot 30 letnim mirnim uživanjem dejansko priposestovali, se bo moral sosed le tedaj uspešno braniti vaši zahtevi, če bi dokazal, da je kupil svet s sporno potjo v zaupanju na javno zemljiško knjigo bremen prosto in da pred nakupom sveta ni vedel niti ni mogel vedeti za to, da imate preko tega sveta že priposestovano pot. V takem primeru bi bila vaša, čeprav že priposestovana pravica, proti sedanjemu lastniku sporne poti, brez učinka.

Ce gre žena na tuje... A. V. S. Mož in žena eta bila skupna gospodarja. Zaradi skupnega dolga je šla žena v Francijo za delom in tekem 3 let poslala domov 21.000 din, ki jih je mož porabil v glavnem za plačilo dolga, nekaj pa za gospodarstvo, ker je moral najeti dekle. Žena se sedaj ne vrne, kar ga je poslala domov. — Svetujemo vam, da mož pri domačem sodišču stavi predlog, da se mora žena k njemu vrniti, kar je po postavi dolžna storiti. — Kar je žena dala ali pa poslala možu denarja, ga ne more od moža zahtevati nazaj, če ništa mož in žena glede tega denarja napačila posebnega dogovora pred notarjem. — Če žena tudi na poziv sodišča ne bi hotela priti k možu, lahko mož zahteva ločitev zakona zaradi ženske krivde, ker ga je zlobno zapustila.

Izžrebane srečke. T. B. Vprašajte pri katerikoli bančni poslovalnici, pa vam bodo povedali, če je vaša srečka izžrebana ali ne.

Dvakrat prodano podjetje. T. B. Kupili ste manjše podjetje s pismenim dogovorom, da bi ga dosedanjí lastnik dalje ne vodil niti ga komu prodal in ste del kupnine tudi že izplačali. Sedaj ste ugotovili, da dosedanjí lastnik podjetje še vedno vodi in da ga je še nekomu drugemu prodal. Vprašate, če bi kaj dosegli s tožbo. — Vse je odvisno od tega, če ima prodajalec kaj imovine ali ne. Pravico imate, da lahko zahtevate izpolnitev pogodbe in odškodnino zaradi zamude pri izpolnitvi pogodbe. Lahko pa stavite prodajalca primeren rok za izpolnitev s pretnjo, da po brezuspešnem poteku tega roka odstopite od pogodbe. V tem primeru je kupec dolžan, da vam še deloma plačano kupnino povrne. Tudi če odstopite od pogodbe, lahko od kupca zahtevate povračilo vam povzročene škode. — Seveda, če kupec nima vidne imovine, vam tožbo odsvetujemo, sicer bi kljub dobljeni pravdi morali sami nositi stroške.

Premala dota. H. A. R. Če vam je bila leta 1911 priznana dota 400 kron, ki jo je morala sestra kot prevzemnica izplačati ob vaši polnoletnosti v letu 1923, potem ste takrat smeli zahtevati le 100 din, ker velja pri nas zakon, da je en dinar vreden za štiri avstrijske krone. Razlike med predvojnimi, medvojnimi in povojnimi kronami zakon ne dela, kar vsi občutimo, da ni prav, pa se proti temu ne da nič pomagati.

Ce upnik dolžniku-kmetu ne pošlje obračuna. R. K. Vaš upnik trmoglavno vztraja pri tem, da mu morate povrniti ves dolg v celoti, čeprav ste kmet in imate pravico do polovičnega znižanja dolžne vsote. Obračuna vam še ni poslal in tudi ne nove obveznice, vi mu pa tudi niste še plačali prvega in drugega obroka. Vprašate, ali ste izgubili zaščito, ker mu niste plačali prvih dveh obrokov. — Po pravilniku o zamenj dolžniških listin z novimi obveznicami, je upnik dolžan sestaviti obračun in obveznico na znižani znesek dolga, ter oboje v dveh izvodih poslati občinski upravi, pristojni za dolžnika. Občinsko oblastvo mora listine v 15 dneh dostaviti dolžniku-kmetu in ga pozvati, naj podpiše novo obveznico ali pa poda svoje prigovore. Če vam torej upnik v obveznici ni znižal dolga, iste ni treba podpisati in podajati pri občinski upravi svoje prigovore. Občinska uprava bo nato o vaših prigovorih obvestila upnika, ki sme zahtevati, da se odredi narok. Če se pri naroku, ki ga bo občina odredila, ne doseže sporazuma, bo ob-

N. — Omenjate, da imate bolezen — ekcem — (ne akcem), samo niste navedli, ali po vsem telesu ali pa samo na gotovem mestu. Tudi močno se potite in lasje vam izpadajo. Ker bi bil moj nasvet precej dvomljive vrednosti brez podrobne preiskave, se obrnite na bližnjega zdravnika.

P. B. — Glede odstranitve drgljk (tonzil) so mnienja med zdravniki različna, vendar se vsi v glavnem drže sledečih smernic: drgljke, ki se vnamajo večkrat na leto in povzročajo zaradi tega močne bolečine, ter nastop komplikacij v drugih delih telesa (srce, sklepi, ledvice id.), je treba na vsak način odstraniti, ker sicer vse nad usodo bolnika kot Damoklejev meč, vedno pripravljene za nove napade. Prav tako se priporoča odstraniti drgljke, ki so velike in ki zaradi tega ovirajo pravilno dihanje in izgovarjavo. Glede drgljk, ki se le redko-kdaj vnamajo (enkrat v par letih ali še manj), naj odločata bolnik in njegov zdravnik. Nasprotno pa naj tonzile, ki so zdrave in ne povzročajo nikakih motenj, ostanejo na svojem mestu in vrše funkcije, ki so jim odrejene.

Ker ste imeli samo enkrat abces drgljk, pomeni, da je pri vas to zelo redka zadeva. Zaradi tega se vam ni treba prav nič žuriti z odstranitvijo drgljk. Druga stvar bi bila seveda, ako bi imeli bolezen srca, sklepov ali ledvic, ter bi zdravnik ugotovil, da ima ta bolezen svoj izvor v drgljkah. Tedaj bi vam pač priporočal, da si daste odstraniti tega nepridiprava.

Ostali pridejo na vrsto prihodnjič.

činsko oblastvo napotilo stranke na pot pravde. Ker vam upnik še ni poslal obračuna in nove obveznice in zaradi tega še niste poravnali prvih dveh obrokov, še niste izgubili pravice do zaščite. Tudi niste dolžni obrokov prej plačati, kot se zametajo dolžniške listine z novimi obveznicami. Po opravljeni zamenj istih je dolžnik dolžan plačati vse zaostale obroke po uredbi o likvidaciji kmet-skih dolgov.

Kmetov dolg pri preužitkarju. F. L. Preužitkar je leta 1926 posodil vsoto denarja dobremu posestniku. Po preužitkarjevi smrti je tretjeval podedovala njegova žena, ki je tudi preužitkarica. Dolžnik hoče sedaj povrniti samo polovico dolga, češ, da mu pripada zaščita. Vprašate, ali ima preužitkarica pravico zahtevati povrnitev vsega dolga. — Po uredbi dolžniki-kmetje ne uživajo zaščite, če so v boljšem gnetnem položaju od svojih upnikov. Ob sporu odloči za dolžnika krajevno pristojno okrajno sodišče. Iz navedenega vidite, da bo preužitkarica verjetno lahko izterjala celo svojo terjatev.

Terjatev kupnine za prodano njivo. L. I. Leta 1928 ste prodali njivo, ki je vam kupec še ni plačal. Sedaj se hoče okoristiti z zaščito in trdi, da vam je dolžan plačati samo polovico kupnine. Vprašate, ali je to res. — Če je dolžnik kmet po uredbi o likvidaciji kmet-skih dolgov, ima pravico do znižanja svojega dolga za polovico. Tako znižani znesek je dolžan plačati v 12 letih s 3% obrestmi v enakih letnih obrokih vsako leto najkasneje do 15. novembra 1936, seveda, če mu je upnik poslal obračun in novo obveznico. Ne znižajo se pa dolgovi, ki izvirajo iz nakupa blaga na up ali iz obrtnega dela.

Spor zaradi zaščite. J. R. Vaš upnik — lesni trgovec vam zaščite ne prizna, čeprav vam je občina izdala potrdilo, da ste kmet, in vam je denarni zavod znižal za 50%. Vprašate, ali spada dolg, ki ga imate pri upniku-trgovcu za kupljeni les pod zaščito. — Če vam upnik zaščite ne prizna, bo pač moral pri okrajnem sodišču predlagati, da sodišče preizkusi potrdilo, ki ga vam je izdala občina. Če bi sodišče potrdilo razveljavilo in vam s tem zaščito odreklo, se lahko pritožite na okrajno sodišče. Dokler vam sodišče potrdila ne razveljavi, se upnik ne bo mogel uspešno upirati vaš zaščiti. Če vas bo tožil na plačilo dolga, boste lahko ugovarjali, da ste zaščiteni.

VSAK nima toliko denarja, da more potovati v kopališče

TODA VSAKDO bi moral dati za zdravje letno 100—150 dinarjev in piti mesec dni mesto druge vode

Radenski zdravilni vrelec onega z rdečimi srci.

Posojilo kmetu-obrtniku. V. Če je dolžnik kmet, mu mora upnik poslati obračun in novo obveznico, v kateri je upoštevan polovično znižanje dolga. Ako pa mislite, da je obrtnik, ki ne uživa zaščite, pa predlagajte pri okrajnem sodišču, da preizkusi resničnost potrdila o tem, da je kmet. Če bo sodišče potrdilo, ki ga je izdala občina dolžniku, razveljavilo in bo na event. dolžnikovo pritožbo tudi okrajno sodišče ta sklep okrajnega sodišča potrdilo, vam bo moral dolžnik povrniti ves dolg v celoti. Drugače pa je dolžan odplačevati na polovico znižani dolg v obrokih po predpisih uredbe.

Izbris kazni. M. V. Leta 1933 ste bili obsojeni na 6 mesecev strogega zavora in na izgubo častnih pravic za dobo 3 let. Kazen ste prestali konec marca 1934. Vprašate, kdaj lahko zaprosite za izbris kazni. — Za izbris kazni lahko zaprosite po preteku petih let, odkar je bila kazen prestana, torej 1. aprila 1939. Po predpisih kazenskega zakona, sme sodišče po preteku petih let, odkar je bila kazen prestana, zastarana ali odpuščena, izbrisati na prošnjo osebe, ki je bila prvič obsojena, obsodbo zoper njo, z vsemi njenim zakonitim posledicami, če se je v tem času dobro vedla in če je okodovancu po možnosti povrnila škodo, povzročeno s svojim dejanjem. Castne pravice, ki so bile osebi odvzete za določeno dobo, se mu vrnejo, odnosno obsojenec pridobi možnost pridobiti častne pravice s pretekotom časa, za katerega je izgubil častne pravice.

Odpiranje tujih pisem. G. I. Odpiranje tujih pisem ali telegramov, se kaznuje z zaporom do 6 mesecev ali v denarju do 5000 din. To kaznivo dejanje se začne preganjati na predlog prizadete osebe. Sodišče lahko predlagate vse dokaze, s katerimi upate dokazati krivdo tožene osebe. Katere dokaze bo sodišče izvedlo in če bodo zadostni za dokaz krivde, bo odločilo sodišče samo.

Nesposoben za vojaško službo. C. R. — Ali more oseba, ki je stalno nesposobna za vojaško službo, vstopiti v državno službo. — Za vstop v državno službo se med drugimi pogoji zahteva tudi, da je prosilec telesno in duševno zdrav. Če je prosilec za vojaško službo nesposoben, se ni gotovo, da ni telesno in duševno zdrav. Zato lahko prosí za državno službo, ki odgovarja njegovi šolski kvalifikaciji.

Prometni davek od doma zaklane živine. F. H. — Obrtnik ste in ste se poročili s kmetko hčerko, ki je posestnica. Niste še solastnik posestva. Vprašate, ali se dolžni plačati prometni davek od zaklanih evinj in koliko znaša ogledna taksa. — Če Vi zakoljete svinjo, ste dolžni plačati prometni davek. Tega davka so oproščeni samo kmetovalci. V sporu bo odločilo pač pristojno davčno oblastvo. Koliko znaša ogledna taksa, vprašajte pri domači občini.

Se en prometni davek. I. M. — Kakor smo že pisali, so le kmetovalci oproščeni od prometnega davka, ki se mora plačevati od zakola živine. Vsi drugi proizvajalci poljedelskih, gozdarskih, žival-skih, vrtnarskih proizvodov, pa se smatrajo za davč-ne zavezance in niso oproščeni tega davka. Zato po našem mnenju niso oproščeni takega davka trgovci, obrtniki, uradniki in drugi, ki so lastniki posestva in živino sami priredijo. Tako se glase tudi pripombe k členu 8 uredbe o skupnem davku na poslovni promet.

Državna uradnica VI. skupine. M. S. — Radi bi vedeli, koliko pokojnine vam pripada po 28 službenih letih. — Državnim uslužbencem, ki se upokojijo, pripada od plače kot pokojninske osnove za prvih 10 let 50%. Za vsako nadaljnjo polovico leta, ki se šteje za odmero količine pokojnine jim pripada po 0,90%. Od položajne doklade, ki jo je imel uradnik ob času upokojitve, mu pripada kot pokojnina po 20 letih službe 50%, po 25 letih 60%, po 30 letih 70% in po 35 letih 95%. Poleg tega vam pripada še osebna doklada po uredbi o osebnih in rodbinskih dokladih državnih upokojencev.

Rodbinska pokojnina za hčerko. F. S. — Vprašate, ali pripada polnoletni hčerki državnega upokojenca-vdovca, ki očetu gospodinjí, pokojnina po očetovi smrti. — Po sedaj veljavnem uradniškem zakonu ima hčerka državnega uslužbenca (upokojenca) pravico do rodbinske pokojnine, dokler se ne omoži. Rodbinska pokojnina se odmerja po odstotkih, od prejemkov, od katerih je vplačevala ob času smrti vplačeval v uradniški pokojninski sklad. Podrobneje določbe najdete v § 139 in sled. zakona o uradnikih.

Izročitev posestva. D. K. — Mati je podedovala posestvo po svojem možu, ki ga ji je v testamentu izročil o omejitvi, da ga zapusti sinu ali hčeri. Vprašate, če je sin upravičen do podedovanja posestva, ali ga mati tudi lahko izroči sestri in ali sin lahko ugovarja. — Mati izroči lahko posestvo komur hoče in sin za časa njenega življenja ne more z uspehom ugovarjati. Po materini smrti pa ima pravico vsaj do nujnega deleža.

Kmetijski nasveti

Kdaj potrebuje rastlina največ hrane? A. P. S. — Radi bi gnojili rastlini ob pravem času, da bi imela hrano takoj na razpolago. Zato želite vedeti, kdaj potrebuje rastlina največ hrane? — Največ hrane rabi rastlina tedaj, ko najbujneje raste, mnogo manj ob zoritvi, najmanj v začetku razvoja. Glavni činitelji rasti so razen toplote in vlage najvažnejša rastlinska hranila: dušik, fosfor in kali, ki jih rastline v največji množini jemljejo vase, da z njimi grade svoje telo. Te snovi črpajo korenine iz zemlje in jih dovajajo v zelene liste, v katerih jih predelajo v organsko snov: kisline, sladkor, škrob, beljakovine, staničino in druge. Mlada rastlina potrebuje zelo malo hrane, ker jo ima še precej v zalogi semena; se pa tudi v začetku le počasi razvija. Zgodaj spomladi ji manjka še toplote, ker je zemlja še mrzla in sončni žarki šibki. Pozneje pa, ko se toplota stopnjuje, se tudi rastline začno bujnejše razvijati in tedaj morajo imeti hrane dovolj na razpolago. Poskusi so pokazali, da največ hrane potrebujejo rastline v mesecih marec, april in maj. Tedaj tudi opažamo najbujnejšo rast v naravi. — Kmet mora zato poskrbeti, da dobe njegove kulturne rastline v tej dobi največ lahko topljive hrane, da se nemoteno razvijajo. — Tu pa nastopi vprašanje: s čim in kako gnojiti, da se to doseže. Spomladi moramo gnojiti predvsem s takimi gnojili, ki se hitro tope v vodi, in jih rastlinske korenine lahko takoj vsrkajo. Taka gnojila so čilski soliter, superfosfat in kalijeva sol. Za vrtno kulturo prihaja v poštev namesto čilkega solitra tudi sečnina. Vsa ostala gnojila morajo priti prej v zemljo, podorati ali podkopati jih je še pozimi ali prav zgodaj spomladi, da se v zemlji prej razkrojijo, ker niso tako lahko topljiva. Če jih prepozno trosimo, nimamo z njimi tišnega uspeha, kakor si ga želimo; večkrat celo škodljiva. Zato pazite na pravočasno gnojenje z njimi.

Trosenje apna po vrtni. S. K. L. — Nabavili ste si nekaj žganega apna v kosih, da bi z njim pognojili svoj vrt. Sedaj pa ne veste, kako z njim postopati, da bi to zemljo pravilno poapnili. — S kosi žganega apna seveda ne morete gnojiti vrtni, ampak se mora to najprej spremeniti v prah. To dosežete, če kose apna spravite na kup, ki ga pokrijete z vlažno zemljo. Tekom osmih, desetih dni bodo kosi razpadli v prah, ki ga potem potrosite po prekopanih gredicah. Lahko ga zmešate z zemljo z grabljami, ali ga podkopate, lahko pa ostanete tudi na vrhu zemlje, ne da bi zaradi tega šlo v izgubo. Na 10 kv. metrov potrosite 2 do 4 kilograme žganega apna, pa bo gnojenje z njim zadostno. Zlasti grah potrebuje precej apna, potem tudi borovo cvete in dobro rodi.

Podsetev redke detelje. K. S. N. — Lani ste zasejali njivo z deteljo, pa je bila zelo redka. Ponekod so naravnost pleveli. Zelite vedeti, če se da letos podsejati. — Za silo se da domača detelja letos še podsejati, toda le tam, kjer ni lanska pre-gosta. V tem primeru morate na plešah zemljo dobro z grabljami prevleči ter izrjaviti plevel, da ne bo dušil mladih deteljinih rastlin. Potem posejete deteljno seme ter ga nekoliko potlačite v zemljo. Seme bo kmalu vzklilo in njiva se bo zarasla. Seveda letos posejana detelja ne bo vrгла take koš-nje kakor lanska, zato taka podsetev nikakor ne more dati popolnega pridelka.



»Oprostite, gospod, tak revež sem, ali bi mi odkupili tale samokres?«

ODREZITE

„SLOVENEČ SVETOVALEC“

odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek

„Slovenec“, 23. januar a 1938

Neskončna sekunda

»So sekunde,« je dejal, puhniti dim cigarete iz pred sebe in se z zadovoljstvom zagledal v svoje roke, kakor bi ne imel drugih misli, ko te, kako so ozke in lepo oblikovane, »sekunde so, ki vsebujejo življenje, ko se je treba odločiti, kar brž, kot bi trenil — in to o vsem življenju.«

Sedei smo v kavarni; pred nami so bile skodelice in komaj da smo poznali drug drugega.

»Torej zamislite se: vojna!« — je povzel »Tudi jaz sem bil ondi. A to ni tisto! Toda kasneje, pri

stojejo z nasajenim bajonetom. Naj! Saj ne zaradi tebe!

Streliš! Tamle nekoga ženejo. Ali je pravi, nepravi? Iščemo in prijemljejo, povsod nas izvajajo in primejo tudi nas. Tegale ženejo. Kam? V neko klet. Te kleti pa so strahota!

To je vojna!

Potem pa se zgodi, da se te deklica oklene, nenadoma te pograbi na vogalu in zakliče straži: »Tovariši, primite ga!« in te primejo, še preden se zaveš in drugi te gledajo in ti zres v oči marsikogar, ki ti nemo pravi: »Tudi mene bodo? Moč!« Mogoče ga bodo.

Ujet si. Ležiš in se stiskaš v kote in drešča svojega sosedu, zakaj, nobenega prostora ni, ozračje smrdi po gnolobi; saj ne odnašajo odpadkov. Spati ne moreš, poln si uši in brada ti je ščetinasta. Vlečejo te navzgor in te zaslišujejo. Straža z bajoneti povsod — bojijo se. Kdo si? Ta in ta. Legitimacija? Kdo jo pa ima v teh časih, v vojni! K belim spadaš!

Pogledajo ti roke. Zakaj ne delaš? Kaj si bil v vojni?

In se lažeš, govoriš o Sibiriji in o begu. Ne verjamejo ti in te odvedejo nazaj. Sprikan se ob roke in noge, psolve in kletvice završijo, slednjič si na svojem mestu. Sosed bi rad govoril s teboj, a ti ne odgovoriš, saj ne veš, ali ni volun in hoče le izvlči iz tebe, kar bi rad vedel.

In vsak dan enkrat pride Semanovič. Semanovič, to je sodnik. Gredo po sod, ga postavijo in nanj denejo gorečo svečo. Usede se k sodu na stol in zdaj razgrne pisanje. Na levi od njega, na desni od njega — rdeči gardiet. Krog njega je zdaj prostor. Kar nenadoma je dosti prostora, vsi se umaknejo v ozadje.

Zdaj začne in bere, bere imena tistih, ki so jih za danes izbrali. Glasno bere in sleherni odgovori: »Tukaj,« stopi naprej in se trudi, da bi ostal miren.

Semanovič kliče. »Tukaj!« Spet neko ime, spet: »Tukaj!« — in tako dalje in tako dalje, neskončno dolgo za nas, za nas vse, ki smo tu. Zdaj bo tvoje ime? Ni. A zdaj? Groza te je! Strahota!

Tako prebere vsak dan po dvajset, trideset imen. Slednjič gre in vzame izbrance s seboj. Tako gladko poteka vse, nihče se ne upira, nihče se niti ne domisli kaj takega. Vsi se zavedajo, da je to konec, konec, ki mu ne moreš uiti. Zunaj, zgoraj postavijo vrsto ob zid in nato — konec!

A jutri?

Nekoč pa: Kakor vsak dan je tu Semanovič. »Goljedkin!« se zasliši glas. »Tukaj!« se odzove odgovor in dotični stopi naprej.

»Dobro se!« — »Tukaj!« — »Ivanovič.« — »Tukaj.« — »Cerničev.«

Molk.

»Cerničev!« zalkiče Semanovič s povzdignjenim glasom in pogleda iznad papirja.

To je tista sekunda.

Ujetnik stoji pri sodu, prav blizu stoji, bled je, prepaden ko vsi drugi in si skuša zviti cigareto.

»Kaj pa to, Semanovič,« pravi, »ali bi mi raje radi še enkrat ustrelili?«

Začuden se odzove Semanovič:

»Zakaj?«

»Ker ste Cerničeva že včeraj odpravili,« odvrne oni in se trudi s cigareto. Semanovič se zdrzne, vzame svinčnik in prečita ime. Nato čita dalje. Tisti moški odstopi od sode; to je Cerničev.«

Pripovedovalec uihne.

»In potem?« ga vpraša.

»Čez dva dni je prišel Denikin in je zavzel mesto,« odvrne.

»A Cerničev?« spet vpraša. »Kako je bilo drug dan? Ali so rdeči zapazili prevaro?«

Oni je vstal, stisnil cigareto med zobe, in ko si je oblačil suknjo, je dejal: »Cerničev stoji pred vami, a tista dva dneva sta bila dolga, daljša ko vsa dolga doba ujetništva. Verjameste?«

Potem je odšel. (F. Seidl.)



nas, v Rusiji! Pod Denikinom sem se bojeval na strani belih. To, to je bila vojna. V taborišču si — in okrog tebe je sovražnik. Kje? Kdo ve! In jezdiš po stepi. Ali si v vojni? Brez dvoma, zakaj — en sam strah te je in zmeraj si na preži. Sam jezdiš v obleki delavca. Izvidnik si, prideš v vasi, čepiš po krčmah: »Pij, bratec, pij!« In spet si na konju in jahaš čez stepe in nebo je brezmejno, zmeraj samo nebo in si žalosten, a sam ne veš, zakaj in jahaš, le jahaš naprej.



Nato je mesto, kamor so te poslali. Denikin sledi! Vidiš ga in še druge, skupaj ste sedeli pri taboriščnem ognju, a tu ne poznate drug drugega. Vlečeš konja za seboj in greš v svoje gostišče. In se umiješ in si človek. Odiš v gostilnico, kjer dobiš tudi čaja. Mesto se imenuje Harkov in v njem gospodarijo rdeči. Zvit si in jako oprezen. Kaj ti pa morejo? V zabavo si prišel semkaj, za ničesar se ne zameš in imaš oči povsod, tisoč oči. Ženska se obesi nate. Le od kod se je vzela? Pa ne iz Moskve? Pazi se! Pa te vendarle dobi v svoje mreže. Kar ves si iz sebe. A navzlic temu imaš oči povsod, saj stoji za teboj Denikin in vprav on te je poslal. Tu se ga boji. Na vogalih

A spodaj! Zaitimo, si pademo drug drugemu okrog vratu, se poljubimo. Odrveni! Ni nas polical! Radost, radost, sreča in blaženost! Seveda bo jutri Semanovič spet prišel. A kako dolgo je še do jutri! Neskončno dolgo!

Ah, jutro je že tu! In spet sod, goreča sveča, seznam.

Spet: »Krestinski.« — »Tukaj.« »Rukavič.« — »Tukaj.« — »Vakula.« — »Tukaj.« — Zmeraj: tukaj! Ali ne bo seznama že konec? Ali nima konca? Nekateri zavreščijo, se zasmejejo, so ko blazni, ker niso bili poklicani, ker ni bilo njihovega imena, ne njihovega! Danes se ne!

Šest smučarjev pa en ključ

Šest brhkih smučarjev biva v planinski koči »Kamen«. Za jutraj se zmenijo za smuk na vrh. Torej: ob petih jutraj naréd! Zaspanih obrazov naglo požro zajtrk, ki jim ga oskrbnika kočar navzlic rani uri pripravi.

»Slišite, Minka,« se Emil v zadnjem hipu še k ereči spomni, »ali bi nam ne mogli dati ključa? — Bržkone se bomo drevi vrnili prav pozno.«

»To pa ne bo šlo,« odvrne skrbnica, »enega bi že še imela, enega samega. Bošče morali pač skupno priti nazaj.«

»Seveda,« vsi zaeno odgovorijo, »to se razume, da pridemo skupaj!« In skrbnica izroči ključ Emilu, kot najstarejšemu in vseh šest smučarjev spolzi izpred koč.

Smuka je prekrasna! Ze ob treh popoldne se vračajo in sicer mimo turistovega doma »Pri macesnu«. — »Cujte,« pravi Emil in nastavi ušesa proti domu, »meni se zdi, da je tam notri kar čedna družbica.« — »Poglejmo! Saj ničesar ne zamudimo! Kaj bi pa že zdajle v naši koči!«

Ko smučarji odpro vrata, jim pulne vzdih po nedolocenih tobakovih in drugih užitek v nos. Mala sobica je polna živahnih smučark in fantov. Nekdo vleče harmoniko, drugi igra orglice, še na kitaro brenka nekdo.

Vseh šest smučarjev se naglo potopi v zabavo, zlasti Emil je ves v devetih nebesih. Niti ne opazi ne kako se njegovi tovariši drug za drugim izmuznejo iz sobice. Zaradi utrudljive smuke, zažutega alkohola in toplote v domu začuti vsakdo nepremagljivo hrepenenje po svoji, v »Kamnu« pripravljeni postelji in drug za drugim se podvzajo, da utešijo svojemu hrepenenju čim prej, dasi več ali manj z neokretnimi in omahujočimi koraki.

Ko dospe Miha kot drugi do koč, zagleda Ivana, kako sklonjene glave ždi na klopci pred koč. »Za božjo voljo, zakaj pa ne greš noter v tem mrazu? Saj je že polnoči proč!«



»Prismoda! — Ali ne veš, da ima Emil ključ?« »Sapraboli! — Na, zdaj morava pa počakati to pokveko, saj bo menda kmalu za nama?«

In Ivan se usede k Mihetu. Kmalu se prikaže Srečko.

»Kaj pa delata tukaj, ko je tak mraz?« »Moč! moč! moč! Zakaj pa nisi Emila privedel s seboj?«

»Le čemu?« »Ključ imaj!«

»O, ta barabala! S tem prelepim vzklikom pri-sede še Srečko k onima dvema.«

Se dvakrat se ponovi isti prizor. Čas mineva, ura poteka, burja zabija, ena čez polnoči je že proč. Vsi so tu, le Emila še ni od nikoder. Skupno začno udrihati po njem in ga obklati z vsemi priiniki. Slednjič zapovrstjo zadremlejo.

»Hudiča, le kaj se je Emilu zgodilo?« se zbudi Miha.

»Dajmo, zbudimo skrbnico! Saj bomo se ozeblji, zmrznilili!«

»Nikar, zbuditi je ne smemo! Ljudje hočejo tudi svoj počitek in mir!« se razhudi Srečko.

»Cuj! Zdaj gre!« »Emil!« zatulijo vsi hkrati.

Zares, Emil je. Zdrav in cel in s smučmi na plečih.

»Ljudje božji!« zavpije.

»Ne gobeždaj! Ključ daj sem!«

Cez nekaj trenutkov ga Emil srečno izvleče iz žepa. Miha mu ga izpuli iz roke in ga brž vtakne v ključavnico.

A — ključ ne odpre! »Ta ključ ni pravi,« — Zlomek salamski — zdaj sem pa sit te storje! Miha srdito zgrabi za ključko in ne pomisli ne na hrup ne na ljudi.

Toda glej! Komaj pritiene Miha na ključko, ko se vrata — odpro.

Skrbnica, ki jo je hrup prebudil, pogleda skozi okno, rekoč: »Zaradi varnosti sem kar vrata odprta pustila. — saj sem si mislila, da ne boš sku-paj prišli v koč!« (A. O.)

KONJ

Nekoč sem bil priča kratkemu, ganljivemu prizoru...

Sredi ravnokar popravljenega cestnega nasipa se je v pesku igralo troje otrok. Prav dobro se spominjam še vseh treh, in zdi se mi, da jih bom vedno tako videl kakor se bom tudi vse svoje življenje spominjal prizora, ki sem ga videl skoraj nato.

Najstarejši otrok je bila deklica osemih ali devetih let, imela je rožnat dekliški obrazek s svetlomodrimi očmi in črnimi kodri, ki so neurejeni in zmedeni silili za tlinik in ji okrožali lica; za njo je bil deček, ki mu je bilo nemara kakih pet let, okrogel, rdeč in plavalas, skratu podoben v svojih sivih, zakrpanih in zopet strganih hlačah, ki so mu bile preširoke in prevelike in so vsele na oguljenih naramnicah, katerih neenaki gumbi so mu segali malone do ožkih ramen; in slednjič še najmanjši od otrok, ki je imel morda kak poledro leto, ta je ždel v pesku; bil je majhen, prikupen otrok z velikimi razumnimi očmi, okrogločlen in plavalas.

Ne vem več, kaj so se igrali. Nemara prav nič posebnega; grebli so morda z umazanimi rokicami po pesku, se zvirali na soncu in kakor majhne, svobodne živalce nezavedno uživali mehak in svež pomladanski zrak. Nihče ni pazil nanje; mala hišica je skorajda dremala v popoldanskem soncu; maloštevilne kočice so bile kakor osamljene na obeh straneh neskončne, ravne in od mogočnih bukev obdane ceste, ki je vodila iz enega v drugo oddaljeno mesto.

Cisto sam sedeč na senčnati klopi pred edino gostilno v tistem kraju, sem utrujen od dolge vožnje s kolesom, nekoliko zadremal. Na ta prelepi, topli majniški dan sem bil prevozil še blizu štiri-deset kilometrov; prav toliko sem jih imel še pred sabo, preden dosežem cilj svojega izleta. S kolesom sem se uprl na klop, zamižal in kar iz navade sem ter tja puhniti oblak gostega dima iz svoje kratke angleške pipe. Moje kolo, moje odlično kolo, je stalo zraven mene kakor zvest psiček.

Izenada so me predrnili rezki klci, vpitje in rjovenje. Poskočim in vidim kakor med kakšno bliskovito prizor, da sem kar odrevenel od groze. Tik pred mano, na cesti, kjer so se pravkar igrali otroci, se zdaj bliža, lahno se zibaje v meh-kem pesku visok, težak, s temno plahto prepet tovorni voz. In prav v tem trenutku vidim kakor v žaru iste bliskavice, ko sem se s tresočimi rokami stisnil za senca in sem od strahu široko za-zijal, ne da bi mogel od sebe dati kakšen glas, a prav v tem trenutku vidim voznika, ko spi ste-gnjen pod plahto, oba starejša otroka tuleč bežita na kraj ceste, najmanjši pa se dalje mirno igra v pesku, ne da bi se menil za grozno nevarnost. Niti utegniti nisem hiteti na pomoč: voz bo peljal čez otroka!

Toda ne... Ne bo ga povozil!... V trenutku, ko mislim, da se mora zgoditi najhujše, vidim, kako dobri konj nagne glavo k otroku, kakor da ga hoče povohati, in nato s široko razkoračenimi nogami pelje počasi z vozom čezenj, ne da bi se ga dotaknil.

Hrup, klci groze, divje loputanje z vrati in mrzlično zbiranje ljudi. Punčka in fantek tulita, ker sta dobila nekaj zausnič, in neka ženska, ki je pridvela vsa zmedena, dvigne otroka nepoško-dovanega. Voznik, ki se je ob divjem hrupu ne-nadoma prebudil, skoči z voza in začne, toliko da se je za silo zavedel, kaj bi se lahko zgodilo, med strašnim preklinjanjem z bičem na vso moč udrihati po konju.

Sele zdaj prihitim ves solzan. Cutim, da bi lahko tega moža zadavil. Ali še preden se mu približam in preden doumem, kako se je to zgo-dilo, sem naenkrat spet popolnoma miren. Mirno in lahno ga z roko potrepelam po rami in mu rečem: »Dragi moj, nikar ne tepite živali; stopite rajši z mano na vrček piva.«

Obrnil se je, nehal pretepati žival in me ne-zaupno pogledal z očmi, ki v njih še ni ugasnila jeza. Po bliskovito ee je odigrala med nama neraz-rešena in nerazrešljiva drama. Če bi se tepel, če bi enkrat samkrat se udaril z bičem po živali, bi ga tresel ob tla, zadavil bi ga. To je gotovo. Če ne bo več tepel, mu odpustim vse in imel bom občutek, da sem storil dobro delo, da je ob moji prizanesljivosti v njegovem srcu prvič zanihala struna dobrote, ki bo zavoljo tega nihala še po-gosteje.

Ni več udaril; v nenavadnem iskrenju mojih oči je bral, kaj se utegne sicer brezpogojno zgo-diti. V svoji zakrknjeni notranjosti je po dotiku skrivnega nagnjenja čutil dobroto in milino, ki je dihala iz moje duše. Da, kar iznenada je postal ves dober in mehak; bič je vrgel pod plahto in ustavil voz.

Obrnil sem se in v vrvežu glasne množice po-klkal gostilničarko. Naročil sem dva vrčka piva. Nato sem stopil h konju, ga z obema rokama pri-jel za poveseño glavo in ga božal, ves trepetajoč od ganjenosti.

»He, kaj pravite, malo ova bi mu ne škodilo?« »Kakor se jim zdi,« je odvrnil mož nekam osramočen.

Gostilničarka je prinesla pivo. Odločim se in naročim še ova za konja. Prinesla ga je v kosari.

Voznik je konju suel uздо. In ko mi zoblje iz leve roke, ga z desno gladim po čelu in grivi. Počasi in nežno, v kratkih presledkih in vedno po enem kraju; in naenkrat sem se raznežil, ves prevzet od ganjenosti. Nisem mogel zadržati solz; teklo so, dasi sem se na vso moč upiral. Tekle so in je že moralo biti prav tako; kapale so kakor lahna rosa na poslednja zrna, ki jih je dobra žival mlaškaje pobirala z moje roke.

Tako, končano je. Košarica je prazna; mož je konju zopet nadel uздо in voz je odpeljal. Dal sem vozniku roko, v kateri sem skril dva franka.

»Tu imate, da lahko spotoma popijete še en vrček piva.«

Mož je bil tako ganjen, da ni mogel sprego-voriti. Samo s pogledom se mi je zahvalil. Za trenutek sem se postal, da bi gledal za njim. Najbrž nekaj ni bilo v redu, zakaj že po nekaj korakih je zopet ustavil konja in skočil z voza. Videl sem ga, ko si je dal opraviiti pri ko-matu in je nekaj prenarejal. In ko je končal, je s prijazno roko nalahno pogladil žival po grivi in jo potrepil po vratu. Nato je spet zlezal na voz in izza plahte sem videl, kako je švigal bič in veselo pokal nad glavo dobre živali, kot prijazna spodbuda, kakor pesem...

In nadaljeval sem pot z občutkom človeka, ki se mu je od srca odvalil težek kamen.

(Cyriel Buysse — N. Z.)



»Čudno; ko smo bili majhni, se je vrtele vse krog odraslih, ko smo pa odrasli, se pa vse vrti krog otrok!«

Dvojno veselje

Vsako leto mi je dala žena perilo za božič. Vesel sem bil, da mi je tako vzela skrb za na-bavo mojega perila. Na desni strani božičnega drevesca, prav pri jasicah, je bil kar kup perila prav po mojem okusu in vsako leto sem pohvalil ženo, da si zna toliko prihraniti in mi more s temi gospodinjskimi prihranki kupiti toliko perila.

A lani za božič se je moja žena nenadoma domislila, da bi dala popraviti lutko naše male in bi si tako prihranili precejšen denar. Jaz sem jo zavrnil, da je to laž in sleparija spričo otroka, zaeno pa mi je prišla huda misel v glavo: kaj če se tudi z mojim perilom ni kaj takega dogajalo!

Skrivši sem šel v sobo in odprl omaro za perilo. Prestrašil sem se in zmeraj bolj sem se zgražal. Od treh, štirih, petih kupov perila, ki sem jih bil dobil za razne božiče, je bilo le še polovica v omari — ali pa še manj. Seveda, po-zabil sem tudi kaj — in vendar!

V nekem svetleem trenutku sem to povedal svoji ženi. Zasmejala se je, rekoč:

»Hotela sem ti pripraviti pač dvojno ve-selje. Če človek dobi kako stvar še enkrat, je dvakrat tako vesel in razen tega moraš biti vesel, da imaš tako pametno in skrbno ženo.«

Odlej sta ob drevescu vedno dve kravat — zaradi dvojnega veselja — in tudi letos nisem nič drugega dobil. Prav mi je!

Državne finance v letu 1937-38

Po uradnih podatkih ministrstva financ so državni dohodki v novembra znašali 1124.6 milij. din. proti 909.2 milij. din. ki so bili predvideni po proračunu. Izdatki so pa v istem mesecu znašali 965.8 milij. din. proti 909.2 milij. din. kakor je predvideval proračun. Višek dohodkov nad izdatki je v mesecu novembru znašal 158.8 milij. din.

Skupno so znašali državni dohodki v prvih osmih mesecih tekočega proračunskega leta 7836 milij. kar je 589.7 milij. več kot pa je določal proračun. Izdatki pa so skupno znašali obenem z že neizplačanimi obveznostmi 7082.4 milij. dočim je proračun predvideval izdatkov za 7273.3 milij. din. Za osebne izdatke je bilo 3404.2 milij. din. kar je celo nekaj več kot pa je določal proračun, pač pa so materialni izdatki manjši kot pa v proračunu. Razlika med faktičnimi dohodki in izdatki znaša 830.7 milij. din. kateri znesek predstavlja sufit za naših državnih financ v osmih mesecih tekočega proračunskega leta. Ta sufit bi uporabljen za doseganje neizkoriščenega, a v proračunu predvidene kredite, v prvi vrsti za materialne izdatke.

V proračunskem letu 1936-37 so drž. dohodki v prvih osmih mesecih znašali 6939.7 milij. din. torej so bili v tekočem proračunskem letu za 1023.5 milij. večji. Napram letu 1936-37 so narasli dohodki splošnih neposrednih davkov za 90 milij. posebnih neposrednih davkov za 147 milij., izred-

nih davkov za 10.6 milij., trošarine za 45 milij., taks za 100.5 milij., carine, carinske takse in arije 181.4 milij., monopola za 94.8 milij., železnice za 247.8 milij., pošte, telegrafa in telefona za 31.7 milij., gozdov za 14 milij., rudnikov za 43 milij. in razni drugi manjši dohodki za 21.8 milij. din.

Izdatki pa so v proračunskem letu 1937-38 prekašali izdatke v predloženem letu za 1083.5 milij. din. Od tega povečanja odpade na pokojnine 32.3 milij., na državne dolge 187 milij., na vojsko in mornarico 353.2 milij., na gradbo železnice 74.3 milij. in na upravo železnice 188.3 milij.

Gornji podatki o povišanju naših državnih dohodkov dokazujejo, da se položaj državnih financ stalno izboljšuje. Največ so k povišanju dohodkov doprinele železnice, carine in takse. To so predvsem dohodki take vrste, ki najprej reagirajo na gospodarsko izboljšanje.

Pri tem razvoju državnih financ smemo pričakovati, da bo tekoče proračunsko leto ugodno končalo. Je pa pri sedanjem ugodnem finančnem položaju dana možnost korektur v naši finančni politiki. Naš davčni sistem ne odgovarja več gospodarskim interesom, davčna obremenitev mnogokrat ne pozna pri nas načela pravičnosti, tudi razdelitev državnih izdatkov nas vedno ne zadovoljuje. Reforme je mogoče izvesti le v časih ugodnih financ, zato ne bi smeli zamuditi prilike, da čimprej take reforme izvedemo.

Zamenjava obveznic 7% nega državnega posojila

Na temelju pooblastila finančnega zakona za leto 1937-38 je finančni minister izdal pravilnik o zamenjavi obveznic 7% nega investicijskega posojila iz leta 1921. Te obveznice so zaradi slabe izdelave in elabega materiala postale za promet že neuporabne.

Zamenjava bo izvršena na ta način, da se bodo na podlagi starih obveznic in kuponov pole s kuponi počenši s št. 33 z rokom za 15. marc 1938 izdajale nove obveznice z novimi kuponskimi polami. Za vsako izročeno obveznico s kuponem polo bo izročitelj prejel drugo novo obveznico s kuponem polo, ki bo imela novo serijo in novo številko. Nove obveznice bodo imele kuponsko polo s 50 šestmesečnimi kuponi in bodo izdane v apoenih po 100, 500, 1000, 5000 in 10.000 din. Te obveznice bodo izdelane v raznih barvah, tako da se bodo apoeni razlikovali po barvah.

Zamenjava obveznic se bo pričela 1. februarja t. l. Izplačilo obresti se bo vršilo že na podlagi kuponov novih obveznic, zato je v interesu imeteljev teh obveznic, da jih zamenjajo do 15. marca. Od tega roka dalje se obrestna služba ne bo vršila na podlagi starih obveznic, ravno tako ne bodo te obveznice mogle več služiti za amortizacijo. Na borzah bodo transakcije mogoče le v novih obveznicah in za kavcije pri državnih in samoupravnih oblastvih bodo mogle služiti le nove obveznice.

Zamenjava starih obveznic bo morala biti izvršena najdalje do 14. septembra 1942. Obveznice, ki v tem roku ne bodo zamenjane, izgube pravico na zamenjavo in s tem tudi vsako vrednost.

Zamenjavo obveznic bo vršil Oddelek državnih dolgov in državnega kredita pri svoji blagajni in potem davčnih uprav. Obveznice bodo morali imetelji predložiti s posebno prijavo ter seznamom vseh obveznic, navedenih po serijskih in številkah.

Obveznice, ki so deponirane pri državnih, samoupravnih in drugih javnih ustanovah ter pri bankah, morajo predložiti v zamenjavo te ustanove same ter so lastnikom odgovorne za škodo, če tega ne bi storile.

Poškodovanih obveznic davčne uprave ne smejo sprejemati v zamenjavo, ampak jih morajo poslati naravnost oddelku za državne dolge, ki bo odločil, če naj se take obveznice zamenjajo ali ne. Leto je z obveznicami, ki nimajo kuponске pole s kuponom od št. 33, to je za 15. marc t. l., dalje.

Povišanje vlog pri hranilnicah

Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so znašale vlog pri 29 slovenskih samoupravnih hranilnicah dne 30. novembra 1937 999 milij. din. V primeri z oktobrom pomeni to sorazmerno neznamen padec za približno 3 milij.

Vendar so skupne vloge na knjižice narasle in sicer na 600 milij. din. dočim so vloge v tekočem računu znašale 398.9 milij. Sicer so vloge na knjižice narasle pri 7, vloge v tekočem računu pri 10 (izmed 20 hranilnic, ki vodijo te račune), skupne vloge pa pri 8 hranilnicah. Tudi število vlagateljev je naraslo pri nekaterih hranilnicah in sicer število vlagateljev na knjižice pri 7, v tekočem računu pri 8 hranilnicah.

Iz teh številkih izhaja, da se zaupanje v hranilnice in v denarne zavode sploh polagoma vrača. Številke za december, ki še niso popolne, kažejo to še lepše. Zlasti dobro vpliva objava izplačilnih načrtov posameznih zavodov in poročila o tem, da sta Narodna banka in Poštna hranilnica odobrili denarnim zavodom kredite za izplačilo vlog. Ker bodo imeli denarni zavodi na razpolago tudi prvo anuiteto od Priv. agrarne banke, bodo mogli vsaj polagoma oproščati etare vloge. V zvezi s tem je zelo znaten priliv novih vlog v denarne zavode.

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke za 15. januar 1938 ima v stanju sledeče spremembe (v milij. din):

Med aktivni je podlaga ostala nespremenjena 1713.72 milij., devize, ki ne gredo v podlago, so pa narasle za 45.1 na 498.4 milij., kovani denar pa za 22.1 na 382 milij. din.

Posojila so padla za 15.9 milij. na 1646.6 milij., in sicer menična za 13.9 na 1386.6 milij., lombard pa za 2 na 260 milij. Razna aktiva so narasla za 14.9 na 2052.1 milij.

Med pasivi je denarni obtok manjši za 198.3 milij. in je znašal 5598.4 milij. To je v zvezi s povečanjem obveznosti po vidu za 240.9 milij. na 2735.5 milij. Državne terjatve so se zmanjšale za 2.1 na 15.7 milij., a depoziti na žiro-računih so narasli za 204.1 na 1637.1 milij. ter razni računi za 38.8 na 1082.7 milij. Obveznosti z rokom znašajo nespremenjeno 50 milij., razna pasiva pa so narasla za 24.1 na 287.4 milij.

Vota obtoka in obveznosti po vidu znaša 8333.8 milij., skupna podlaga z 28.5% prima 2202.1 milij., zlato v blagajnah z 28.5% prima 2192.5 milij. Skupno kritje je 26.42% proti 26.55%, akritje v zlatu 26.3% proti 26.44% po stanju prejšnj. tedna. Obrestna mera za eskont in lombard zlata in varante je 5%, za lombard papirjev pa 6.5 odstot.

Promet belgrajske borze

V lanskem letu je promet na belgrajski borzi istotako kakor tudi promet na ostalih naših borzah znatno narasel. Znašal je din 2,546.1 milij.,

proti 1.713.98 milij. v letu 1936 in din 1.160.2 milij. v letu 1935.

Največ odpade na promet v devizah, in sicer 1400 milij. proti 1.082 v letu 1936 in 634 milij. v letu 1935. Promet v efektih pa je znašal 277 milij. v predloženih letih pa 211.2 oizroma 336.5 milij. din. V produktih pa je bil promet lanske leto 896 milij. v prejšnjih letih pa 420.1, odnosno 170 milij.

Malenkosten je bil promet v valutah.

Vzajemna posojilnica izplačuje vloge do 5000 dinarjev. Vzajemna posojilnica, r. z. o. z. v Ljubljani, je, kakor znano, ena največjih ljubljanskih posojilnic, ki ima svojo palačo na Miklošičevi cesti 7, nadalje več posestev in ki je tudi večinski delničar hotela »Union« v Ljubljani. Zato nudi popolno varnost starih in novih vlog. Zaradi poveljnega dotoka novih vlog se je sedaj odločila oprestiti zaščite vse stare vloge izpod 5000 din. ki se na zahtevo vsak čas izplačajo vlagateljem v celoti. Ako ne bodo dvignjene do konca aprila t. l., se bodo prenesele s 1. majem 1938 med nove vloge, ki jih posojilnica obrestuje po dogovoru od 4 do 5 odstotkov. S tem je Vzajemna posojilnica nastopila pot, kakor so to storili že nekateri drugi denarni zavodi, ki bo vodila do normalnega poslovanja in tako do ozdravljenja domačega denarnega trga.

Strojni oddelek ravnateljstva državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne 28. januarja ponudbe za dobavo raznega stekla: šip, cev, nalučnikov itd.; gradbeni oddelek pa za dobavo raznega gornjegradskega materiala; prometni oddelek sprejema do 5. februarja ponudbe za dobavo peronske ure z dvojnimi kazalom.

Dravska radionica v Ljubljani sprejema do dne 26. januarja ponudbe za dobavo lipovih in smrekovih desk.

Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.

Odpravljen konkurz. Odpravljen je konkurz o imovini Lorenza Karla, Slov. Javornik, ker je vsa masa razdeljena.

Preselitev celjske šamotne tovarne. Kot poroča »Jugoslovanski kurir« ima šamotna tovarna v Celju namen, da se preseli v kraj, kjer bi imela na razpolago surovine, predvsem glino za izdelovanje šamota. Sedaj ta tovarna skoraj vse suro-

vine, ki jih potrebuje za šamot, uvaža iz inozemstva. Kot en kraj, kjer bi se dala eventualno postaviti nova tovarna, prihaja v poštev tudi okolica Mladenovca, kjer je dovolj glin najboljše kakovosti. Šamotna produkcija je velikega pomena za našo metalurgično industrijo, v kateri se šamotni material veliko uporablja za oblaganje peči.

Nova delniška družba v tekstilni industriji. S sedežem v Belgradu je ustanovljena nova delniška družba »Danubius«, tekstilna industrija, s kapitalom 4 milij. dinarjev. Družba bo izdelovala vse vrste tekstilnega blaga. To pa ni nova tekstilna tovarna, ampak je v delniško družbo pretvorjena le tvrdka »Danubius« iz Zemun, čije lastnik je bil M. Nabmins. Vsa delniška glavica je plačana z aporom.

Velika pasivnost italijanske trgovinske bilance. Italijanski uvoz (brez kolonij) je v lanskem letu zelo narasel. Znašal je 13.3 milijard proti 5.9 v prejšnjem letu. Izvoz se daleč ni narasel v istem razmerju, dosegel je 7.9 milijard proti 3.8, tako da je uvoz za 5.6 milijard večji kot pa izvoz. V letu 1936 je presežek uvoza znašal le 2 milijardi litr.

Po podatkih trgovinskega ministrstva v USA je bilo lansko leto v Zedinjene države uvoženo 1631 milij. dolarjev zlata, medtem ko je bil izvoz le 46 milij. Od leta 1934, ko je bil dolar stabiliziran, znaša dotok zlata v USA čisti 5.6 milijarde dolarjev. To pomeni, da so Zedinjene države v zadnjih štirih letih razen svoje lastne produkcije zlata, ki znaša skoraj pol milijarde dolarjev, sprejele ne samo vsvo produkcijo zlata na svetu, ki je znašala 4 milijarde, ampak so poleg tega dobile še iz zlatih inozemskih zalog približno pol drugo milijardo. Tako velikega dotoka zlata ni imela Amerika nikoli, niti ne med svetovno vojno.

Borza

Dne 22. januarja.

Denar

Skupni devizni promet na ljubljanski borzi je znašal v preteklem tednu 16.8 milij. din proti 6.2 milij. v prejšnjem tednu.

Curih. Belgrad, 10. Pariz 14.45, London 21.635, Newyork 432.75, Bruselj 73.125, Milan 22.775, Amsterdam 241.125, Berlin 174.25, Dunaj 81.10—81.65, Stockholm 111.50, Oslo 108.70, Kopenhagen 96.55, Prag 15.20, Varšava 82, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 5.23, Helsingfors 9.565, Buenos-Aires 127.

Živina

Na svinjski sejem v Mariboru dne 21. januarja t. l. je bilo pripeljanih 58 svinj; cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari 80—100, 7—9 tednov 100—120, 3—4 mesece 140—160, 5—7 mesecev 230—330, 8—10 mesecev 400—410, 1 leto 700—780 din komad, 1 kg žive teže 5.50—7.1 kg mrtve teže 8.50—11 din. Prodanih je bilo 43 svinj.

Živinski sejem na Teharju pri Celju dne 21. januarja t. l. Na Teharju pri Celju se je vršil vsakoletni tako imenovani Nežin žvinski in kramarski sejem, na katerega je bilo prignane lepo število živine. Tudi od strani sejmarjev je bil dobro obiskan. Kupčija pa je bila razmeroma slaba, vzrok še vedno pomanjkanje denarja. Prodanih je bilo vsega skupaj 30 glav živine. Cene so bile sledeče: voli za zokol 4.50—5.50, plemenski približno po isti ceni, krave 2.50—4, plemenske 3.50—4.50, telice 4—5 din za kilogram žive teže. Konjska kupčija pa je bila matenostna.

Živinski sejem dne 18. in svinjski dne 19. januarja t. l. v Ptuj. Cene so bile naslednje: voli 4—5, krave 2.50—4, biki 4—4.75, junči 3.75—4.25, telice 4—5 din za kg žive teže. Konji so se prodajali od 600—4500 din in zrebeta od 1000—2000 din za komad. Prašiči: mladi pujski 80—150, pršutarji 6—6.75, debele svinje 7—8, plemenske svinje 5.50—6.25 din za kg žive teže.

Sport

Birger Ruud je vendar skakal v Ameriki

Ko je prispel Birger Ruud v Ameriko, so mu ameriški funkcionarji smučarske zveze povedali, da ne bo smel tekmovali v Ameriki, češ da je prekršil amaterska pravila, ker je dovolil neki ameriški tvidti, da je delala z njegovim imenom reklamo. Sedaj poročajo iz Čikaga, da so bile desetstotoglavne množice izredno navdušene nad uspehi, ki jih je dosegel pri skokih Birger Ruud in njegov brat Sigmund. Zmagal je Birger s krasnimi skoki 52.5 in 55 m, drugo mesto pa je zasedel njegov brat.

Olimpijske novice

Kako se bo potovalo v Tokio in koliko bo to stalo?

Na Daljnem vzhodu se vedno divja vojna furja, vendar dela japonski olimpijski odbor nemoteno na pripravah za XII. olimpijske igre. Zimske igre bodo v Sapporo, letne pa v Tokiu.

Nas Evropeje posebno zanima pot, po kateri naj bi prišli evropski športniki v to oddaljeno deželo in pa koliko bi stalo tako potovanje za eno osebo. Dostoj se še ni popolnoma odločilo, kje naj potujejo športniki. Werner Klingenberg, ki je od mednarodnega olimpijskega odbora imenovan za svetovalec organizaciji komitejev XII. olimpijskih iger, je podal še nekaj navodil v tem pogledu.

V svoji ugotovitvi pride Klingenberg do zaključka, da je najkrajša pot iz Evrope v Tokio preko Moskve s sibirsko železnico, za kar bi se rabilo 15 dni. Druga pot pa je z ladjo po Sredozemskem morju, skozi Sueski kanal, Indijski ocean, Ceylon in Jokohamo. Od tu dalje smo v 40 minutah z železnico v Tokiu. Vožnja po morju traja 20 dni, ki pa je za tekmovalce neugodnejša kakor vlak. Klingenberg je mnenja, da bi bilo idealno vračati se po morju, dočim za potovanje tja tega ne pripo-roča. Najboljša rešitev za potovanje na Japonsko bi bila kombinacija po morju in po suhem. Na ta način bi dosegli Tokio v 19 dneh, ne da bi se bilo treba pri tem posluževati zračnih prometnih sredstev.

Nato se bavi Klingenberg tudi s finančnim vprašanjem te ekpedicije. S popusti, na katere že danes lahko računamo, bi prišlo za enega udeleženca za vožnjo ca. 25.000 din, prehrana v olimpijski vasi pa pride na osebo in en dan na cirka 60 din. Če računamo še razne druge izdatke in da bo treba ostati na Japonskem 30 dni, se kar lahko vzame vsota 30.000 din, ki jo bo potreboval vsak udeleženec. Na podlagi teh podatkov pa posamezni narod še lahko izračunajo, koliko svojih zastopnikov bodo leta 1940 lahko poslali v Tokio.

Amerika, odnosno njen olimpijski odbor je sklenil, da se Amerika udeleži olimpijskih iger leta 1940 v Tokiu. V Newyorku so imeli sejo ameriškega olimpijskega odbora, na kateri so pretresali udeležbo USA na prihodnji olimpiadi. Predsednik ameriške

Na prisilni dražbi

ki bo dne 27. januarja 1938 ob pol 9 dopoldne pri sodišču v Ljubljani, soba št. 16, bo naprodaj nova trinadstropna hiša z vrtom v Dev. Mar. v Polju št. 136. — Cenilna vrednost je 322.885 din, najnižji ponudek 215.257 din, kavcija 32.289 din. Interesentje se vabijo.

atletske unije Avery Brundage je izjavil, da je treba najmanj 400.000 dolarjev, da se lahko odpravi kompletno moštvo Amerike v Tokio. To pa je samo minimalna vsota, kajti stroški bodo brez dvoma neprimerno višji. Ameriška atletska unija more iz svojega datuma samo 50.000 dolarjev, ostale bo morala kriti država ali privatniki.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

Kolesarska podzveza v Ljubljani sklicuje nujni sastanek 25. t. m. ob 19 v kavarni Vospurnik. Pozivamo gg.: Ferkol, Bezjak, Maurer, Teršan, Schweizer, Pogacar, Pleško, Prešern in Gregorc.

ASX Primorje. Zimski trening lahkoletetov se vrši vsak torek in četrtek ob 17.45 v telovadnici na učiteljski hiši. Crosseconomy trening pa je vsako nedeljo ob 10 dopoldne na igrišču.

ZFO

I. slovanske smučarske tekme zveze fantovskih odsekov

Prijave za I. slovanske smučarske tekme zveze fantovskih odsekov se množe iz dneva v dan, kar znači, da je ta panoga telesnih vaj zelo razširjena med našim članstvom. Dnevi od 11.—13. februarja bodo pravi smučarski prazniki naše mladine. Črni vrh in Planina bosta tiste dni pozorišče borb, v katerih bodo merili svoje smučarske sposobnosti bratje Čehoslovaki s člani Z. F. O. Zanimiva bo zlasti alpska kombinacija, kajti progi za smuk in slalom sta tako izbrani, da ju bodo obvladali le prav dobri smučarji. Ponovno pa opozarjamo vse odseke in tekmovalce, ki mislijo tekmovali, da se takoj prijavijo, kajti rok za prijave poteče s 25. januarjem.

Posebni vlak v Planico.

V nedeljo, dne 13. februarja bo okrog 6 zjutraj vozil poseben vlak k skakalnici tekam v Planico. Zato pozivamo vse odseke, da v smislu okrožnice takoj prijavijo vse one, ki se pošljuje tega vlaka. Če ne bo pravosodno (do 29. januarja) dovolj prijav, ne bo vozil posebni vlak. Zato hitite s prijavi. Vlak se bo ustavljal na vseh postajah iz Ljubljane do Planice.

Razglas

Na osnovi § 23 zakona o volitvah senatorjev sporočam, da bo volišče za volitve senatorjev, ki bodo dne 6. februarja 1938, v veliki dvorani mestnega poglavarstva v Ljubljani, Mestni trg 1.

Predsednik: Dr. J. Adlešič.

'UNION'

francoska zavarovalna družba

išče

organizatorja - akviziterja

za dravsko banovino s sedežem v Ljubljani

Pismene ponudbe na Slovenija-Transport, Ljubljana, Miklošičeva c. 13

Občine, klavnice, mesarji!

Pištole za ubijanje goveda,

kot je predpisuje ministrska naredba, dobite kot tudi patrone in vse rezervne dele pri tvrdki

SPECIA, trg. kom. dr., Ljubljana, Mestni trg 5/II.

Dražba lova

Pri okrajnem načelstvu v Radovljici, v sobi št. 7, bo v petek, 4. februarja 1938, ob 9.45 dop. dražba lastnega lovišča upravičencev vasi Koroška Bela-Javornik. Lovišče meri 466 ha. Izključna cena je 1800 din.

Vsi ljubitelji lova se opozarjajo na bogat izbor visoke gorske divjadi, ki se nahaja v tem lovišču.

Gospodarski odbor vasi Kor. Bela.

Razglas o licitaciji

Krajevni šolski odbor v Črnem vrhu, okraj Škofja Loka, razpisuje za oddajo vseh spodaj navedenih del II. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 3. februarja 1938 ob 11 dopoldne v prostori ljudske šole v Črnem vrhu. Pojasnila in posredni pripomočki se dajejo proti plačilu napravnih stroškov med uradnimi urami istotam.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na zneske odobrenega proračuna, ki znaša za:

1. mizarska dela din 31.210.—
2. ključavničarska dela 7.593.—
3. strelovodne naprave 2.000.—
4. steklarska dela 5.938.30
5. slikarska dela 5.098.04
6. plekarska dela 10.528.92
7. pečarska dela 12.084.—
8. tapetniška dela 3.069.—

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji na razglasnih deskah okrajnih načelstev v Škofji Loki in Ljubljani.

Krajevni šolski odbor v Črnem vrhu dne 8. januarja 1938.

Tvornica posteljnih vložkov in »Rekorde blazin Alojs Andlovic

se je že s 1. novembrom preselila iz Komenskega ulice 34 na

Rimsko cesto 2 ali Gregorčičevo 5

Vložke izdelujemo vseh vrst ter imam iste vedno v zalogi. — V popravilo sprejemam stare vložke in železne postelje.

Ali bi bilo konec sveta

Ko bi bil planet padel na zemljo?

Ze nekajkrat smo poročali o malem planetu, ki se je konec oktobra sumljivo približal naši zemlji ter so takrat zvezdoznanci mislili, da se bo zadel v zemljo. Planet so dne 28. oktobra tudi vjeli na fotografsko ploščo. Kakor so zvezdoznanci dognali, je ta mala zvezdica čudovito urna. Njen tek po nebesu je tako nagel, da je v treh preletih eno četrtino neba. Žal so ga mogli le malo časa opazovati. Dne 30. oktobra je bil od zemlje oddaljen za dve do tri razdalje med luno in zemljo.

Zvezdico, ki je res mala zvezdica, imenujejo Reinmuth 1937 ter spada med najmanjša nebesna telesa, ki krožijo po nebu med Marson in Jupitrom. Tukaj kroži mnogo takih malih planetov, ki jih imenujejo planetoidi. Ti planetoidi so tako majhni, da imajo samo nekaj kilometrov v premeru. Premier planetoida Reinmuth 1937 znaša le 1 do 2 kilometra, drugi pa trde, da 4 kilometre. To je torej zvezda, ki je komaj tolikšna kakor naš Triglav.

Ko so začeli modrovati, kaj bi se bilo zgodilo, če bi se bila ta zvezda zaletela v našo zemljo, so nekateri v svoji veliki domišljiji že videli, kako bi se bila naša zemlja v prah zdrobila. Najbrže jo res kedaj čaka tak konec, toda pred takim planetoidom je ni še treba biti strah. Če hočemo vedeti, kaj bi se bilo, ko bi se bila ta dva zadel, moramo vedeti, koliko je eden in drugi velik.

Zemlja ima v premeru okroglih 13.000 kilometrov. Sedaj pa vzemimo planetoid Reinmuth, ki ima največ kake 3 kilometre. Kolika razlika! To razliko si najlažje mislimo, če si napravimo velik globus, ki bi imel v premeru 13.000 milimetrov, kar bi bilo enako 13 metrom. Velika bi morala biti dvorana, da bi vanjo spravil tak zemeljski globus. S tem globusom pa primerjajmo malo kroglico, ki ima 3 milimetre v premeru. To je navadna šibra, s kakršnimi lovec zajee streljajo. Mislite si torej, da se taka zajčja šibra zaleti v hišo, kakor je na primer naša tiskarna! Ali mislite, da bi se poslopje kaj streslo, ko bi se taka zajčja šibra s tako silo zaletela v hišo? Prav nič bi hiša ne čutila. Pač pa bi kroglica na kraju, kjer bi udarila, napravila malo luknjico in nekaj

omela s tistega mesta bi odletelo. To je vse. Tako bi bilo tudi pri globusu. Os globusa bi se niti ne stresla ne. Pač bi globus dobil večjo ali manjšo luknjico, drugega pa nič. Tako bi torej bilo, ko bi se ta mala zvezdica zaletela v našo zemljo. Vendar bi za tiste kraje, kamor bi priletela, stvar ne bil prav nič zanimiva.

Ko bi zvezda na primer padla na zemljo tam kje pri Beogradu, bi tamkaj seveda precej na daleč bilo vse drobno in mrtvo. Vendar bi ljubljanska potresna opazovalnica zaznamovala nekje 600 kilometrov daleč le majhen potresni sunek in nič drugega. Ljudje pri nas pa bi tega niti ne čutili ne. Vse, kar so torej časopisi pisali, kaj vse bi se bilo z zemljo zgodilo, bi bilo izostalo.

Nekdaj v predzgodovinskih časih je na primer v ameriški državi Arizona padel na zemljo velik komet, ki je imel v premeru 1,2 kilometra. Zgodilo se je, kakor so znanstveniki sedaj naknadno ugotovili da je komet požgal vse drevje in rastline daleč okoli in da je izkopal v zemljo 150 metrov globoko luknjo. Pa to je bilo omejeno na tisti kraj. Drugod pa ni bilo nobenih posledic in zemlja se takrat ni nehala sukati okoli svoje osi.

Sicer pa je tisti nevarni planet že hvala Bogu šel mimo. Tako da sedaj ni treba imeti nobenega strahu več pred njim.

Koliko milijonarjev je na Angleškem

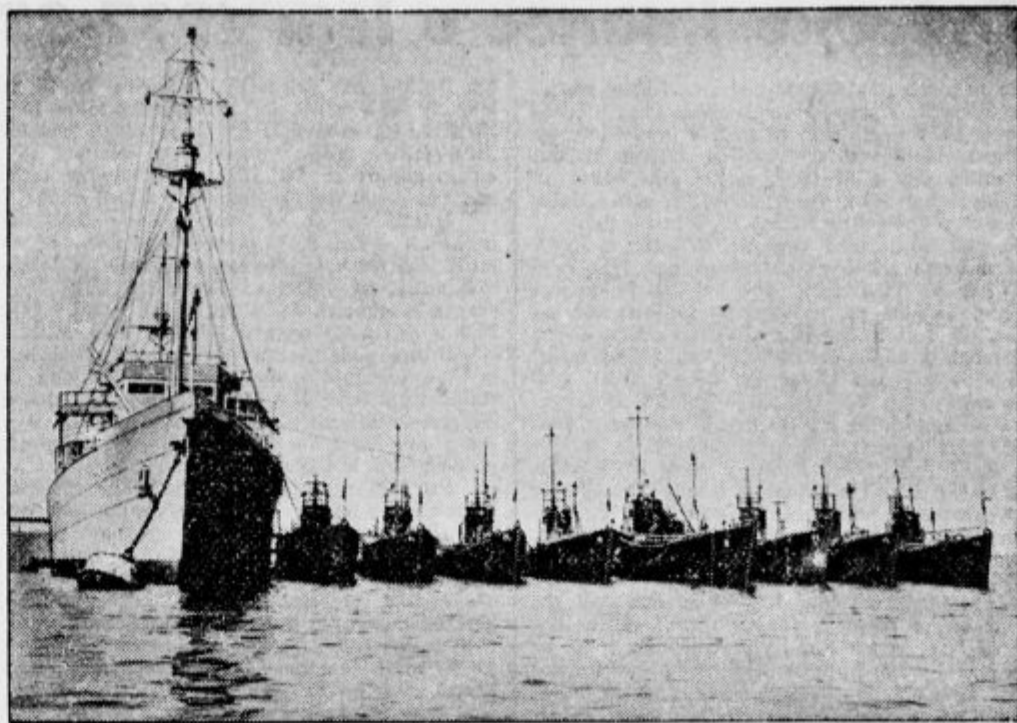
Za davčno leto 1935/1936 je na Angleškem izšla statistika, ki med drugim kaže, koliko je bilo na Angleškem milijonarjev. Po teh številkah je tamkaj 334 ljudi, ki imajo najmanj en milijon funtov sterlingov premoženja. Če vpoštevamo, da en angleški funt sterling pomeni nekako toliko, kakor 220 naših dinarjev, vidimo, kaj so pravi britanski milijonarji. En milijon funtov pomeni kakih 220 milijonov dinarjev. In navadno tisti angleški milijon niti ni samo eden, marveč jih je včasih kar več skupaj. Naši milijonarji bi torej v primeru z angleškimi bili precej reveži. In na Angleškem se je izkazalo, da število teh milijonarjev raste. Od prejšnjega leta je število angleških milijonarjev zrastle za 40. Seveda iz svojih milijonov ne vlečejo vsi enakih obresti ali dohodkov. Med omenjenimi 334 milijonarji jih je samo 85, ki jih njihovi milijoni na leto vržejo 100.000 funtov obresti. To pomeni, da je med njimi 85 ljudi, ki jim njihovo premoženje vsako leto na novo vrže 22 milijonov dinarjev. Torej bi se že splačalo biti angleški milijonar.

Ponesrečena reklama:

10 litrov vina na uro za 12 dinarjev

Pred nekaj meseci je madžarski gostilničar v madžarskem mestecu Kecskeket za svojo krčmo napravil imenitno reklamo. Vsemu mestu je sporočil, da pri njem ne bo noben gost plačal obeda po tem, koliko in kaj je snedel, marveč le potem, koliko časa je jedel. Vsak gost si bo torej lahko za poldrugi peng (kakih 12 dinarjev) privoščil lahko vse, kar premore njegova kuhinja in zmore njegov železdec — v določenem času. Ta reklama je imela imeniten uspeh. Vse je drlo v tisto gostilnico, kjer je človek lahko imenitno in poceni jedel, če je le dovolj urno žvečil in požiral.

To se je počasi razvedelo tudi po drugih krajih. Zvedel je za to uspešno reklamo tudi neki gostilničar v Budimpešti. Tudi ta je hotel nekaj takega ponuditi svojim gostom, vendar je bil prebrisan, da bi nudil še nekaj boljše in za se bolj dobičkanosnega. Pravilno je sodil, da je na svetu veliko ljudi, ki jim je več za dobro pijačo, kakor za jed. Zato je sporočil vsej javnosti, da bo pri njem vsak gost plačal pijačo le po tem, koliko časa je pil. To se pravi, da bo plačal 1 peng in 60 vinarjev (nekako 13 dinarjev), pa bo lahko poldrugo uro v njegovi gostilni pil, kolikor in kar bo hotel. Gostje so si lahko sami izbrali vina, kakršna so si hoteli. Od najlažjih vin pa do draga tokajca — vse je bilo na razpolago.



Najnovije in najmodernejše podmorsko brodovje Združenih držav severne Amerike leži v luki San Diego v Kaliforniji. Zraven podmornice leži velika ladja »Holland«, kjer je skladišče za kurivo in pa prebivališče mornarjev s podmornice.

Čevlji za govedo:

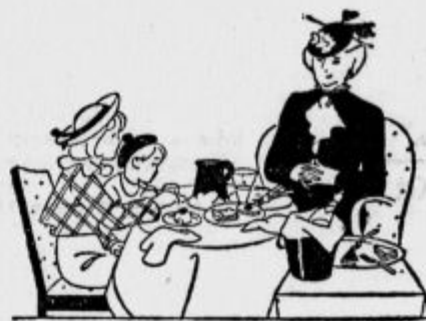
Živinska kuga nevarna ljudem

Živinska kuga se vkljub vsem naporom širi ne le po Nemčiji in Franciji, ampak jo imajo že v Avstriji in na Češkem. S Češkega pa sedaj poročajo, da je tamkaj ta kužna bolezen postala nevarna že ljudem.

Prvi tak slučaj, da je človek obolen za živinsko kugo se je zgodil na Moravskem blizu Brna. V tamkajšnji bolnišnici so prepeljali usnjarskega delavca, ki se ga je lotila ta bolezen. Preiskava je dognala, da je mož na sejmu sprejemal živinske kože, ki so prišle na trg s Poljskega. Tam se je nalezil te bolezni, zaradi katere je moral v bolnišnico.

Dodati pa je treba, da živinska kuga človeku ni tako nevarna, kakor je nevarna živini. Človek oboli za to boleznijo bolj lahko in potek bolezni ni preveč nevaren. Bolezen se pri človeku pokaže tako, da se mu najprej vname zobna v ustih. V enem tednu pa je človek zopet zdrav. Največkrat v okuženih krajih obole otroci, prav redko pa se dogaja, da bi oboleli tudi odrasli. Otroci dobe to bolezen največkrat zaradi uživanja mleka obolelih krav. Če pa ljudje mleko bolnih krav dobro prekuhajo, so uničene vse kali bolezni in mleko ni več škodljivo.

Ker se bolezen tako razširja in grozi napraviti veliko škodo, zlasti na pomlad, ko bo gorkejša vreme in se bo bolezen zopet bolj razpasla, se je znana tovarna Bata na Češkem odločila v svoji stroki nekaj ukreniti zoper to nevarnost. Začela je namreč izdelovati gumijaste čevlje za govedo. Vse krave in voli naj bi v prihodnje obuti hodili po hlevih in tudi zunaj, da si ne onesnažijo nog, s čimer se potem bolezen prenaša. Goveji čevlji so narejeni iz gumijskega, a tako prilagojeni goveji nogi, da ne more za čevlji nobena nesnaga. V Batovem preskuševališču v Zlinu so že poskušali, kako se bo živalim prileglo. Poskušnje so dobro uspeli, zaradi česar so sedaj čevlje poslali v okužene kraje — na prodaj.



»Mamica, ali hočeš še en kosček torte?«
»Ne, hvala, sinko moj!«
»Tako? Sedaj pa še ti mene vprašaj!«

6 milijonov Američanov zaradi bolezni za delo nesposobnih

Ameriške zdravstvene oblasti so objavile številke o boleznih, ki so se v l. 1935-36 najbolj širile v USA in so najnevarnejše vplivale na socialnem in gospodarskem polju. Stroški za to statistiko so presegli vsoto 4 milijonov dolarjev, kar je kril osrednji urad za delo. Preiskava je zajela 800.000 družin v vsej USA in sicer v 84 največjih delavskih središčih. Posebni uradniki so vodili vse preiskave.

Te številke so pokazale, da postane vsako jesen in zimo povprečno 6 milijonov Američancev za delo nesposobnih. Od teh bolega dva milijona oseb za kroničnimi boleznimi. Ugotovili so tudi, da je zaradi pomanjkljivih zdravstvenih sredstev nesposobnost za delo med delavstvom dvakrat večja, kakor med meščanskimi krogi, med tistimi pa, ki živijo od javne podpore, pa je ta nesposobnost za delo celo trikrat tako velika.

Zanimivo je tudi, da je skoraj polovica državljanov, ki so na najnižji pridobinski stopnji, morala dobivati pomoč od javnih oblasti. Torej je skoraj 50 milijonov Američancev moralo poleg svojega zaslužka iskati še druge državne in socialne podpore.

»New York Times« je tej statistiki posvetil svoj uvodnik, v katerem pravi, da ima skoraj ena tretjina vseh ameriških državljanov preslabo hrano in da jim v primeru bolezni ne nudijo dovolj zdravniške pomoči. Cim revnejši je kdo v USA, tem manj lahko računa na zdravniško in bolniško pomoč. Zaradi tega tudi zelo narašča umrljivost.

Kraljica, ki je vzela orožnika za moža

Francoski ministrski predsednik dobiva že dalj časa prošnje in pritožbe gospe Pavle, ki se je prej enkrat pisala Salima Mahimba ter je kraljevala na malem otoku Moheli v Indijskem morju. Otok je seveda bil pod upravo Francozov, le kraljica je še uživala kraljevske časti in dobivala od francoske vlade potrebno plačo. Ženska pa se je zaljubila v francoskega orožnika, ki je služboval na tem otoku. Sedaj je seveda prenehala biti kraljica, ker francoske oblasti niso hotele priznati kralja, ki je bil poprej orožnik, niti niso hotele več priznati za kraljico orožnikove žene. Pač pa je Francija velikodušno dala odstopiti kraljici 3000 frankov rente na leto. Zaradi naraščanje draginje je vlada pozneje rento zvišala na 10.000 frankov letno. Toda tudi ta denar je premalo, zlasti še, ker se je medtem družina precej pomnožila. Sedaj kraljica piše pisma svojemu »tovarišu«, francoskemu predsedniku ter išče pomoči tudi pri drugih »tovariših« v Evropi. Doslej je bilo vse brez uspeha. Morda pa bi se le dala ta zadeva kako rešiti.



Italijanski letalec Stoppani (Stopar?), ki je brez pristanka preletel Atlantski ocean iz Cadiza do Brazilije, 8 tem je potolkel vsega skupaj 24 dose-danjih svetovnih rekordov. Na sliki ga vidimo ob prihodu v Rio



Velika finska smučarska skakalnica v Lahti, kjer bodo letos smučarske tekme za svetovno prvenstvo



St. 37.

Zaseda

Kmalu se je izkazalo, da Gurthov strah ni bil neutemeljen. Izza grmovja sta namreč kmalu nato planila dva rokomavha in ga pograbila. Odvedla sta ga na gozdno jaso, kjer sta sedela še dva druga razbojnika. V svoje začudenje je Gurth opazil, da imajo vsi svoje obraze zakrinkane s črnimi krinkami.

»Koliko denarja imaš s seboj?« je grozeče vprašal eden izmed razbojnikov.

»Trideset zlatnikov je mojih,« je odvrnil Gurth. »Kolikor sem potežkal tvojo možnjo, je v nji precej več!«

»Seveda je, ampak drugo ni moje, marveč je last razdedinjenega viteza!«

»Kje neki bi bil tvoj gospod dobil toliko denarja?«

»Odkupnino je dobil za konje in bojno opremo, kar je uplenil v boju. Jaz pa se vračam od Juda Izaka Yorskoga, ki sem mu hotel odšteti posojnino za konja in bojno opremo.«

Koliko pa je Jud zahteval?« je poizvedoval poglavar.

»Osemdeset zlatnikov, toda vrnil mi jih je potem sto.«

bo usahnila voda reke

»Nikari ne poskušaj norce briti iz nas,« je zagrozil možak. »Prej Temze, preden se bo Jud odrekel svojemu zlatu.«

»Pa je vendar le resnica, kar pripovedujem,« je odgovarjal Gurth. »Če hočete vtakniti svoj nos v možnjo, boste našli tistih 100 zlatnikov posebej spravljene v lepem vezanem možniščku. Brž so prinesli baklo in so ob njenem svitu natančno pregledali Gurthove dragocenosti.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 5 mm visoka petlinna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Absolvent
dvoazredne trgovske šole, išče mesto prakse. — Mušec Herman, Sevnica.

Dekle
ki zna šivati, išče službo v gospodinjstvu kot začelnica. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 835. (a)

Službo sluge
ali kaj sličnega iščem. — Zmožen kavelje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 835. (a)

Pekovski pomočnik
pošten, vreden, trezen in nekadilec, išče službo. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Soliden« 797. (a)

Dekle
vaje vseh hišnih del in kuhinje, išče službo. Marija Jaklič, Račica št. 27, Vel. Lašče. (a)

Postrežnica
mlada in urna, išče zaposlitve za dopoldanske ure. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 886. (a)

Samostojen vrtnar
z dobrimi spricavali, išče službo za takoj. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Zanesljiv« št. 555. (a)

19 letno dekle
z gospodinjstvom, veče tudi šivanja in kuhe, išče primerno službo v mestu. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 748. (a)

Služkinjo
veče meščanske kuhe — sprejme uradniška družina. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »1. februar« št. 1070. (a)

Kot amažilka
poslovnih prostorov, išče nujno mesto večja, poštena, pa tudi potrebna ženaka. Vprašanja v upravo »Slov.« pod št. 929. (a)

Gospodična
s perfektnim znanjem nemščine, tudi stenografije in angleščine — želi primerno zaposlitev. Igra tudi klavir. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 945. (a)

Gospod šef!
Ako iščete zanesljivega, resnega uradnika za Vašo pisarno ali skladišče, pišite, prosim, pod značko »Veselo do dela« 747 na upravo »Slovenca«. a

Sluga
z večletnimi spricavali, vojašine prost, 24 leten, zmožen nemščine, s šoferskim izpitom, želi premeniti službo. Josko Grm, Turjak, grad. (a)

Trgovski pomočnik
mešane stroke, vojašine prost, star 25 let — želi mesto v boljši trgovini. Pismene ponudbe upravi »Slov.« Celje pod »Podjeten« 754. (a)

Glavna knjigovodja
in saldakontista, izvežbane, v kartotečnem knjigovodstvu, sprejme veliko podjetje na Gorenjskem. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Hilfer delavec« 730 (a)

Uradnik
mlajši, skromen, abstinent in nekadilec, veče vseh administrativnih poslov in lesne manipulacije, s šoferskim izpitom — išče službo. Cenj. dopise v upravo »Slov.« pod »Zaveden katoličan« št. 1977.

Trgovski sodrnik
dobro izvežbana moč — zmožen vseh strok trgovine kakor tudi knjigovodstva in korespondence, želi namestitve kot poslovedja, akcidiščnik ali potnik. Obvlada slovenski in hrvaški ter nemški jezik. Zmožen kavelje ali garancije. Ponudbe upr. »Slovenca« Maribor pod »Vestransko uporabljiva« 1974. (a)

Trgovska moč
Poštena in zanesljiva išče službo v trgovini ali kaj primernega. Nada Zetič, Zg. Gorče 9, p. Braslovče. (a)

Kuharica
dobra gospodinja — išče službo kjer koli. Prosi usmiljena srca, ki bi ji pomagala in svetovala. — Ponudbe na upravo »Slovenca«, Celje pod »Potrebna pomoč« 1048. (a)

Prodajalka
starejša samostojna moč, veče sprejme in manufakture — išče primerne zaposlitve, najraje v okolici Celja ali Maribora. — Lahko vloži 2000 din kavelje. Ponudbe upravi »Slovenca« v Celju pod »Poštena moč«. (a)

Službo dobe
za stavbno mizarstvo takoj sprejme Dovč, mizarstvo, Savlje 71. (b)

V službo se sprejme
vrtnar na graščino. Ponudbe v upravo »Slov.« pod št. 969. (b)

Šoferja - mehanika
za Diesel tovorni avto — takoj sprejmemo, Sokolčič, Karlovač. (b)

Stalna mesta dobe
risar, lesostrugar in rezbar — pri Drago Višnar, Jesenice, Gorenjsko. (b)

Pridno sobarico
sprejem v stalno službo s 1. marcem. Ponudbe: Badičeva ulica 2, Maribor.

Služkinjo
ki je vajena voditi sama gospodinjstvo, starejša — sprejemem. — Starinarina, Maribor, Koroška 18. (b)

Prodajalko
išče - cvetličarna v Primorju. Ponudbe s prepiš spricavali na upravo »Slovenca« pod št. 1076. (b)

Zanesljiv hlapec
dobi takoj službo kot majar pri Strukelj Antonu, Trata, p. št. Vid n. Ljubljano. (b)

Trgovska pomočnica
mešane stroke, s triletno prakso, z znanjem nemščine, išče službo, po možnosti v Celju. Ponudbe upravi »Slovenca« v Celju pod »Zanesljiva, b

Lesnega manipulant
ki je zmožen kavelje in sposoben za nakupovanje trdega lesa, iščem. Prednost imajo oni s šoferskim izpitom. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zmožen« 856. (b)

Trgovski pomočnik
vaje vseh strok, vojašine prost, star 25 let — želi mesto v boljši trgovini. Pismene ponudbe upravi »Slov.« Celje pod »Podjeten« 754. (a)

Glavna knjigovodja
in saldakontista, izvežbane, v kartotečnem knjigovodstvu, sprejme veliko podjetje na Gorenjskem. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Hilfer delavec« 730 (a)

Uradnik
mlajši, skromen, abstinent in nekadilec, veče vseh administrativnih poslov in lesne manipulacije, s šoferskim izpitom — išče službo. Cenj. dopise v upravo »Slov.« pod »Zaveden katoličan« št. 1977.

Trgovski sodrnik
dobro izvežbana moč — zmožen vseh strok trgovine kakor tudi knjigovodstva in korespondence, želi namestitve kot poslovedja, akcidiščnik ali potnik. Obvlada slovenski in hrvaški ter nemški jezik. Zmožen kavelje ali garancije. Ponudbe upr. »Slovenca« Maribor pod »Vestransko uporabljiva« 1974. (a)

Trgovska moč
Poštena in zanesljiva išče službo v trgovini ali kaj primernega. Nada Zetič, Zg. Gorče 9, p. Braslovče. (a)

Kuharica
dobra gospodinja — išče službo kjer koli. Prosi usmiljena srca, ki bi ji pomagala in svetovala. — Ponudbe na upravo »Slovenca«, Celje pod »Potrebna pomoč« 1048. (a)

Prodajalka
starejša samostojna moč, veče sprejme in manufakture — išče primerne zaposlitve, najraje v okolici Celja ali Maribora. — Lahko vloži 2000 din kavelje. Ponudbe upravi »Slovenca« v Celju pod »Poštena moč«. (a)

Službo dobe
za stavbno mizarstvo takoj sprejme Dovč, mizarstvo, Savlje 71. (b)

V službo se sprejme
vrtnar na graščino. Ponudbe v upravo »Slov.« pod št. 969. (b)

Šoferja - mehanika
za Diesel tovorni avto — takoj sprejmemo, Sokolčič, Karlovač. (b)

Stalna mesta dobe
risar, lesostrugar in rezbar — pri Drago Višnar, Jesenice, Gorenjsko. (b)

Pridno sobarico
sprejem v stalno službo s 1. marcem. Ponudbe: Badičeva ulica 2, Maribor.

Služkinjo
ki je vajena voditi sama gospodinjstvo, starejša — sprejemem. — Starinarina, Maribor, Koroška 18. (b)

Mlinar
samaki, priden in pošten, zmožen vseh mlinskih poslov, dobi službo. Franc Bertonec, Domžale. (b)

Dekle
čedne zunanosti, vajeno gostilne, šivanja in kuhe, se sprejme. Naslov pove uprava »Slov.« v Celju.

Organist-cerkovnik
skriben pevovodja, praktična tudi na občini, se sprejme 15. februarja. — Ponudbe župnij. uradu na Muti. (b)

Služkinjo
pošteno, z dežele, zdravo in močno, sprejme dobra družina. Plača po dogovoru. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 970. (b)

Mlinarja
sprejem ali mu dam mlin v najem. — Potrebno nekaj gotovine. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Mlin in žaga« št. 944. (b)

Trgovskega zastopnika
živilske stroke, agilnega in zmožnega kavelje — sprejemem. Ponudbe z navedbo referenc v upr. »Slovenca« pod »Živilska stroka« št. 938. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

o. žužek
Ljubljana, Taborova ulica 11

Ime KRUPP je garancija za najodvršenejši avto s Krupp Dieslom. Krupp Junkers Diesel in Krupp benzinski motorjem ob 2-7 ton čiste nosilnosti.

Notarsko uradnico
izvežbano, veče steno-grafije, sprejme notarska pisarna v Ribnici. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 555. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Trgovskega pomočnika
za trgovino dvokole, si valnih strojev in delov, za Ljubljano, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Sposoben« št. 967. (b)

Radio-tehnik
dobro izvežban v tej stroki, se sprejme. — Radio Starkel, Trg Svobode 6, Maribor. (b)

Krojaškega vajenca
sprejemem. Rozman, Podjunska ulica 13. (v)

Vajenca in vajenko
za krojaško obrt, sprejemem Salon Koejan, Dolenska cesta 28. (v)

Močnega vajenca
ki dobro vozi kolo, sprejemem slaščičarna Morela, Igriška 10. (v)

14 let star fant
močan, se želi učiti v trgovini z meš. blagom. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »ima veselje do trgovine« št. 974. (v)

Krojaškega vajenca
sprejemem proti plačilu. — Za odgovor 3 din v znamkah. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Vajenec« št. 732. (v)

Vajenec za trgovino
z mešanim blagom se takoj sprejme v trgovino na deželi. Hrana in stanovanje brezplačno v hiši. Učna doba po dogovoru. Ponudbe v upr. »Slov.« v Celju pod »Priden«. (v)

Krojaškega vajenca
sprejemem proti plačilu. — Za odgovor 3 din v znamkah. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Vajenec« št. 732. (v)

Vajenec za trgovino
z mešanim blagom se takoj sprejme v trgovino na deželi. Hrana in stanovanje brezplačno v hiši. Učna doba po dogovoru. Ponudbe v upr. »Slov.« v Celju pod »Priden«. (v)

Krojaškega vajenca
sprejemem proti plačilu. — Za odgovor 3 din v znamkah. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Vajenec« št. 732. (v)

Vajenec za trgovino
z mešanim blagom se takoj sprejme v trgovino na deželi. Hrana in stanovanje brezplačno v hiši. Učna doba po dogovoru. Ponudbe v upr. »Slov.« v Celju pod »Priden«. (v)

Krojaškega vajenca
sprejemem proti plačilu. — Za odgovor 3 din v znamkah. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Vajenec« št. 732. (v)

Vajenec za trgovino
z mešanim blagom se takoj sprejme v trgovino na deželi. Hrana in stanovanje brezplačno v hiši. Učna doba po dogovoru. Ponudbe v upr. »Slov.« v Celju pod »Priden«. (v)

Krojaškega vajenca
sprejemem proti plačilu. — Za odgovor 3 din v znamkah. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Vajenec« št. 732. (v)

Vajenec za trgovino
z mešanim blagom se takoj sprejme v trgovino na deželi. Hrana in stanovanje brezplačno v hiši. Učna doba po dogovoru. Ponudbe v upr. »Slov.« v Celju pod »Priden«. (v)

Krojaškega vajenca
sprejemem proti plačilu. — Za odgovor 3 din v znamkah. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Vajenec« št. 732. (v)

Vajenec za trgovino
z mešanim blagom se takoj sprejme v trgovino na deželi. Hrana in stanovanje brezplačno v hiši. Učna doba po dogovoru. Ponudbe v upr. »Slov.« v Celju pod »Priden«. (v)

Krojaškega vajenca
sprejemem proti plačilu. — Za odgovor 3 din v znamkah. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Vajenec« št. 732. (v)

Vajenec za trgovino
z mešanim blagom se takoj sprejme v trgovino na deželi. Hrana in stanovanje brezplačno v hiši. Učna doba po dogovoru. Ponudbe v upr. »Slov.« v Celju pod »Priden«. (v)

Krojaškega vajenca
sprejemem proti plačilu. — Za odgovor 3 din v znamkah. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Vajenec« št. 732. (v)

Vajenec za trgovino
z mešanim blagom se takoj sprejme v trgovino na deželi. Hrana in stanovanje brezplačno v hiši. Učna doba po dogovoru. Ponudbe v upr. »Slov.« v Celju pod »Priden«. (v)

Krojaškega vajenca
sprejemem proti plačilu. — Za odgovor 3 din v znamkah. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Vajenec« št. 732. (v)

Vajenec za trgovino
z mešanim blagom se takoj sprejme v trgovino na deželi. Hrana in stanovanje brezplačno v hiši. Učna doba po dogovoru. Ponudbe v upr. »Slov.« v Celju pod »Priden«. (v)

Krojaškega vajenca
sprejemem proti plačilu. — Za odgovor 3 din v znamkah. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Vajenec« št. 732. (v)

Vajenec za trgovino
z mešanim blagom se takoj sprejme v trgovino na deželi. Hrana in stanovanje brezplačno v hiši. Učna doba po dogovoru. Ponudbe v upr. »Slov.« v Celju pod »Priden«. (v)

Krojaškega vajenca
sprejemem proti plačilu. — Za odgovor 3 din v znamkah. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Vajenec« št. 732. (v)

Vajenec za trgovino
z mešanim blagom se takoj sprejme v trgovino na deželi. Hrana in stanovanje brezplačno v hiši. Učna doba po dogovoru. Ponudbe v upr. »Slov.« v Celju pod »Priden«. (v)

Družabnika
k lesni trgovini, z nekaj gotovine, sprejemem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1004. (d)

Hranilne knjižice
vrednostne papirje, delnice, kupone, 3% obveznice kupujemo proti takojšnji gotovini

Rudolf Zore
Ljubljana
Gledališka ulica 12.
Telefon 38-10.

Družabnika
starejša, za trgovino z mešanim blagom v Ljubljani v bližini magistrata se takoj sprejme. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dobra družabnica« 1062

Hranilne knjižice
3% obveznice, vrednostne papirje — stalno kupuje

AI. Planinšek
trg. ag. bančnih poslov, Ljubljana
Beethovnova ulica 14-I.
Telefon 25-10.

Kupim hranilne knjižice
s polno vrednostjo, na dolgoletne obroke, plačam obresti, nudim popolno varnost vseh denarnih zavodov, ki so člani Zadr. zveze, posebno ljudske posojilnice celjske, Banovinske, Kmečke itd. — Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Posojilo« 140.000 din — št. 1007. (

Odeje

klotaste, polnjene s fino vato od Din 95—naorei, mako klot v vseh barvah od Din 120—svilene odeje od Din 190—, puhaste odeje in pernice, blazine, blago za posteljina pregrinjala in zastore i. t. d. nudi največjo izbero specialna trgovina

F. I. GORIČAR, Ljubljana
Sv. Petra cesta 30

Posedstva

Dvostanovanjsko hišo
ugodno prodam. Ljubljana-Stožice 101. (p)

Prodaj posestvo
ki redi pet glav živine. Sp. Pirnice 24, Medvode.

Enodružinsko hišo
velik vrt in njiva, prodam ali dam v najem. — Studa 22, Domžale. (p)

Enonadstropno hišo
v Rudniku, prodam proti gotovini. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 943. (p)

Visokoprtilično hišo
prostorno, 10 minut od kelodvora, ugodno prodam Ivan Jazbec, Celje, Cesta na grad. (p)

Parcela
500 m² na Brezovici, ob državni cesti, naprodam. Marinko, Vnanje Gorice št. 5. (p)

Mlekarno
prodaj zaradi odpotovanja, prometna točka. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1024. (l)

Dobro idoča gostilna
na zelo prometnem kraju v Trzinu, naprodam. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1029. (l)

Vinogradno posstvo
krasno, 8 orolov, vinograd, sadonosnik, njiva, gozd, z zidano hišo, v okolici Poljčan, takoj na prodaj. Ponudbe v upr. »Slov.« v Mariboru pod »Posestvo«. (p)

Naprodaj
lepa nova vila, izredno masivno zidana, šest modernih komfortnih stanovanj s kopalnici, teraso s prho, v severnem delu Ljubljane, oddaljena 10 minut od glavne pošte. Letni donos 54.000 din. — Nova hiša, petstanovanjska, v Šiški, solidno zidana, ugodno naprodam. — Letni donos 32.000 din. — Več parcel ob Tyrševi c. ugodno naprodam. — Al. Planinšek, Ljubljana, Beethovnova ul. 14-I. (p)

MESARJI, SLAŠČIČARJI, RESTAVRATERJI, INDUSTRIJE!

»WITT« HLADILNI STROJI

že nad 40 let v obratu, za vse vrste in za vse kapacitete do 1 milijona kalorij. Večletno jamstvo! Zastopstvo: Specia, trg. kom. dr., Ljubljana, Mestni trg 5/II.

Opozorilo

Podpisana opozarjam vse tiste, kateri raznašajo nesramne laži o moji osebi, da bom iste zasledoval pravnim potom.

Julka Cerar
Litijska št. 86

Restavracija v strogem centru mesta

dobro uvedena, z velikim krogom stalnih boljših gostov, mesečni promet garantirano za cca 200.000—dinarjev, se prodaja ali odda v najem proti mesečni odškodnini. Velik lokal in bogat inventar vreden preko 300.000—dinarjev. Cena samo 250.000—din. Natančnejše informacije daje »Sava«, Zagreb Jurisiceva 18.

Eksplodirski motor

(na nafto) z žarilno glavo je ugodno napredaj. Učinek 12 KS, 180 obr./min., teža ca 1200 kg ležek, dobro ohranjen. Vprašanja je poslati pod značko »Motor« št. 1042 na oglasni oddetek »Slovenec«

Hišo

z velikim zelenjavnim vrtom, pripravno za obrtnika, takoj poceni prodaj. Cesta na Loko 22, Ljubljana. (p)

Ne zamudite prilike!

Ugoden nakup stavbnih parcel s vodovodom in elektriko v bližini postaje. — Pojasnila: Vižmarje št. 59. (p)

Trgovska hiša

na periferiji mesta Maribor zaradi preselitve ugodno naprodam. — Prevzem nekaj hipoteke. — Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru pod št. 206. p

Posestvo

z 8 orali rodovitne zemlje in lepim sadonosnikom in celjski občini ugodno naprodam. Natančna pojasnila daje Črepinšek, hotel »Zvezda«, Celje. p

Tekstilno tkalnico

obstoječo iz 3 staveb in kompletno šagard opremo, zaradi odpotovanja takoj prodam. Ponudbe na Propaganda, Zagreb, Jelačićev trg 5, pod 104.

Trgovska hiša

priljubljena tudi za vsako drugo obrt, na prometni točki v Ljubljani, naprodam. Ponudbe na upravo »Slovenec« pod »100.000 din« št. 838. (p)

Hišo v Ljubljani

ob tramvaju, prodam. Čisti donos 8 odstotkov. — Cena 100.000 din. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 1033. (p)

Dvostanovanjska hiša
z velikim vrtom, naprodam. Studenci pri Mariboru, Obmejna 16 — pri SK Rapid. (p)

Hiša

z 2 oraloma zemlje, primerno za upokojenca — blizu postaje št. IIJ, se proti takojšnjemu plačilu takoj prodaja. Marija Lorbec, št. IIJ v Slov. gor.

V Brezicah

in okolici so naprodaj hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemsovega veleposstva. — Pojasnila pri inž. Miklau Otmir, Brezice.

Večja prenovljena vila
in gradbene parcele, v krasni legi, prav ugodno naprodam v Kamniku, zaradi sedaj sklenjene likvidacije. Vprašati pri: Gradbeni zadrugi, Ljubljana, Beethovnova ul. 14 mezz., poštni predal 219.

12 stanovanjsko hišo

podkleteno, novo, prodam za 420.000 din. — Ugodni plačilni pogoji. Obrestuje se čisto po 8%. Posredovalci izključeni. Ponudbe v upravo »Slovenec« pod »Renta« št. 1000. (p)

Mlekarno

s koncesijo ali brez, v Ljubljani, in 3000 m² zemljišča pri Krakem, pripravnega za vinograd — prodam po 1 din m². Ponudbe v upravo »Slov.« pod št. 1013. (p)

Redka prilika!

Novo hišo pri Brezicah prodam zaradi odpotovanja za vsako sprejemljivo ceno, pol v gotovini, pa na odplačilo v mesečnih obrokih po nekaj sto dinarjev, brez jamstev in brez obresti. Hiša donosna mesečno 300 din. Ponudbe na Dominik Rožman, Zagreb, Slavetiška št. 4. (p)

SOBE

ODDAJO:

Sostanovalka
se takoj sprejme. Tržaška cesta 4, II. nadst.

Akademik - jurist

išče sostanovalka. Bolgarska 17. (n)

Soba in kuhinjo

zelo sončno, oddam takoj. Hradskega cesta 25. (n)

Elegantna soba

v centru ob sodnji, separirana s stopnišča, nova moderna oprema, kopalnica — se odda takoj. Informacije: Realijska št. 4 telefon 48-27. (n)

Sostanovalko

sprejme Pantoni, Trnovski pristan 14. (n)

Prazno sobo

lepo, veliko, oddam. Devinska 9, Kozležijska. (n)

Opremljeno sobo

oddam gospodični. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 973. (n)

V sredini mesta

se odda takoj lepa soba gospodični. Naslov pove upravo »Slov.« pod 1021.

ISČEJO:

Opremljeno sobo

iščem v šempetarskem okraju. Ponudbe upravi »Slovenec« pod »Državni uradnik« 839. (n)

Iščem

prazno sobo v pritličju ali lokal za Bežigradom za takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 1067. (n)

Pohištvo

Orehove spalnice
in jedilnice, lepe pleskane spalnice poceni prodam. — Mizarstvo Josip Goljar - Florjanska 1. (n)

Glasba

Brezplačen pouk »Ivanjček«
128
65-
Zahvala
MEINEL & HEROLD
MARIBOR št. 102

Dobro ohranjen čelo
kupim. — Accetto Bojan, Trnovski pristan 16, Ljubljana. (n)

Din 15-

nova gramofonska plošča svetovne znamenke po izbiri 8 novih plošč sortiranih samo Din 100—Dokler traja zaloga

Velepič

Jernejeva c. 25, Ljubljana

KLAVIRSKA HARMONIKA
DIN 480-
ZAHVALITE BREZPLAČEN KATALOG
MEINEL & HEROLD
MARIBOR št. 102

Piano

črn, dobro ohranjen, prodam, Naslov v upr. »Sl.« pod št. 950. Ogleđ od 10 do 13. (n)

Najbolj se boste zabavali z Mohner harmoniko katero kupite najceneje pri R. WARBINEK trgovina s različnimi instrumenti in potrebščinami Ljubljana Miklošičeva cesta 4

Bas

tričetrtinski kontra bas, kromatično harmoniko, trivretno, 80 basov, vijolino in jazz-boben ugodno prodam. Naslov v upravi »Slovenec« pod 837. (n)

SOPRANI
EMONA
MOHNER
NAJČENJEJE
68-
120-
NAŠA GLASBILA SO MED NAJBOLJŠIMI NASVETU
MODIC
LJUBLJANA
PASAZA NEBOTIČNIKA

Vnajem

ISČEJO:

Delavniške prostore
iščemo za takoj ali pozneje. Ponudbe v upravo »Slovenec« pod »Kovinski obrat« št. 946. (n)

Gostilno

dobrodošlo, na prometnem kraju, vzamem takoj v najem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod šifro »Idočas« št. 917. (n)

ODDAJO:

Gostilno

dobrodošlo, zaradi boleznih oddam. Zraven Stadijona, Tyrševa 84, Kristina Novak. (n)

Stanovanje in lokal

primeren za vsako obrt, se odda. Ponudbe upravi »Slovenec« pod »Lokal in stanovanje« 1068. (n)

Trgovino in trafiko

oddam v najem ali vzajem družabnico. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Promet« št. 1013. (n)

Mesarji pozor!

V našem oddam mesarijo, delavnico, hlev in stanovanje, na prometni točki, za daljšo dobo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 976

Trgovino z meš. blagom

na deželi, v bližini dveh tovarnih, ugodno oddam v najem. Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru pod št. 195. (n)

Kleparstvo in instalacijsko

podjetje, že več let obstoječe in dobro vpeljano, v Mariboru, se odda ugodno v najem. Ponudbe v upravo »Slovenec« v Mariboru pod »Kavcija«

Trgovino z meš. blagom

dobro vpeljano, na prometni točki, ugodno oddam zaradi razširjenja industrijske panoge. Plačilni pogoji ugodni. — Reflektanti naj pošljejo svoje naslove v upravo »Slov.« pod »Gotovina 40 do 50.000« št. 1019. (n)

Trgovino z meš. blagom

v lepem prometnem kraju blizu Ljubljane, jako dobro vpeljano, zaradi boleznih v vodstvu takoj oddam. Zaloga ca. 100.000 din, ki bi se pa lahko zmanjšala pri prevzemu za slučaj, da bi prevzemnik iste v celoti ne mogel prevzeti. Interesant naj navede, koliko bi mogel zalogo v gotovini kriti in koliko bi lahko dal garancijskega kritja. Ponudbe upravi »Slovenec« pod št. 770. (n)

Stanovanja

ISČEJO:

Dvosobno stanovanje
blizu centra — iščem s februarjem. — Ponudbe v upravo »Slov.« pod šifro »Trije«. (n)

4-5 sobno stanovanje

komfortno, sončno, v I. nadstr., išče zdravnik. — Ponudbe v upravo »Sl.« pod »Le center« št. 948.

ODDAJO:

Enosobno stanovanje
pritlično, takoj oddam. — Malavaz 64, p. Jezica. (n)

Dvosobno stanovanje

sončno, se takoj ugodno odda na Tyrševi c. 124. Polzve se pri hišniku. (n)

Dvosobno stanovanje

(od tega ena soba podstrešna), z balkonom, oddam takoj. Streljska ulica št. 37. (n)

Enosobno stanovanje

oddam. Izanska cesta 96.

Kuhinjo z 2. sobama

oddam za 400 din. Godec, Aljaževa 3. (n)

Dvosobno stanovanje

z vsemi pritliklinami — oddam v Podmliščakovi ul. št. 19. (n)

Dvosobno stanovanje

oddam za 550 din mesečno. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 1025. (n)

Dvosobno stanovanje

oddam točno plašljivo in mirni stranki. — Zor, Jesenkova 8 (za pivovarno »Union«). (n)

Enodružinsko vilo

komfortno, z velikim vrtom, takoj oddam. Vsa potrebna pojasnila daje Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, Miklošičeva cesta 19, med uradnimi urami od 8 do 14. — Telefon št. 25-21 in 25-22.

Trisobno stanovanje

v pred 4 leti novi hiši (prvo nadstropje), na Dolenski cesti 85, v bližini gostilne Jelačin — oddam za 470 din s februarjem. Vprašati pri Jeršin Karolu, gost. v Rudniku.

Ženitbe

Kmečki fant

srednjih let, s posestvom, vrednim 300.000 din, poroči kmečko dekle, staro do 30 let, z gospodinjstvom. Ponudbe v upravo »Slov.« v Mariboru pod »Prilika«. (n)

Značajan fant

z dvema obrtoma in lepim posestvom na deželi v vrednosti 250.000 din — poroči dekle do 30 let, veščo gospodinjstva in kuhinje, s primerno dotto. Resne ponudbe poslati v upravo »Slovenec« s sliko pod šifro »Raj na zemlji« št. 887. (n)

Mlad lesni trgovec

ki poseduje gozdno posestvo v vrednosti 480.000 din in ki ima zasigurano podedovanje palače v Mariboru, bi poročil dobro gospodinjstvo z večjo gozdnino. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Lepa bodočnost«, št. 833. (n)

Poročiti se želi

hči meščanske krščanske rodbine z lepo doto v gozdnini in nepremičninah in s kompletno opremo. Ne išče bogatega, marveč zvestega in značajnega soproga. Ponudbe s polnim naslovom pod šifro »Trajna sreča« 825 v upr. »Slovenec«. (n)

Poročim

23 letno dekle, z doto 80 tisoč dinarjev. Ponudbe v upravo »Slovenec« pod »Srečen zakon« št. 719.

Obrtnik

dobro situiran, želi poročiti gospodično z nekaj kapitala zaradi povečanja obrti. Dopise v upravo »Slov.« pod »Zvestoba« št. 927. (n)

Gospodična

z nekaj tisoč gotovine, želi znanja z drž. uslužbencem ali kaj silnega, zaradi živitve. Ponudbe v upravo »Slovenec« pod »Stara 33« št. 1015. (n)

Želim se poročiti

s trgovsko naobraženo gospodično, katera ima veselje do skupnega vodstva trgovine. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Zvestoba« 1061. (n)

Dama

samostojna, želi spoznati resnega, značajnega gospoda, inteligenta, starega nad 40 let. Dopise na upravo »Slov.« pod »Intelligent« 1063. (n)

Posestnik

34 let, vdovec, z izvršnim posestvom in popolnoma urejenim stanovanjem, se želi v svrhu živitve seznaniti s simpatično krščansko damo. Z ozirom na svoj dober položaj ne iščem dote, marveč predvsem mlilo, zvesto soprogo in dobro gospodinjstvo. — Ponudbe z natančnim naslovom v upr. »Slov.« pod šifro »Sigurna bodočnost« št. 826. (n)

LETOVIŠČA

Slovenski pension Štefany

v Dubrovniku se priporoča za obisk. Cene od 50—85 din dnevno. (n)

Razno

Šiskarji pozor!

Vse, kar kupujete v mestu, lahko dobite tudi v Šiški. Kolonske vode že liter od 40 din dalje. — Krema za lice, suhe in masne, kilogram po 60 dinarjev. Šamponi odprti, brilantne, pudri v vseh barvah. Sredstva za odstranjevanje prhljaja in toaletne vode, zobne vode, lepotečna sredstva itd. Velika zaloga termoforov in predpasnikov ter higijskih predmetov itd. — dobite po najnižjih cenah v drogeriji: Rudolf Hafner, Ljubljana, Celovška cesta 61 (Šiška) tel. 35-65 Velika zaloga barv in lakov!

Pouk

KROJNI TEČAJ

Zadnji te sezone! Pričetek 7. februarja. Ršemo in krojimo v normalni velikosti, zato stevilo omejeno. Cena 250 dinarjev. Prijave, damski modni salon — lastnica krojnih tečajev

Jožica Kumelj

Zidovska ul. 3, III. nad. Ljubljana

Dnevni in večerni krojni tečaj

za damsko oblačila se bo vršil od 3.—23. februarja 1938.

Prijave sprejema

Teodor Kunc

lastnik od kr. banske uprave dovoljene šole Ljubljana Aleksandrova cesta 5/II.

Oblastveno koncesionirana

šoferska šola

I. Gabersčik bivši komisar za šoferske izpite Slomškova ulica št. 6. Telefon 28-26 in 28-28.

Prodamo

Mali avto

prodam. Bezlaž, Gospodarska 13. (n)

Mreže za postelje

izdeluje vse velikosti in najceneje Alojz Andlovic Rimska cesta 2 ali Gregorčičeva 5.

18 najnovejših

stivalnih strojev »Singer«, »Pfaff« in raznih drugih, pogreznih (konkurznega nakupa), z garancijo, po zares nizkih cenah nap

Prodamo

Pisalni stroj »Adler«
mod. 7, prav dobro ohranjen, proda za 1500 din
I. Kokalj, Gradišče 11,
II. nadst., Ljubljana. (1)

Pletilni stroj
dobro ohranjen, 10-70 —
napredaj po zelo nizki
ceni. Alešovec, Cankarjevo
nabrežje 1. (1)

Venecijanke
železne garniture, najno-
vejša konstrukcija, proda
G. F. Schneller, tovarna
strojev, Skofja Loka. (1)

Šivalni stroji

Veritas

pogrezljiv... 2000 din
nepogrezljiv... 1700 din
z 20-letno garancijo v
trgovini šivalnih strojev:
USSAR
Maribor, Trubarjeva 9.

Med

v pločev. posodah po 5 kg
bruto franko 87 din. V
večji množini po želez-
nici od žel. postaje Po-
dravski Podgajci 15 din
za 1 kg. Vse po povzetju.
Ant. Milfajt, župnik, Če-
belar. (1)

VINA

prvovrstna po najugodnej-
ših cenah kupite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani.
TELEFON ŠTEV. 25-73

Trgovci in gostilničarji

na deželi se opozarjajo,
da lahko na drobno in
debelo kupijo najrazlič-
nejše železo, porcelanasto
in stekleno blago po ce-
nah, znižanih 20 do 50%
pod lastnimi nabavnimi
cenami iz konkurzne ma-
se B. Žilica v Ljubljani,
Tyrševa cesta 11. (1)

Zrezljano skrinjo

dobro ohranjeno, ca. 300
let staro, prodam. Naslov
K. Resman, Lesce. (1)

Štajerska

jabolka

dobite poceni pri
GOSPODARSKI ZVEZI
Ljubljana, Tyrševa c. 29

Cunje, kosti, železo,
in papir prodam. Inter-
senti naj pošljejo svoje
naslove in cene v upravo
»Slovenca« pod »Starina«
št. 882. (1)

Ugodno prodamo

malo rabljen in popolno-
ma nov šivalni stroj z
okroglim čolnicom, ka-
tera šivata naprej in na-
zaj. Ogled pri trdki A.
Gorec, d. z o. z., Tyrševa
cesta 1. (1)

Mesarji pozor

Aulo-sol, solter in druge
potrebščine, po nizki ceni
nudi trgovina

Lenčak

Poljanska cesta 78
(nasproti klavnice)

Šivalni stroj,

spalni divan, razno pohi-
stvo prodam. Karol Kra-
mer, Gosposka 3, Celje.

Manufakturo

v veliki izbiri in po ugod-
nih cenah nudi državnim
uradnikom tudi na mes.
odplačevanje

Oblatnica za Slovenijo

Ljubljana, Tyrševa c. 29
(hiša Gospodarske zveze)

Do preklica vzamemo

vse vrste manufakture v
račun tudi hranilne knji-
žice članic Zadruga
zveze v Ljubljani.

Poročne prstane

ure, verižice, uhane, ka-
kor tudi očala, kupite
najbolj ugodno pri Josipu
JANKO, urarju v Kam-
niku, Sutna, nasproti far-
ne cerkve. - Podružnica v
Mariboru, Jurčičeva 8.

Otroški voziček

globok, prodam. Bolgar-
ska ulica 27. (1)

Večje hladilno omaro

za gostilne ali mesarije
ugodno prodam. Ponudbe
upravi »Slov.« pod »Brez-
ledu« 741. (1)

Ženini! Neveste!

Vaše potrebščine:
blago za obleke in
drugo kupite naj-
ceneje le pri trdki

Snoj Josip

manufaktura
Tyrševa cesta 17
(Dunajská)

Borovi plohi

in češnjeve deske, suhe,
napredaj. Naslov v upra-
vi »Slovenca« pod 881. 1

Sveče

za Svečnico, lepe, dobite
pri

Dolencu

Ljubljana, Wolfova ul. 10

Aparat za valenje

s kokljo, dober, kompleten,
prodam. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 1002. (1)

Več vagonov drv

prodam. Josko Drnovšek,
Sava. (1)

Voz - zapravljivček

na peresih, v dobrem stan-
ju, proda ABC, Ljublja-
na, Medvedova cesta 8.
Telefon 24-44. - Istotam
se kupujejo vsi dobro
ohranjeni predmeti: po-
hištvo, stroji itd. (1)

Boiler (kotel)

350 l. popolnoma nov, pro-
dam. Naslov v upr. »Sl.«
pod št. 1005. (1)

Slamorenjico

motorno, malo rabljeno,
ugodno prodam Martin
Krevel, Novo mesto. (1)

Razno**Lepa prilžnost!**

Kateri samostojni gospod
ali gospodinja se hoče
pridružiti k zidavi hišice
v Ljubljani? Dobi svojo
sobo do smrti. Naslov v
upravi »Slov.« pod 913.

Gospe, gospodične,

gospodje, zakonec, posest-
niki brez otrok! — Kdo
sprejme fantka boljših
zakoncev, sedaj v osi-
rotem položaju, za svoje-
ga, tri in pol leta starega,
čvrstega, čednega in zgo-
vornega? Cenj. ponudbe
v upravo »Sl.« pod »Ve-
selje na stara leta« 20679

**Novi naslov:**

Francišanska ul. 3.

Specijalna

delavnica
za pre-
vijanje
in
popra-
vljanje elektromotorjev in
dinam. Kvalitetni elektro-
materijal in elektromo-
torji svetovnoznane firme
»Siemens« vedno na zalogi.

Frano Perčič

kences. elektropodjetje, Ljubljana,
Gospodarska c. 16, telefon 23-71.

Pohištvo

Novo spalnico
črešnjevo, masivno, sve-
tlo politirano — izredno
poceni prodam Krže Frane,
mizarstvo, Vrhnikar. - Na
ogled v skladišču, Tyrše-
va c. 23, Ljubljana. (8)

Modroce

posteljne mreže, železne
zložljive postelje, otoma-
ne, divane in tapetniške
izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN

tapetnik - Mestni trg 13

Ugoden nakup morske

trave, žime, cvilha za
modroce in blaga za pre-
vleke pohištva.

Egon Zakrajšek

Ljubljana, Miklošičeva 34.
Telefon 48-70.

Vsakovrstno**pohištvo**

najcenejše, najmoderneje
in v priznani solidni iz-
delavi - se dobi samo v
veliki zalogi trdnice

»OPRAVA«

Ljubljana, Celovška c. 50
Sprejemajo se naročila.

Iz vaše postelje

vam napravimo po nizki
ceni udoben in

moderen kauč

Tapetništvo

Egon Zakrajšek

Ljubljana, Miklošičeva 34.
Telefon 48-70.

**Kvalitetne spalnice**

in kuhinje prodaja naj-
ugodnejše pohištvo Malen-
sek, Celovška cesta 258.

Kauče, žimnice,

otomane in vsa tapetni-
ška dela z najamčeno soli-
dno izvršajo po najnižjih
cenah tapetnik in dekorat-
er Avg. Koblička,
Ljubljana, Tyrševa c. 36
Blago na izbiro v zalogi.
Telefon 23-23. (1)

Kravo montafonko

(v enem mesecu 4. tel-
tey), premovana, domačo
rele, breja od bika, ki jo
dobil I. nagrado, poceni
prodam. Tomažin M., Ra-
šica, p. Velike Lašče. (1)

Sirite »Slovenca«!**Zahvala**

Vsem, ki so ob tragični smrti našega predragega sina, brata in nečaka

inž. Adolfa Peklarja

z nami lajšali bol v žalostnih dneh ali kakor koli pomagali, si smatramo v dolž-
nost, da izrazimo najtoplejšo zahvalo. Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini
za pogrebne obrede, gg. univ. prof. inž. Gostiš in inž. Preželju za lepe poslo-
vilne besede ob odprtem grobu, vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja,
pevskemu želez. društvu »Sloga« za ganljive žalostinke, gg. univ. profesorjem
inž. Nikitinu, inž. Kopylovu, inž. dr. Zmuru in zastopniku rudarskega glavarstva
dr. Zupaniču, gg. kolegom pokojnika, številni deputaciji montanistov, deputaciji
Sokola, gg. inženirjem in uradništvu KID, uradništvu in osebju državne že-
leznice, delavcem KID in vsem ostalim, ki so našega predragega v tako častnem
število spremili v prerani grob.

Jesenice, dne 19. januarja 1938.

Zalujoče rodbine: Peklar in Jutršnik

Stefica Del-Costa, zaročenka.

TEREZIJA JENKO

dne 21. januarja 1938 umrla.
Našo dobro mater bomo ohranili v častnem in trajnem spominu.

Zahvala

Vsem, ki so nam ob bridki izgubi našega dragega soproga
in očeta, gospoda

Ivana Goloba

izkazali svoje sočutje, mu poklonili cvetja in ga v tako častnem
število spremili na njegovi zadnji poti — izrekamo našo iskreno
zahvalo.

Ljubljana, dne 22. januarja 1938.

Zalujoči rodbini: Golob in Rudolf

Danes dopoldne nam je umrla mama

Neža Avsenek

vdova po posestniku

Pogreb s sv. mašo bo v ponedeljek, dne 24. januarja ob pol 11 v
Mošnjah, odhod iz Vrbenj pa ob pol 10 dopoldne.

Prosimo tihega sožalja in jo priporočamo v molitev.

Vrbenje pri Radovljici, dne 24. januarja 1938.

Otroci: Janez, Franca, Micka, Tonej.

Maurice Leblanc:

18

Izredne pustolovščine Arsena Lupina.

Otok tridesetih krst

Kljub strahu so pospešile korak in niso gle-
dale na usodno drevo.

Oddaljile so se. Veronika je svobodneje za-
dihala. Vsaka nevarnost je minila in Veronika
se je norčevala iz njih, ko se je ena izmed njih,
Cecilija, zvala in se je ječe zgrudila.

Istočasno je nekaj padlo na zemljo, nekaj in
jo udarilo po hrbtu. Bila je sekira, kamnitna
sekira.

»Ah! kamnitna strela, kamnitna strela!« je
klicala Gertruda.

Za trenutek je dvignila glavo. Po ljudski veri
je mislila, da je sekira priletela z neba.

Toda v tem trenutku je neumnica, ki je ležala
iz samokolnice, poskočila in omahnila z glavo
naprej.

Nekaj drugega je zažvižgalo. Blaznica se je
zvižala od bolečine. Gertruda in Veronika sta videli
puščico, ki ji je bila zasajena v ramo in se
stresla.

Gertruda je rjove zbežala.

Veronika se je obotavljala. Cecilija in ne-
umnica sta se valjali po zemlji. Neumnica je ble-
betala:

»Za hramom! Skrivajo se... vidim jih...«

Cecilija je šepetala:

»Na pomoč! Pomagajte mi... odnesite me...
bojim se...«

Se ena puščica je zasikala in se izgubila v
daljavi

Veronika je tudi zbežala, dospela do zadnjih
dreves in se poglala po pobočju, ki je padalo
proti mostu.

Tekla je, ne toliko zaradi strahu, sicer upra-
vičenega, kolikor zaradi gorečih želje, da najde
orožje in se brani. Spominjala se je, da je bila

v pisarni njegovega očeta steklena omara, napol-
njena z revolverji in puškami, ki so vsi imeli
napis: napolnjeni, najbrž zaradi Franca. To orožje
je hotela dobiti v roke in se postaviti v bran
proti sovražnikom. Se obrnila se ni. Ni ji bilo
na tem, da bi vedela, če jo zasledujejo. Tekla je
k cilju, k edinemu cilju, ki ji bo koristil.

Dohitela je Gertrudo.

Ta je sopihala:

»Most... zažgati ga moramo... bencin je tu.«

Veronika ni odgovorila. Razdejanje mostu ji
je bila postranska stvar, da celo zapreka nje-
nemu namenu, ki je bil, vzeti orožje in napasti
sovražnike.

A ko je prišla do mostu, je Gertruda na-
pravila obrat, ki jo je bil kmalu vrgel v brezno.

Puščica je zadelo v ramo.

»K meni! na pomoč!« je zakričala. »Ne za-
pustite me!«

»Vrnila se bom,« je odgovorila Veronika, ki
ni videla puščice; mislila je, da je Gertruda na-
pravila napačen korak. »Vrnila se bom in prinesla
dve puški... vi me boste dohiteli.«

Menila je, da se bosta vrnili, kakor hitro
bosta oboroženi in rešili bosta drugi dve sestri.

S podvojeno silo je tekla, prekoračila most, prišla
do obzidja, šla preko travnika in tekla v očetovo
pisarno. Vsa zasopla se je ustavila in ko je vzela
puški, je morala iti počasneje, tako ji je bilo
sreče.

Začudena je bila, da ni srečala Gertrude. Kli-
cala jo je Nobenega odgovora. Šele tedaj je po-
mislila, da je mogoče Bretonka ranjena kakor
sestri.

Zopet je začela teči. Ko je prišla tako daleč,
da je videla most, je slišala vreseče tožbe, in
ko je prišla do strmega pobočja, ki se je dvigalo
do gozda Velikega hrasta, je videla...

Prikovana je obstala pred vodom na most.

Na nasprotni strani je videla Gertrudo, ki se je
valjala po zemlji, se branila, prijemala za kore-

nine, zagrebla svoje skrčene prste v zemljo, v
rastline; počasi se je premikala po strmini.

Veronika je videla, da je bilo njeno telo pod
rokami prevezano z vrvmi, ki so jo nevidne roke
vlekli kvišku.

Naslonila je puško k rami. Na katerega so-
vražnika naj meri? S kom naj se bojuje? S tistim,
ki se je skrivaj za drevesnimi debli in za ska-
lami, s katerimi je bil grič obdan kot z nasipom.

Med te skale in drevesna debela je zdrknila
Gertruda. Nič več ni vpila. Izginila je.

Veronika je stala nepremično. Vedela je, da
je ves trud zaman. Če bi se vrgla v boj, ne bi
osvobodila sestre Archignat. Sama bi kot zadnja
žrtev prišla v roke sovražniku.

Strah jo je bilo. Bala se je teh bitij, teh pri-
kazni, katerih žrtev so bile sestre Archignat, Ho-
norine in vse žrtve strašnega preletstva.

Počutila je, da je ne bi mogli videti od Ve-
likega hrasta, in na pol sključena je v kritju
grmičevja prišla na levo stran male goče s koni-
často streho in z barvanimi ploščami, o kateri so
ji govorile sestre Archignat. Polovico tega pro-
stora so zavzemali sodčki bencina.

Od tu je lahko imela v oblasti most, na ka-
terege ne bi mogel nihče priti, ne da bi ga vi-
dela. Nič več ni prišel iz gozda.

Prišla je noč, noč z gosto meglo, ki jo je
srebrnila luna. Le toliko je bilo videti, da je
lahko ločila nasprotno stran.

Nekoliko pomirjena je čez eno uro napravila
prve korake z dvema kanglana bencina, ki ga
je zljala na zunanjo mostna brana.

Desetkrat je to ponovila in vedno napeto pri-
shkuševala. Na rami ji je visela puška, ki jo je
imela pripravljeno za obrambo. Na slepo je raz-
livala bencin, tipaje, vendar, kolikor ji je bilo
mogoče na mesta, kjer je bil les najbolj preperel.

Imela je škafko vžigalic, edino, ki jo je našla
v hiši. Ven je vzela eno, nekoliko pomišljala, ker
se je bala prevelike svetlobe, ki bi nastala.

»Kaj, če se bo videlo na nasprotno stran,«

je pomišljala... stoda v taki megli...«

Naglo je vžigala baklo iz papirja, ki jo je pri-
pravila in napojila z bencinom.

Velik plamen je švignil in ji osmodil prste.

Vrgla je papir v mlako bencina, ki se je nabrala
v luknji, in zbežala proti koči.

Nastal je velikanski požar, ki se je razširil
na vse strani, ki so bile polite. Obaj obeh delov
otoka, granitna baza, ki ju je združevala, velika
drevesa, ki so bila okoli, grič, gozd Velikega
hrasta, morje, vse je bilo razsvetljeno.

»Vedo, kje sem... Vidijo kočo, kjer sem
skrita...« je pomislila Veronika, ki ni odtrgala
oči z Velikega hrasta.

Noben sence ni bilo iz gozda. Nobenega glasu
ni slišala.

Morile niso prišli iz svojega varnega zavetja.

V nekaj minutah se je v iskrh z velikim
treskom zrušila polovica mostu. Druga polovica pa
je še naprej gorela in vsak trenutek je padel v
prepad kak kos bruna, ki je razsvetlil globoko
temo.

Veronika je čutila olajšanje. Obupani živi
so se ji umirili. Kolikor bolj se je širil prepad
med njo in sovražniki, toliko bolj se je čutila
varno. Vendar je ostala v kolibi in se odločila,
da bo tu ostala do jutra in se prepričala o de-
janskem položaju.

Megla se je zgoščevala. Proti polnoči je sli-
šala z nasprotni strani ropot, kolikor je mogla
razločiti, na vrhu griča. Ropot je bil podoben po-
diranju dreves. Sekira je enakomerno udarjala
na veje in jih končno razsekala.

Veronika se je polastila slutnja, da mogoče
delajo prehod, in močnejše je stisnila puško.

Čez uro se ji je zdelo, da sliši ječanje
in zadušene krike, nato pa dolgo šuštenje listja,
prihajanje in odhajanje. Vse to je prenehalo.
Znova je nastala tišina, v kateri se je izgubilo
vse, kar se premika in se vznemirja.



Originalni angleški
Exide akumulator
6 Volt 90 Amp. ur
Din 750.—

Zastopstvo
za Dravsko banovino:

M. BAHAR LJUBLJANA
Celovška c. 38
Telefon 22-92

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

reg. zadruga z neom. zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6
v lastni palači

obrestuje hranilne vloge najugodnejše.
NOVE VLOGE vsak čas razpoložljive
obrestuje po 4%, proti odpovedi po 5%.

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1938

Začetek 6. marca

60% popusta na nemških železnih, znatni popusti v drugih državah

Vsa pojasnila dajejo:

Zvanični biro lajpčičkog
sajma, Beograd

Knez Mihajlova 33/1



in častni zastopniki:

Ing. G. Tönnies, Ljubljana
Tyrševa 33, Telefon 27 62

in

Jos. Bezjak, Maribor
Gospodska 25, Telefon 20-97

Kupujte lepa in trajna darila novoporočencem

TRGOVINA

H. NIČMAN, LJUBLJANA

Vam nudi vsakovrstne kipe, krasne križe
za obesiti in postaviti, cele garniture sveč-
niki od Din 60.— dalje, slike najrazličnejše
velikosti in kvalitete. Cene izjemno nizke.
Postrežba točna in solidna.

ZAHVALA. Ob prerani smrti našega dobrega soproga,
očeta, starega očeta, brata in strica, gospoda

Josipa Zupančiča

posestnika in trgovca

nam je prišlo od vseh strani toliko izrazov sožalja, da se nam ni mogoče vsem primerno zahvaliti. Tudi pogreb sam je pokazal, da nismo samo mi ljubili blagopokojnika, ampak da je bil ljubljani tudi po mnogih, ki so ga kdajkoli srečali v življenju. In to nam je v teh težkih dneh največja tolažba in uteha. Zato sprejmite vsi, ki ste na kakoršenkoli način z nami sočustvovali, našo najiskrenejšo zahvalo. Posebna zahvala velja č. duhovščini, dalje g. zdravnikom za njih požrtvovalno pomoč, posebno g. dr. Dereani Cirilu v Trebnjem, neštetim darovalcem vencev in cvetja, Sokolu in gasilski četi v Trebnjem ter okoliškim gasilskim četam z odposlankstvom gas. župe Novo mesto za častno spremstvo, župnemu tajniku g. Avsco Ferdu za lepe poslovične besede, pevskemu zboru za v srce segajoče žalostinke, nar. poslancu g. dr. R. Fuxu in vsem, ki ste pokojnika v tako častnem številu spremlili na njegovi zadnji poti — vsem Bog plačaj!

Trebnje, dne 2. januarja 1938.

Zalujoča soproga z otroci in ostalim sorodstvom.

Zahvala

Ob prebriski izgubi nepozabne žene, mamice, stare mamice in tete, gospe

Marije Swaty

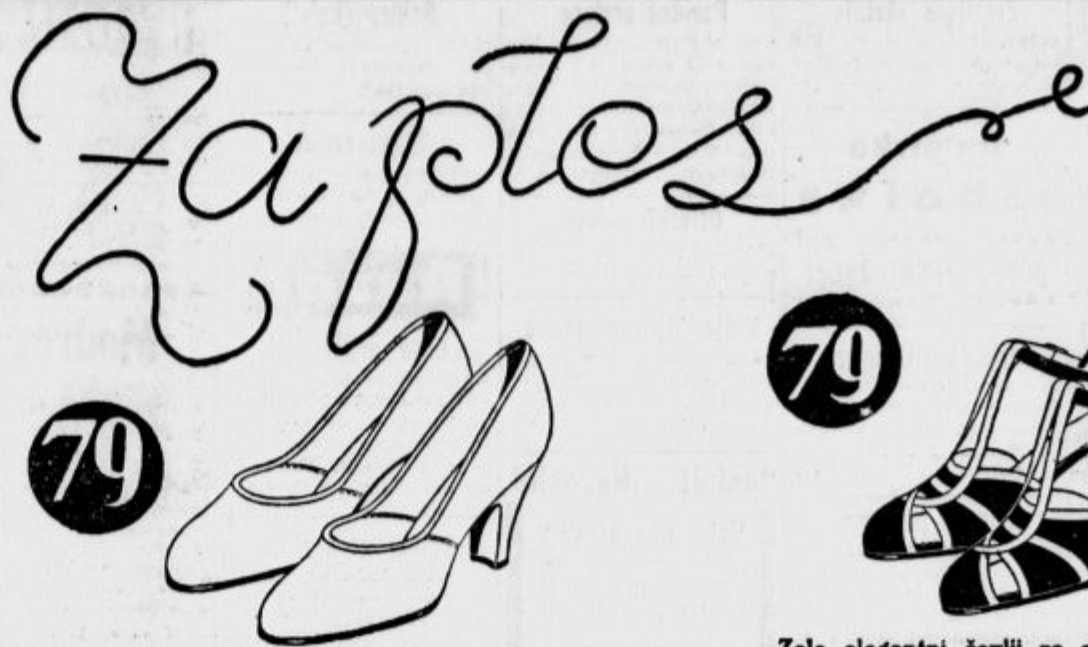
soproke župana

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so našo ljubljeno pokojnico spremlili na njeni zadnji zemski poti, ji okrasili krsto s cvetjem in venci in nas tolažili v težki boli. Posebno zahvalo smo dolžni preč. duhovščini gg. Vračko Evaldu, župniku, p. Ferku Joahimu in Ravšlu Antonu, kaplanu, za spremstvo in poslovične besede, g. dr. Sevske Maksimu, tuk. ban. zdravniku, ki je z nadčloveško požrtvovalnostjo skušal omiliti njene bolečine in trpljenje, prav tako pa tudi g. Sardoču Adamu, žolskemu upravitelju in ostalemu učit. zboru, g. organistu Rakušu Gustlju ter vsem pevcem in pevčkam za tolažilne žalostinke.

Vsem naj bo Vsemogočni obilen plačnik.

St. Ilj v Slov. goricah, dne 22. januarja 1938.

Rodbina Swaty.



Beli elegantni atlas čevlji za ples. Vsaka dama mora imeti k svoji toaleti čevljičke v isti barvi kakor je njena toaleta. S specijalno barvo barvamo te čevljičke na rdeče, roza, zeleno, plavo, lila, rumeno i. t. d.



79



Zelo elegantni čevlji za ples. Zaponka preko rista in lepa črno-bela kombinacija daje Vašim nogam poseben šik. V njih boste imeli dvojno zadovoljstvo pri plesu.

169



»Naš ponos« elegantni na rom živani lakasti čevlji za ples. Fina izdelava in soliden okras jamčita za njihovo eleganco.

169



Elegantni večerni čevlji za gospode, izdelani iz finega laka, kombinirani s semišem.

Trgovci in gostilničarji

na deželi se opozarjajo, da lahko na drobno in debelo kupijo najrazličnejše

**železno, porcelanasto in
stekleno blago po cenah,
znižanih od 30 do 50%**

pod lastnimi nabavnimi cenami iz konkurne mase

B. ŽILIČ-a

v Ljubljani, Tyrševa c. 11

Kemičarko

išče večje kozmetično podjetje.
Prednost imajo že v stroki iz-
vežbane moči. Obširne lastno-
ročne ponudbe s fotografijo na
upravo »Slovenca« Maribor pod
»Kozmetičarka«

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega sina in brata

LJUBOTA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v boleznih obiskovali in tolažili, vsem fantom in dekletom, ki ste ga v častnem številu spremlili na zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku Juvanu za obiske v boleznih, za tolažilo sv. vere in pripravo za pot v večnost. Zahvaljujemo se tudi g. dr. Ganterju za vso požrtvovalnost in za pomoč v trpljenju.

Bog bodi vsem plačnik.

Ljubno, dne 20. januarja 1938.

Družina Matežova.

Zahvala

Vsem, ki so ob bridki izgubi našega moža, očeta in starega očeta, gospoda

Ivana Lovšina

z nami sočustvovali, počastili njegov spomin, nam poklonili cvetje in ga spremljali na njegovi zadnji poti, izrekamo našo iskreno zahvalo. — Prav posebno zahvalo smo dolžni g. dr. Hočvarju, ki nam je tako požrtvovalno lajšal trpljenje in nam vedno stal ob strani, dalje g. dr. Oražmu in č. duhovščini. Pri-
srčna hvala g. notarju Lovšinu za poslovične besede, g. Betrianiju, Sokolu iz Kočevja in Ribnice ter pevcem za v srce segajoče žalostinke. — Vsem ponovno najiskrenejša zahvala.

Kočevje, Ribnica, Braslovče, dne 23. jan. 1938

Zalujoči rodbini Lovšin in Kadune.

ZAHVALA

VSEM, KI SO IZKAZALI

DR. ALFREDO ŠERKU

ZADNJO ČAST IN IZRAZILI SOŽALJE

NAJISKRENEJŠA HVALA

RODBINA ŠERKO